

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Diplomová práce

**Statistická komparace produktů majetkového pojištění
občanů na pojistném trhu v České republice**

Bc. Jitka Vlčková

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra statistiky

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vlčková Jitka

Veřejná správa a regionální rozvoj Sezimovo Ústí - Tábor

Název práce

Statistická komparace produktů majetkového pojištění občanů na pojistném trhu v České republice

Anglický název

Statistical comparison of the citizens' property insurance products on insurance market in the Czech Republic

Cíle práce

Diplomová práce bude zaměřena na porovnání produktů majetkového pojištění občanů u vybraných pojišťoven na základě rozhodujících ukazatelů. Součástí řešení budou návrhy a doporučení pro další rozvoj hodnoceného segmentu v souvislosti s ochranou majetku občanů. V práci může být provedeno dotazníkové šetření.

Metodika

Získaná databáze bude analyzována statistickými metodami z oblasti časových řad, indexní analýzy a analýzy závislosti kvalitativních znaků.

Harmonogram zpracování

Studium odborné literatury a odborných textů: 03/2012-09/2012

Předložení konečné podoby literární rešerše : 10/2012

Sběr a zpracování dat : 08/2012-01/2013

Předložení konečné podoby diplomové práce : 02/2013

Rozsah textové části

60-80 stran

Klíčová slova

Pojišťovnictví, riziko, pojistný trh, pojišťovna, životní pojištění, neživotní pojištění, riziko, škoda, škodní průběh, pojistná náhrada, statistická analýza

Doporučené zdroje informací

ANDĚL, J.: Statistické metody. Praha: Matfyzpress, 2007. ISBN 978-80-7378-003-6.
BOHMAN, L., WAWERKOVÁ, M.: Zákon o pojistné smlouvě: komentář. Praha: Linde, 2009. ISBN 978-80-7201-755-3.
ČEJKOVÁ, V.: Pojistný trh. Praha: Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-0137-5.
DAÑHEL, J.: Kapitoly z pojistné teorie. Praha: VŠE, 2000. ISBN 80-245-0306-9.
DUCHÁČKOVÁ, E., DAÑHEL, J.: Teorie pojistných trhů. Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-7431-015-17.
DUCHÁČKOVÁ, E.: Pojišťovnictví a pojištění. Praha: VŠE-Fakulta financí a účetnictví, 2000. ISBN 80-245-0023-X.
DUCHÁČKOVÁ, E.: Principy pojištění a pojišťovnictví. Praha: Express, 2009. ISBN 978-80-86929-4-4.
HINDLS, R., HRONOVÁ, S., SEGER, J., FISCHER, J.: Statistika pro ekonomy. Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-43-6.

Další literatura bude doporučena v průběhu zpracování diplomového úkolu.

Vedoucí práce

Prášilová Marie, doc. Ing., CSc.

Termín odevzdání

březen 2013

doc. RNDr. Bohumil Kába, CSc.

Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c.

Děkan fakulty

V Praze dne 17.12.2012

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Statistická komparace produktů majetkového pojištění občanů na pojistném trhu v České republice" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 25. března 2014

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí diplomové práce doc. Ing. Marii Prášilové, CSc. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Statistická komparace produktů majetkového pojištění občanů na pojistném trhu v České republice

Statistical comparison of the citizens' property insurance products on insurance market in the Czech Republic

Souhrn

Diplomová práce se zabývá vývojem pojistného trhu v České republice, konkrétně je zaměřena na neživotní pojištění – oblast pojištění občanského majetku. Součástí práce je zhodnocení pojišťoven z hlediska vybraných ukazatelů. Hodnocen byl vývoj objemu předepsaného pojistného a vyplaceného pojistného plnění v oblasti neživotního pojištění za období let 2000 - 2011, postavení jednotlivých pojišťoven, jejich dosažené výsledky a podíly na českém pojistném trhu za období roku 2012. Na tuto část navazují praktické modely a porovnání nabídek vybraných pojišťoven. V další části byly zpracovány výsledky dotazníkového šetření, předmětem zkoumání byl vztah klientů k pojištění, jejich priority při výběru pojišťovny a testování závislostí dle jednotlivých věkových skupin respondentů. Zjištěné výsledky, návrhy a doporučení pro další rozvoj vybraného pojistného odvětví jsou součástí závěrečného shrnutí.

Summary

This Diploma work deals with insurance market development in the Czech Republic. It is specially focused on non-life insurance - the insurance of civil property. Part of this work is insurance companies evaluation in terms of selected indicators. There was evaluated the evolution of the volume of premiums written and claims paid in non-life insurance for the year 2011 - 2012, individual insurance status, their achievements and interests in the Czech insurance market for the year 2012. This part is followed by a practical models and comparison of tenders selected insurance companies. In the next part were processed results of the survey, examined the relationship of insurance to clients and their priorities when choosing insurance

and testing dependence by different age groups of respondents. The results, suggestions and recommendations for further development of the premiums collected are included in the final summary.

Klíčová slova: pojišťovnictví, riziko, pojistný trh, pojišťovna, životní pojištění, neživotní pojištění, pojistná smlouva, škoda, škodní průběh, pojistná náhrada, statistická analýza, domácnost, pojistné plnění

Keywords: insurance industry, risk, market development, insurance company, life insurance, non-life insurance, insurance contract, damage, loss development, insurance compensation, statistical analysis, household, claims paid

Obsah

1	Úvod	10
2	Cíl práce a metodika	12
2.1	Cíl práce	12
2.2	Metodika	12
2.2.1	Analýza časových řad	13
2.2.2	Statistická analýza závislosti kvalitativních znaků.....	16
3	Literární rešerše	19
3.1	Historie pojišťovnictví	19
3.2	Historie pojišťovnictví v České republice.....	19
3.3	Legislativa v pojišťovnictví	22
3.3.1	Platné právní předpisy v České republice	25
3.3.2	Nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb.....	25
3.3.3	Česká asociace pojišťoven	26
3.4	Charakteristiky pojistného trhu s neživotním pojištěním.....	27
3.4.1	Pojistná rizika.....	29
3.4.2	Připojištění	31
3.5	Pojištění domácností	34
3.6	Pojištění nemovitostí.....	36
4	Charakteristika českého pojistného trhu	38
5.	Analýza výsledků dle vybraných ukazatelů	42
5.1	Podíl pojišťoven na pojistném trhu	42
5.2	Objem předepsaného pojistného v ČR.....	44
5.2.1	Celkový objem předepsaného pojistného	44
5.2.2	Vývoj předepsaného pojistného v pojištění domácností.....	45
5.2.3	Vývoj předepsaného pojistného v pojištění budov a staveb	48
5.3	Vyplacené pojistné plnění v České republice a jeho vývoj.....	51
5.3.1	Vyplacené pojistné plnění v pojištění domácností.....	52
5.3.2	Vyplacené pojistné plnění v pojištění budov a staveb	53
5.4	Vývoj počtu vyřízených a nevyřízených pojistných událostí	57
5.4.1	Vyřízené pojistné události v pojištění domácností.....	57
5.4.2	Nevyřízené pojistné události v pojištění domácností.....	58

5.4.3 Vyřízené pojistné události v pojištění budov a staveb	59
5.4.4 Nevyřízené pojistné události v pojištění budov a staveb	60
5.5 Situace na trhu s pojištěním majetku občanů	63
5.5.1 Porovnání nabídek vybraných pojišťoven	67
5.6 Dotazníkové šetření	73
5.7 Návrhy a doporučení	81
6 Závěr	83
7 Seznam literatury	86
8 Seznam tabulek, obrázků a grafů	90
9 Přílohy	93

1 Úvod

Na každého z nás v průběhu života působí mnoho jevů, řadu z nich nelze předvídat, nemůžeme je ani nijak ovlivnit. Tyto jevy vznikají působením přírodních sil, které ovlivňují lidskou společnost již od pradávna. Nic není černobílé, proto i tyto jevy mohou mít své pozitivní i negativní důsledky, ať už se jedná o různé choroby, havárie, úrazy a v neposlední řadě i živelné katastrofy. Často přicházejí nečekaně, bez varování. Jedno však mají společné – vždy se jedná o nahodilé události, které mění náš dosavadní život.

S ekonomickým a technickým rozvojem jsou spojeny i sociální změny a rozvoj lidské společnosti. Tyto přeměny ovlivňují životní úroveň lidstva, přinášejí s sebou také různá nebezpečí. Nebezpečí, která přes masivní rozvoj vědy a techniky nelze předvídat. Jediné, co můžeme udělat, je udělat maximum pro eliminaci možných následků.

Člověk je tvor nedokonalý, od pradávna se snaží podmanit si přírodní síly, ale svou činností často narušuje přírodní jevy a zákonitosti. V posledních letech jsme stále častěji svědky následků této činnosti v podobě opakujících se živelných katastrof, např. v podobě povodní. Současná věda dokáže odhadnout pravděpodobnost výskytu různých negativních jevů, ale ne vždy je jejich odhalování úspěšné a v dostatečném časovém předstihu, aby bylo možné zabránit velkým škodám.

Strach, obavy a nejistota jsou od pradávna přirozenou součástí lidského života. S tím souvisí snaha o vytváření podmínek pro zabezpečení majetku, o poskytnutí určité “jistoty” pro případ, že se škodám nepodaří zabránit. Lidé přemýšleli, jak snížit případné následky těchto událostí, které by pro rodinný rozpočet mohly mít mnohdy zničující následky. Jednou z činností, která poskytuje ochranu pro případ vzniku nahodilých událostí, je právě “pojištění”. “Pojištění” je založeno na existenci objektivního rizika, které může vést k majetkovým a následně i k finančním ztrátám. Jeho neoddelitelnou součástí jsou náklady spojené s úhradou škod způsobených tímto rizikem. Postupně se v průběhu vývoje stalo formou, jak přesunout riziko a jeho negativní dopady na speciální instituce – pojišťovny.

Pojišťovnictví prošlo dlouhodobým vývojem, bylo, je a bude nedílnou součástí finančního trhu. Zatímco původně bylo pojištění zaměřeno pouze na majetek, nyní je

předmětem pojištění i zdraví a lidský život. Ačkoliv se jedná o specifické odvětví ekonomiky, významně přispívá k hospodářské stabilitě státu.

Každá činnost člověka představuje určité riziko. Pojištění, pokud je správně nastaveno, je významným nástrojem, jak sebe, své blízké a svůj majetek zabezpečit před tímto rizikem a jak zabránit jeho dopadům. Uzavření pojistné smlouvy se toto riziko přesouvá na speciální instituci – pojišťovnu. Jedná se o právní vztah, kdy pojistitel (pojišťovna) stojící na jedné straně převezme závazek poskytnout pojištěnému pojistné plnění v případě nahodilé škodní události.

Z pojištění se po mnoha letech vývoje stala poměrně složitá instituce, na kterou lze nahlížet z různých pohledů. Rozlišujeme např. pojištění obnosová a škodová, povinná a dobrovolná, komerční a sociální nebo životní a neživotní, občanské nebo podnikatelské. Občanské pojištění je určeno na ochranu majetku fyzických osob - občanů. Zahrnuje pojištění domácnosti, pojištění budov a staveb vč. pojištění odpovědností. V souvislosti s vlastnictvím nebo užíváním majetku dochází k nejčastějším škodám. I když pojištění majetku není nařízeno zákonem jako tzv. povinné ručení, mělo by být v zájmu každého z nás svůj majetek chránit. Orientace na současném českém pojistném trhu ale není jednoduchá.

Na českém finančním trhu v současné době působí 28 pojišťoven (údaj z České asociace pojišťoven z roku 2013), 13 z nich se zabývá pojištěním občanského majetku. Pojišťovny se předhánějí v nabídkách a snaží se nalákat potenciální klienty příznivě vypadajícími cenami. Při výběru pojišťovny by výše pojistného nikdy neměla být rozhodujícím ukazatelem. Správné nastavení pojištění je zárukou spokojenosti klientů v případě vzniku škodní události. O výběru pojišťovny by měl rozhodnout rozsah základního pojištění a připojištění, výše pojistné částky, výčet pojistných rizik, příp. rozsah asistenčních služeb a řada dalších aspektů.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je statistická komparace produktů s majetkovým pojištěním občanů na pojistném trhu v České republice. Pojištění občanského majetku zahrnuje pojištění domácnosti a pojištění budov a staveb (rodinných domů, rekreačních objektů, bytových jednotek). Součástí práce je analýza podílu jednotlivých pojišťoven na pojistném trhu dle celkového objemu předepsaného pojistného za poslední sledované období roku 2011. Práce hodnotí pojistný trh z pohledu vybraných ukazatelů – celkového vývoje předepsaného pojistného, vývoje předepsaného pojistného v pojištění domácností a budov a staveb, celkového objemu vyplaceného pojistného plnění, objemu vyplaceného pojistného plnění v pojištění domácností a budov a staveb a z hlediska vývoje počtu vyřízených a nevyřízených pojistných událostí.

V rámci diplomové práce bude provedena analýza pojistných produktů zaměřených na pojištění domácnosti a rodinného domu u vybraných pojišťoven. Předmětem zkoumání bude výše pojistného, rozsah pojistných rizik a limitů pojistného plnění.

V diplomové práci bude realizováno dotazníkové šetření, které bude zaměřeno na zkoumání závislostí mezi faktory jako jsou věk, využití internetových srovnávačů, hlavním kritériem pro výběr pojišťovny a způsobu sjednání pojistné smlouvy. Zjištěné výsledky budou následně použity při formulování návrhů a doporučení pro další rozvoj vybraného pojistného odvětví.

2.2 Metodika

Relevantní data potřebná pro analytickou část jsou z větší části čerpána z výročních zpráv jednotlivých pojišťoven a z České asociace pojišťoven.

Analytická část mapuje celkový pohled na pojistný segment z hlediska objemu předepsaného pojistného a vyplaceného pojistného plnění, který zahrnuje životní i neživotní pojištění. Hodnoceny jsou výsledky dosažené za období let 2000 – 2011. Majetkové pojištění je součástí neživotního pojištění, proto další část analýzy pracuje s objemem předepsaného pojistného a vyplaceného pojistného plnění v oblasti

neživotního pojištění. Situace na trhu je hodnocena z pohledu majetkového pojištění občanů a nabídky vybraných pojišťoven.

Posuzován je rozsah pojistných rizik; výrazná část je s ohledem na vývoj klimatických podmínek věnována živelním nebezpečím včetně rizika povodeň a záplava. Dalším důležitým kritériem je výše spoluúčastí a porovnání výše pojistného. Na tuto část navazuje dotazníkové šetření zaměřené na priority při posuzování nabídky pojistné smlouvy a při výběru pojišťovny, to vše v závislosti na věkové struktuře dotazovaných.

Pro analýzu byly použity programy MS Excel, písemné texty byly vytvořeny v programu MS Word.

2.2.1 Analýza časových řad

Časovou řadou rozumíme posloupnost věcně a prostorově srovnatelných pozorování (tj. dat), která jsou jednoznačně uspořádána z hlediska času ve směru minulost – přítomnost. Analýzou se rozumí soubor metod, které slouží k popisu těchto řad a k předvídání jejich budoucího chování.[14] Jedná se vlastně o množinu pozorování kvantitativních ukazatelů, které jsou uspořádány v čase.

Elementární charakteristika časových řad

Elementární charakteristika časových řad je využívána pro zkoumání rychlosti změn hodnot sledovaného ukazatele v závislosti na čase.

První absolutní diference

Pokud označíme časové řady y_t , $t = 1, 2, 3, \dots, n$, můžeme definovat první absolutní diference jako rozdíly sousedních pozorování řady.

$$d_{yt} = y_t - y_{t-1} \quad t = 2, 3, \dots, n \quad (2.1)$$

Koeficient růstu

Koeficient růstu slouží k charakteristice realitní postupné rychlosti změn hodnot v časové řadě. Označíme-li koeficient růstu v procentech, hovoříme o tempu růstu.

Koeficient růstu dává informaci o tom, o kolik % vzrostla hodnota časové řady v daném časovém okamžiku “ t ” oproti předcházejícímu období.

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}}, \quad t = 2, 3, \dots, n \quad (2.2)$$

Průměrný koeficient růstu

Průměrný koeficient růstu = geometrický průměr jednotlivých zjištěných koeficientů k_1 , uvádí se jako souhrnná charakteristika relativních změn za celou časovou řadu:

$$\bar{k} = \sqrt[n]{k_1 \cdot k_2 \cdot \dots \cdot k_{n-1}} = \sqrt[n]{\frac{y_n}{y_1}} \quad (2.3)$$

Bazický index

Bazický index udává, k jakým změnám dochází v časové řadě s ohledem na základní období, slouží k porovnání hodnot ukazatele ke stejnému období.

$$b_t = \frac{y_t}{y_0} \quad (2.4)$$

Trendové funkce

Jedním z hlavních úkolů analýzy časových řad je zjištění tendence vývoje analyzované řady, tzn. trendu.[17] Trend se určuje metodami zvanými “vyrovnávání” časových řad, kdy dochází k nahrazení časové řady empirických hodnot y_1, y_2, \dots, y_n řadou hodnot bez periodického a náhodného kolísání.[21]

Trendové funkce:

- Lineární trend $T_t = a + bt$ (2.5)
- Kvadratická $T_t = a + bt + ct^2$ (2.6)
- Logaritmická $T_t = a + b \log t$ (2.7)
- Exponenciální $T_t = a b^t$ (2.8)
- Mocnná $T_t = a t^b$ (2.9)
- Polynom třetího stupně $T_t = a + bt + ct^2 + dt^3$ (2.10)

Volba vhodného modelu trendu

Odhad strukturálních parametrů trendové funkce je důležitým momentem při konstrukci matematicko-statistického modelu časové řady. Standardním a často počítaným ukazatelem, který slouží k syntetickému popisu stupně shody modelu s empirickými údaji, je index determinace I^2 :

$$I^2 = 1 - \frac{\sum_{t=1}^n (y_t - \hat{y}_t)^2}{\sum_{t=1}^n (y_t - \bar{y})^2} \quad (2.11)$$

Index determinace je bezrozměrné číslo, splňující relaci: $0 \leq I^2 \leq 1$. Čím je hodnota I^2 blíže jedné, tím model lépe popisuje zkoumaný jev. Pokud se hodnoty I^2 blíží nule, signalizuje to menší soulad modelu s časovou řadou. Za nejvhodnější podklad pro popis dynamiky časové řady považujeme tu trendovou funkci, která vede k maximální hodnotě indexu determinace I^2 . Taková funkce nejlépe a nejpřesněji vystihuje reálný vývoj zkoumaného jevu v minulosti a dá se předpokládat, že podobným způsobem bude vystihovat i budoucnost.[21]

Teorie odhadu

Na základě zkoumání náhodného výběru můžeme činit závěry o základním souboru. Úlohou teorie odhadu je určení typu rozdělení některých charakteristik (např. střední hodnota, rozptyl apod.) a to na základě výběrových dat.[21] Nejčastěji využívanými metodami odhadu jsou bodový a intervalový odhad.

Bodový odhad

Bodový odhad získáme, pokud z hodnot výběru vypočítáme stanoveným způsobem jedno číslo, které následně prohlásíme za odhad dotyčného parametru.[27] To znamená, že na základě indexu determinace vybereme nejvhodnější trendovou funkci, kde proměnnou t nahradíme hodnotou roku, pro který má být odhad vypočten.

Intervalový odhad

Intervalový odhad, nebo-li interval spolehlivosti, získáme, pokud na základě náhodného výběru určíme hranice intervalu, který s předem danou pravděpodobností obsahuje neznámou hodnotu populační charakteristiky. Tato pravděpodobnost se nazývá pravděpodobnost odhadu, nebo-li koeficient spolehlivosti $1-\alpha$. Koeficient spolehlivosti by měl být blízký 1, obvykle 0,9, 0,95, 0,99 (tj. 90%, 95% nebo 99% interval spolehlivosti). Tomu odpovídá hladina významnosti. Pravděpodobnost α se nazývá hladina významnosti.

$$u_{n+1} - t_{\alpha}^{(n-2)} \times s'_{y_{n+1}} \leq y_{n+1} \leq u_{n+1} + t_{\alpha}^{(n-2)} \times s'_{y_{n+1}} \quad (2.12)$$

u_{n+1} bodová předpověď na dobu $(n + 1)$

$t_{\alpha}^{(n-2)}$ kvantil Studentova rozdělení t_n

$s'_{y_{n+1}}$ směrodatná odchylka

$$s'_{y_{n+1}} = s_y \times \sqrt{(1 - I^2) \frac{n(n^2 - 1) + 12k^2}{(n^2 - 1)(n - 2)}} \quad (2.13)$$

2.2.2 Statistická analýza závislosti kvalitativních znaků

Statistickou analýzu závislosti kvalitativních znaků můžeme označit také jako „asociaci“ nebo „kontingenci“.

Kontingence

Kontingence je název pro statistickou závislost tzv. množných kvalitativních znaků. Množný kvalitativní znak má více obměn. Pro řešení kontingence mezi dvěma nebo více kvalitativními statistickými znaky, kdy alespoň jeden znak je množným, je nutné sestavit kontingenční tabulku, která bývá označována také jako tabulka $k \times m$. [27]

Tabulka č. 1: Kontingenční tabulka – schéma

Hodnoty proměnné A	Hodnoty proměnné B			Celkem
	b ₁	b ₂ ...	b _m	
a ₁	n ₁₁	n ₁₂ ...	n _{1m}	n ₁
a ₂	n ₂₁	n ₂₂ ...	n _{2m}	n ₂
a ₃	.	.	.	n ₃
.
.
a _k	n _{k1}	n _{k2}	n _{km}	n _k
Celkem	n ₁	n ₂	n _m	n

n rozsah souboru

n_{ij} skutečná četnost v jednotlivých polích tabulky

Kontingenční tabulka zobrazuje těsnost závislosti znaků A a B, kdy znak A má a_i (i = 1, 2, ...m) obměn a znak B má b_j (j = 1, 2, ...m) obměn.

Testování závislostí v kontingenční tabulce

Při ověřování závislosti v kontingenční tabulce využíváme χ^2 – testu. Jeho pomocí ověříme, zda jsou znaky závislé; v případě závislosti ještě pomocí koeficientu kontingence změříme sílu závislosti. Následně stanovíme nulovou a alternativní hypotézu.

U χ^2 – testu vycházíme ze skutečnosti, že hypotéza je nulová, znaky jsou nezávislé.

Obecný vzorec pro testovací kritérium χ^2 :

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n_{0j})^2}{n_{0j}} \quad (2.14)$$

n_{ij} skutečná četnost

n_{0j} očekávaná četnost

Očekávané (teoretické) četnosti vypočítáme:

$$n_{ij} = \frac{n_{i.} \times n_{.j}}{n}, \quad i = 1, 2, \dots, r, \quad j = 1, 2, \dots, s \quad (2.15)$$

n celkový rozsah souboru

n_{ij} skutečná četnost v jednotlivých polích tabulky

Tento test nelze použít, pokud je více než 20 % teoretických četností < 5 nebo pokud jedna teoretická četnost je < 1 . V případě, že nastane tento případ, je nutné sloučit sousední skupiny.

3 Literární rešerše

3.1 Historie pojišťovnictví

Počátky pojišťovnictví byly položeny již ve starověkém Egyptě, jedním z předchůdců dnešního pojištění z té doby byly dohody egyptských kameníků na úhradu společných nákladů na pohřeb některého ze svých členů. V období 2 000 před Kristem, v tehdejší Babylónii, existovalo pojištění karavan, které vzájemně pokrývalo vzniklé ztráty.[26]

Ve starém Římě oborové a náboženské spolky zakládaly tzv. colegia funeraticia. Jejich úkolem bylo zajištění důstojného pohřbu svým členům, pomoc členům postiženým těžkými úrazy nebo zabezpečení rodiny zemřelého.

Ve feudalismu nacházíme zmínky o počátcích dnešního majetkového pojištění. Většina domů byla dřevěná, hrozilo velké nebezpečí požárů; v severních zemích zase ohrožovaly domy nepříznivé povětrnostní podmínky. Lidé, v zájmu ochrany svého majetku, zakládali svépomocná sdružení - gildy. První, tzv. požární gildy, začaly vznikat v 11. století; nejprve v Anglii, odtud se rozšířily do Dánska a na Island. Zakladateli byly většinou řemeslné cechy a úkolem bylo zajištění pomoci poškozeným v případě požáru.

K problémům, které bylo nutné řešit, docházelo i v námořní dopravě. Majitelé lodí a kupci sjednávali mezi sebou dohody o společné úhradě vzniklé ztráty. Italští „podnikatelé“ se začali zabývat nejen výnosným námořním obchodem, ale i pojišťováním nákladu lodí, vznikaly i první pojistné smlouvy. Podnikatelé vybírali pojistné a pokud loď bez úhony doplula, toto pojistné se stalo jejich majetkem. Pokud loď utrpěla škody na nákladu, byla jim poskytnuta náhrada této škody.[10]

3.2 Historie pojišťovnictví v České republice

Dějiny českého pojišťovnictví můžeme rozdělit do 5 oblastí:

- období let 1819 – 1918
- období let 1918 – 1938
- období let 1939 – 1945

- období let 1945 – 1989
- období od roku 1989 po současnost

Pojišťovnictví v ČR v letech 1819 – 1918

Pojištění bylo v českých zemích řešeno již v období habsburské monarchie na základě patentu císaře Františka I. ze 4. září 1819, který umožnil pojištění jako formu soukromého podnikání. Dekret původně řešil pouze požární pojištění, ale používal se i pro další druhy majetkového pojištění, např. pro pojištění odpovědnostní a životní. Důvodem, proč císař řešil otázku pojištění, byla snaha o zajištění účinné ochrany proti požárům a snaha zabránit odlivu zisku z pojištění do okolních zemí.

Zakladatelem prvního pojišťovacího ústavu na českém území byli zástupci české šlechty - Matyáš, hrabě z Thurnu a Hohensteinu a František Josef, hrabě z Vrtby (příloha č. 1). Vznikl v r. 1827 v pražské Spálené ulici pod názvem První česká vzájemná pojišťovna v Praze. Mohla používat zkratku „c.k. priv.“ – „císařsko královský privilegovaný“ a pečeť s královským orlem. Tento znak byl znakem důvěryhodnosti. V r. 1830 následovalo založení dalšího pojišťovacího ústavu – Moravsko-slezská vzájemná pojišťovna v Brně.[7]

Přelomovým rokem pro další vývoj pojišťovnictví byl rok 1849, kdy došlo k rozvoji české právnické a politické terminologie. Pojišťovnictví se stalo předmětem výuky na německých nebo anglických univerzitách.

Z hlediska vzniku českých pojišťoven byl významný rok 1900, kdy se čeští dobrovolní hasiči začali organizovat do vlastních českých hasičských sborů. Titus Krška, člen moravského hasičstva a jeden ze zakladatelů České ústřední jednoty hasičské moravsko-slezských dobrovolných hasičských sborů, přišel s myšlenkou na založení vlastní pojišťovny. Dle tehdejších zákonů všechny pojišťovny odváděly 2 % ze zisku z pojištění nemovitých a movitých věcí proti požáru. Tyto zdroje byly ze ¾ používány na vybavení hasičských sborů a z ¼ na podporu postiženým hasičům nebo jejich rodinám. Na základě snahy Tituse Kršky a Hynka Světlíka byla 17. června 1900 založena Hasičská vzájemná pojišťovna.[7]

Pojišťovnictví v ČR v letech 1918 – 1938

Rok 1918 měl, díky vzniku Československého státu, velký význam pro další fungování pojišťovnictví. Nová vláda se snažila vymanit z hospodářské závislosti vyplývající z předchozího začlenění do Rakousko – Uherska a zaváděla nové právní předpisy.

Dochází ke sjednocení názorů na tzv. pojistnou vědu, vznikají obory jako např. pojistná matematika nebo pojistné právo. Právní předpisy upravující otázku pojišťovnictví, které byly převzaty z období habsburské monarchie, jsou postupně nahrazovány novými. Jednu z nejvýznamnějších změn s sebou přineslo nařízení vlády č. 321/1919, které udávalo povinnost zahraničním pojišťovnám předkládat dozorčímu orgánu stanovy, účetní závěrku a listiny na činnost. Byl novelizován zákon o pojistné smlouvě z roku 1917 a nahrazen zákonem o pojistné smlouvě č. 145/1934 Sb.[7]

Pojišťovnictví v ČR v letech 1939 – 1945

Okupace z 29. září 1938 negativně ovlivnila další rozvoj celého hospodářství Československa, české země přišly o část území i obyvatel. Byla přijata nařízení – např. č. 410/1940 Sb. o udržení některých životních pojištění, č. 139/1942 Sb. o povinném pojištění jatečního hovězího dobytka, telat a prasat. V pojišťovnictví dochází k útlumu, nevznikají žádné nové české pojišťovny. Protektorát Čechy a Morava byl postupně podrobován říšským pojišťovnám a pojišťovacím předpisům.[6]

Pojišťovnictví v ČR v letech 1945 - 1989

V roce 1945 v Československu fungovalo cca 733 pojišťoven. Po II. světové válce bylo nutné obnovit československé hospodářství, byla přijata řada poválečných opatření a rozhodnutí. Na základě dekretu prezidenta republiky z 19. května 1945 byly všechny pojišťovny a pojišťovací spolky zestátněny. Od roku 1948 začal působit monopol jedné pojišťovny nazvané Československá pojišťovna, n. p., v roce 1953 přejmenované na Státní pojišťovnu. Po změně federativního uspořádání zákonem č. 162/1968 vznikly dvě samostatné pojišťovny – Česká státní pojišťovna se sídlem v Praze a Slovenská štátna poisťovna se sídlem v Bratislavě.[7]

Pojišťovnictví v ČR po r. 1989

Po listopadové revoluci v roce 1989 se postupně zavádějí nové právní úpravy a opatření pro zavedení tržního hospodářství a soukromého podnikání. Přijetí Zákona č. 185/1991 Sb. o pojišťovnictví ukončilo monopol České státní pojišťovny a Slovenské štátne poisťovny a umožnilo podnikání v oblasti pojišťovnictví i jiným pojišťovnám, které byly založeny v právní úpravě akciové společnosti, státního podniku nebo družstva.

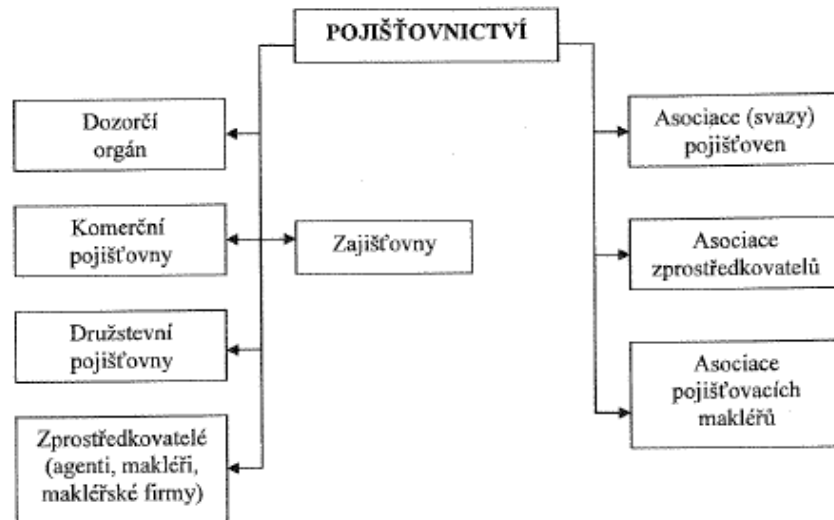
Prvním pojišťovacím subjektem založeným po roce 1989, byla Pojišťovna Kooperativa. Vznikla v roce 1991 jako první soukromá pojišťovna v bývalém Československu a současně jako první pojišťovna na československém pojistném trhu po listopadové revoluci v roce 1989. V roce 1996 působilo na českém pojistném trhu 36 komerčních pojišťoven.[6]

Po vstupu do Evropské unie bylo nutné sladit tržní prostředí v České republice s normami Evropské unie. Pojišťovnictví se postupně stalo jedním z nejdůležitějších odvětví hospodářství.

3.3 Legislativa v pojišťovnictví

Pojišťovnictví je specifickým odvětvím ekonomiky, má svá specifická pravidla a podmínky fungování, jejichž základem je pojistný vztah mezi klientem a pojišťovnou. Podstatou pojišťovací činnosti je kumulace finančních prostředků a likvidace škod s následnou výplatou pojistného plnění v případě pojistné události. Vzhledem k časovému nesouladu mezi přijatým předepsaným pojistným a výplatou pojistného plnění, musí každý pojistný subjekt vytvářet technické rezevy, dočasně volné finanční prostředky těchto rezerv jsou součástí strategie investování. Úkolem legislativních předpisů je dbát na to, aby komerční pojišťovny sledovaly nejen výnosnost, ale i minimalizovali rizika spojená s investováním. Do pojišťovnictví řadíme pojistitele – tj. všechny komerční pojišťovny, zajistitele a zprostředkovatele pojištění a asociace (obrázek č. 1).

Obrázek č. 1: Pojišťovnictví

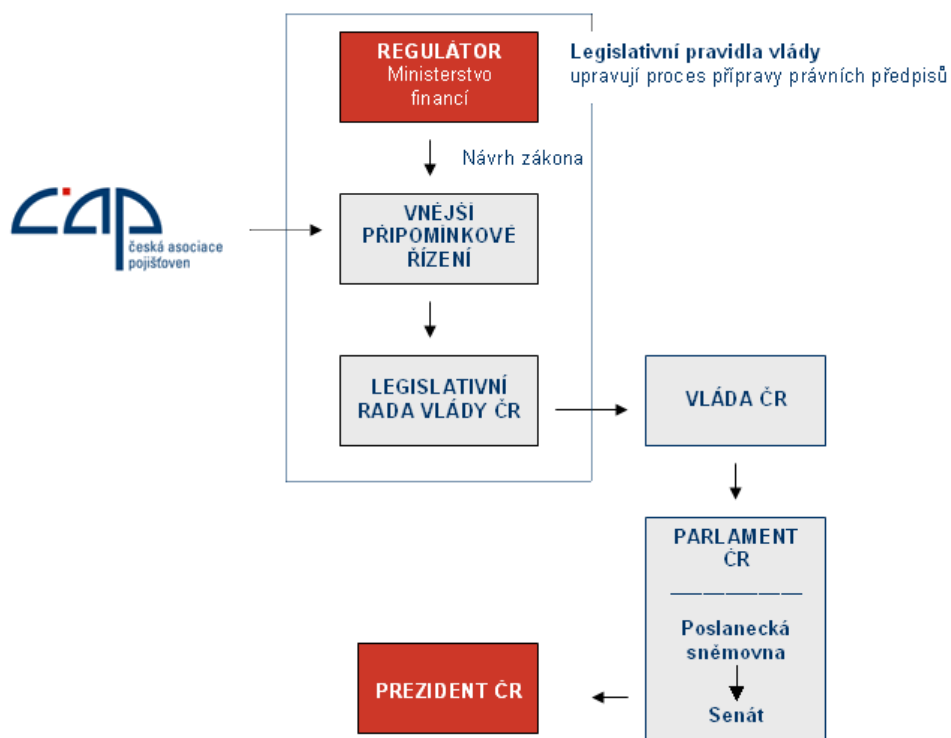
Zdroj: *Pojišťovnictví – Vybrané kapitoly pro základní kurs*[25]

Důležitým mezníkem v rozvoji československého pojišťovnictví byl rok 1991, kdy byl přijat Zákon o pojišťovnictví č. 185/1991 Sb.. Tento zákon společně s občanským a obchodním zákoníkem umožnil vstup zahraničních pojišťovacích subjektů a vznik nových pojišťoven na území Československa.

Na finančním trhu působí řada subjektů, které sice vytvářejí konkurenční prostředí, ale nemají samoregulační funkci. Klienti se velice těžko orientují v nabídce pojišťoven, těžko odhadují, zda pojistná ochrana odpovídá výši pojistného, zda dostatečně pokryje jeho potřeby. V zájmu ochrany klienta je nutná regulace pojišťovnictví a pojistného trhu.

Regulaci pojišťovnictví, pojistných trhů a vztahů, které zde vznikají, provádí stát prostřednictvím zákonů a legislativních úprav. Za tvorbu primárních zákonů odpovídá Ministerstvo financí, za sekundární legislativu, tj. za vytváření prováděcích předpisů zodpovídá Česká národní banka (obrázek č. 2).

Obrázek č. 2: Česká asociace pojišťoven

Zdroj: Česká asociace pojišťoven

Česká národní banka byla pověřena dohledem nad pojišťovnictvím od 1.4.2006, její působnost zahrnuje:

- **Povolovací činnost** – udělování povolení k činnosti pojišťovacím subjektům,
- **Kontrolní činnost** – kontrola dodržování zákona o pojišťovnictví a dalších právních předpisů upravující pojištění, hospodaření pojišťoven, vytváření a používání technických rezerv, finanční umístění aktiv, solventnost pojišťovny nebo zajišťovny aj.,
- **Legislativní činnost** – příprava návrhů právních předpisů souvisejících s pojištěním, návrhy prováděcích předpisů, účast v připomínkovém řízení v rámci legislativního procesu,
- **Ostatní činnost** – poradenské a konzultační služby pojišťovnám při inovaci nebo zavádění nových pojistných produktů.[16]

3.3.1 Platné právní předpisy v České republice

- **Zákon č. 37/2004 Sb.**, o pojistné smlouvě,
- **Zákon č. 277/2009 Sb.**, o pojišťovnictví,
- **Zákon č. 38/2004 Sb.**, o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí, ve znění pozdějších předpisů,
- **Zákon č. 168/1999 Sb.**, o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, účinnost od 1.9.2013,
- **Vyhláška č. 433/2009 Sb.**, o způsobu předkládání, formě a náležitostech výkazů pojišťovny a zajišťovny, ve znění pozdějších předpisů,
- **Vyhláška č. 434/2009 Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- **Vyhláška č. 582/2004 Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí, ve znění pozdějších předpisů,
- **Vyhláška č. 205/1999 Sb.**, kterou se provádí zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů,
- **Nařízení vlády 263/2013 Sb.**, o paušální výši úhrady nákladů zásahu, ze dne 21.8.2013.

Výše uvedené normy nejsou jediné, kterými se pojišťovnictví řídí. Po 1. květnu 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie, bylo nutné synchronizovat všechna pravidla s pravidly Evropské unie.

3.3.2 Nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb.

V současné době dochází k rekonstrukci soukromého práva, jehož součástí je:

- nový Občanský zákoník (**NOZ**),
- Zákon o obchodních korporacích,
- Zákon o mezinárodním právu soukromém,
- „doprovodné“ zákony k NOZ.

Nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb. nahrazuje kromě jiného i stávající zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě.

Změny zavedené v novém občanském zákoníku kladou velký důraz na:

- svobodu vůle (dispozitivnost), poctivost,
- posílení ochrany „slabší strany“,
- spotřebitelské smlouvy, adhezní smlouvy,
- vyšší nároky na „odborníky“,
- na srozumitelnost, přehlednost, transparentnost,
- informace, vysvětlení, postup s odbornou péčí,
- upozornění na nesoulad mezi požadavky klienta a nabídkou → riziko odstoupení klienta od pojistné smlouvy.

3.3.3 Česká asociace pojišťoven

Česká asociace pojišťoven je zájmovým sdružením 28 komerčních pojišťoven, jejichž podíl na celkovém předepsaném pojistném v ČR představuje 98 %. Asociace zastupuje, hájí a prosazuje zájmy členských pojišťoven i jejich klientů ve vztahu k orgánům státní správy, odborné i laické veřejnosti, a prosazuje zájmy českého pojišťovnictví v rámci Evropské unie. ČAP dlouhodobě podporuje rozvoj pojišťovnictví a pojistného trhu v České republice.[29]

Česká asociace pojišťoven (ČAP) jako zájmové sdružení komerčních pojišťoven zahájila svou činnost 1. 1. 1994 s počtem 16 členů. V současné době má ČAP 28 řádných členů a 3 členy se zvláštním statutem (příloha č. 2). Od roku 1998 se stala řádným členem evropské federace Insurance Europe.

Posláním ČAP je kromě jiného zastupovat a hájit zájmy nejen pojišťoven vůči orgánům státní správy i ve vztahu k dalším orgánům v zahraničí. Plní důležitou úlohu při zpracování a připomínkování předpisů týkajících se pojišťovnictví, působí v oblasti prevence a odhalování pojistných podvodů a protiprávních jednání.

Významnou úlohu hraje při poskytování informací. V rámci svých ročních výročních zpráv informuje o celkovém vývoji pojistného trhu, o změnách v oblasti pojišťovnictví, o připravovaných změnách legislativy na českém i evropském trhu, informuje o vývoji jednotlivých členských pojišťoven a pojistných produktů.

Internetové stránky ČAP plní důležitou funkci nejen pro členské pojišťovny, ale také pro potenciální klienty, kterým poskytuje důležité informace o pojištění, možnosti, způsobu a hlášení pojistných událostí, o prokazování škod způsobených některými živelnými událostmi.

Jednou z činností ČAP je zabezpečit vzdělávání a odbornou informovanost svých členů. Vzhledem k tomu, že v čele zájmového sdružení stojí zástupci jednotlivých členských pojišťoven, působí i jako důležitý faktor při řešení sporů mezi jednotlivými členy asociace a dbá na dodržování etických zásad v pojišťovnictví.

3.4 Charakteristiky pojistného trhu s neživotním pojištěním

Neživotní pojištění zahrnuje krytí mnoha pojistných rizik neživotního charakteru. Pojistné smlouvy bývají sjednávány většinou na období jednoho roku s automatickou prolongací. Jedná se vždy o škodová pojištění, pojistné plnění je omezeno rozsahem pojistného zájmu na straně jedné a skutečným rozsahem škody na straně druhé.

Neživotní pojištění je vymezeno v příloze č. 1 části B Zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví (příloha č. 3); zahrnuje tato odvětví:

- neživotní pojištění osob (úrazové pojištění, pojištění nemoci),
- majetková pojištění,
- pojištění odpovědnosti za škodu,
- pojištění právní ochrany.

Nejčastější oblastí, kterou se neživotní pojištění zabývá, je pojištění majetku. Zaměřuje se na ochranu majetku fyzických nebo právnických osob. Toto pojištění můžeme rozdělit na pojištění věcí (nemovitých i movitých) a na pojištění zájmů (např. pohledávek, vkladů, úvěrů).[5] Pojištění majetku má poměrně dlouhou historii

a souvisí s každodenními potřebami lidí. Předmětem pojištění mohou být věci movité a nemovité. Za nemovitosti jsou považovány budovy a stavby spojené se zemí pevnými základy, ostatní věci jsou považovány za věci movité.

Pro pojištění má velký význam i vymezení některých pojmů, především vymezení toho, co je považováno za součást a příslušenství věci. Dle Občanského zákoníku se za součást věci považuje vše, co k ní podle její povahy náleží a nemůže být odděleno, aniž by se tím věc znehodnotila. Od součásti je nutné odlišit příslušenství věci, které tvoří věci samostatné, ale náleží vlastníku věci hlavní a jsou jím určeny k tomu, aby byly s hlavní věcí trvale užívány.[5]

Majetkovým pojištěním se v současné době zabývá 13 pojišťoven. Význam majetkového pojištění vychází z každodenního života lidí. Jedním z nejčastějších druhů neživotního pojištění, které je zaměřené na majetek občanů je pojištění domácnosti a pojištění nemovitostí (budov a staveb).

Základní druhy pojistných rizik v pojištění majetku byly v minulosti stanoveny vyhláškou č. 11/1993 Sb., která obsahovala výčet nejčastějších odvětví:[8]

- pro případ poškození nebo zničení věci živelní událostí,
- pro případ poškození vodou z vodovodního zařízení,
- pro případ poškození, zničení, odcizení nebo ztráty věci při vnitrostátní dopravě,
- pojištění pro případ odcizení věci,
- pojištění pro případ úmyslného poškození nebo úmyslného zničení věcí,
- pojištění pro případ poškození, zničení nebo odcizení motorového vozidla,
- pojištění pro případ uhynutí, nutného poražení nebo utracení, hospodářského zvířete nebo pro případ trvalé ztráty plemenitby.

Uvedený výčet již není součástí žádného právního předpisu. V současné době si komerční pojišťovny samy upravují své pojistné produkty, řada nabízí variabilní výčet pojistných rizik nebo jejich balíčků. Mezi základní pojistná rizika s ohledem na pojištění domácností nebo nemovitostí patří:

- pojištění pro případ poškození věcí živelní událostí,
- pojištění pro případ poškození věcí vodou vytékající z vodovodních zařízení,
- pojištění pro případ odcizení,

- pojištění pro případ úmyslného poškození – vandalismus,
- pojištění proti škodám způsobeným vlivem atmosférických srážek.

3.4.1 Pojistná rizika

Nejčastějšími pojistnými riziky jsou živelní rizika, škody způsobené zničením věcí vodou z vodovodního zařízení, odcizení, pojištění proti vandalismu.

Živelní události

Živelní události tvoří nejširší kategorií pojistných rizik, patří sem:

- požár,
- výbuch,
- úder blesku,
- povodeň a záplava,
- vichřice,
- krupobití,
- tíha sněhu nebo námrazy,
- lavina a sesuv půdy,
- zemětřesení,
- pád cizích předmětů a skal.

Uvedená pojistná rizika (příloha č. 5) jsou nejčastější příčinou poškození majetku obyvatelstva, proto je většina pojistných subjektů považuje za „základ“ pojistné ochrany. Některé pojišťovny mají živelní rizika rozšířená ještě o další kategorie.

Poškození nebo zničení věci vodou z vodovodního zařízení

Škody způsobené zničením věcí vodou z vodovodního zařízení jsou hned po živelních rizicích nejčastěji uplatňované. Zahrnuje všechny škody způsobené na pojištěné věci vodou unikající z vodovodního zařízení nebo z nádrže, jinou kapalinou nebo párou unikající z ústředního, etážového nebo dálkového topení, vodou unikající z odváděcího potrubí, stejně jako i náplní vytékající ze samočinného zařízení. V rámci

pojištění se kryjí i škody na pojištěných budovách, které vzniknou v důsledku přetlaku kapaliny nebo páry nebo zamrznutí vody v potrubích patřících k budově.[8] Předmětem pojištění může být domácnost i pojištěná budova.

Tzv. vodovodní události bývají v pojistných podmínkách blíže vymezeny:

Vodovodní událostí se rozumí poškození nebo zničení věci kapalinou unikající z vodovodních zařízení nebo médiem vytékajícím z hasicích zařízení; jde-li o pojištění budovy, pojištění se dále vztahuje na případy poškození nebo zničení:

- potrubí nebo topných těles vodovodních zařízení včetně armatur, došlo-li k němu **přetlakem nebo zamrznutím** kapaliny v nich,
- kotlů, nádrží a výměňkových stanic vytápěcích systémů, došlo-li k němu **zamrznutím** kapaliny v nich.

Odcizení

Předmětem pojištění pro případ „odcizení“ jsou pojištěné věci, které byly odcizené způsobem blíže specifikovaným v pojistných podmínkách jednotlivých pojišťoven. Podmínkou bývá, že pachatel při odcizení musí překonat určité překážky nebo opatření chránící věci před odcizením (tzv. zábranné prostředky).

V pojistných podmínkách bývá riziko odcizení blíže specifikováno jako:

- **krádež**, při které pachatel překonal překážky, které chránily pojištěnou věc před odcizením,
- **loupež** – tj. přivlastnění si pojištěné věci pod pohrůzkou bezprostředního násilí nebo za použití násilí proti pojištěné osobě.

V souvislosti s odcizením bývá v pojistných podmínkách předepisován i způsob zabezpečení, např. u pojištění domácnosti se často řídí výší pojistné částky sjednané v pojistné smlouvě. Pojišťovny mohou vyžadovat i zabezpečení jednotlivých věcí, které vyžadují zvláštní pojistnou ochranu – např. cennosti, peníze, sbírky... V pojistné smlouvě jsou uvedeny limity pro případ odcizení těchto věcí, jejich zabezpečení bývá podmíněno uložením v ocelové schránce nebo trezoru blíže specifikovaném v pojistných podmínkách jednotlivých pojišťoven.

V případě odcizení věci jiným způsobem než krádeží nebo loupeží, mluvíme o tzv. **prosté krádeži**. „Prostá krádež“ nebývá předmětem standardního pojištění, ale v některých případech mohou být výjimky – např. Allianz (pojištění věcí studentů na kolejích – limit 10.000,- Kč) nebo Kooperativa, pojišťovna a.s., VIG (program Národní rady pro zdravotně pojištěné – určeno pro klienty se ZTP, kteří využívají invalidní vozíky, rehabilitační pomůcky nebo zdravotní pomůcky – např. slepecký pes).

Vandalismus

Vandalismus bývá obecně definován jako úmyslné poškození nebo zničení pojištěné věci; v pojištění dále bývá rozlišeno, zda se jedná o pachatele – vandala:

- zjištěného,
- nezjištěného.

Na základě těchto skutečností je v pojistných podmínkách vandalismus dále rozpracován a je přesně definováno, na jaké škody se vztahuje.

Např. u pojišťovny Kooperativa je vandalismus definován takto:

“pojištění pro případ vandalismu (vč. škod způsobených nástřiky, malbami nebo polepením) se vztahuje na škody způsobené:

- a) pachatelem, který byl zjištěn podle pravomocného rozhodnutí, kterým bylo ukončeno trestní nebo přestupkové řízení, i když pachatel nebyl odsouzen nebo mu nebyla uložena pokuta (dále jen „zjištěný vandal“),*
- b) pachatelem, který nebyl zjištěn podle písm. a) (dále jen „nezjištěný vandal“).“*

3.4.2 Připojištění

Připojištění znamená rozšíření základního pojištění o další pojistnou ochranu. Jedná se zpravidla o nadstandardní pojištění, které lze sjednat současně se základním pojištěním v rámci jedné pojistné smlouvy. Rizika zahrnutá v připojištění většinou nelze sjednat samostatně.

V oblasti majetkového pojištění občanů jsou předmětem připojištění nejčastěji:

- pojištění odpovědnosti za škodu v běžném občanském životě,

- pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo držby nemovitosti,
- připojištění skel.

Pojištění odpovědnosti

„Každý je povinen počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí.“ [26]

Potřeba odpovědnostního pojištění souvisí s lidským vývojem, s rozvojem ekonomiky, techniky a se vzrůstajícími sociálními potřebami lidí. Samotná myšlenka, ze které pojištění odpovědnosti vychází, vznikla s moderním vývojem práva. Každý člověk ve společnosti vykonává spoustu činností, kterou může poškodit nebo ohrozit osoby nebo majetek někoho třetího.

Odpovědnost za škodu je upravena normami českého právního řádu, jednotlivá odvětví práva upravují systém kvalifikace odpovědnosti za způsobenou škodu. Obchodní zákoník upravuje např. odpovědnost za vady výrobku, odpovědnost zaměstnavatele za škodu způsobenou pracovním úrazem nebo nemocí z povolání nebo odpovědnost zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli upravuje zákoník práce. V nejširší míře se problematikou odpovědnosti fyzických a právnických osob zabývá občanský zákoník.[12]

Pojištění odpovědnosti je možné sjednat pouze jako škodové, pojistitel částečně nebo úplně přebírá povinnost za škůdce poskytnout náhradu způsobené škody poškozenému.

Formy pojištění odpovědnosti:

- zákonné pojištění (vznik, zánik i doba trvání jsou upraveny příslušným právním předpisem – zákonem),
- povinné smluvní (povinnost sjednat toto pojištění udává zákon, např. pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou motorovým vozidlem – tzv. povinné ručení),
- dobrovolné smluvní (povinnost sjednat pojištění není dána zákonem, je uzavřeno z vlastní vůle pojistníka).

S pojištěním majetku občanů, resp. s pojištěním domácnosti a nemovitostí, souvisí oblast dobrovolného smluvního pojištění, konkrétně pojištění tzv. občanské odpovědnosti a pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo držby nemovitosti.

Pojištění odpovědnosti za škodu se vztahuje na újmu způsobenou pojištěným třetí osobě, zahrnuje škody způsobené na majetku, na zvířeti a především újmy na zdraví nebo na životě vč. duševních útrap. Součástí pojištění jsou následné finanční škody, náklady právní ochrany pojištěného, v souvislosti s újmou na zdraví nebo na životě také náhrady nákladů vynaložených zdravotními pojišťovnami nebo regresy orgánů nemocenského pojištění.

Pojištění se vždy sjednává na roční limit pojistného plnění. Některé pojišťovny se ve svých pojistných podmínkách zavazují, že v případě více pojistných událostí během jednoho pojistného roku uhradí pojistné plnění do výše dvojnásobku sjednaného limitu pojistného plnění (např. Kooperativa, pojišťovna a.s., VIG).

Pojištění odpovědnosti za škodu v běžném občanském životě

Pojištění odpovědnosti v běžném občanském životě lze sjednat u některých pojišťoven (např. u České pojišťovny a.s.) samostatně, vždy je možné toto riziko připojistit k pojištění domácnosti.

Za pojištěné jsou považovány všechny osoby, které s pojištěným uvedeným v pojistné smlouvě trvale žijí ve společné domácnosti. Při sjednání tohoto pojištění je nutné podrobně prozkoumat pojistné podmínky jednotlivých pojišťoven. U některých pojišťoven je podmínka mít v místě pojištění trvalé bydliště nebo je omezen věk dětí (např. Česká pojišťovna považuje za členy domácnosti děti do 26 let, pokud se připravují na budoucí povolání, Kooperativa, pojišťovna a.s. VIG – věk dětí není omezen, trvalé bydliště v místě pojištění není podmínkou).

Pojištění automaticky nebo za příplatek zahrnuje odpovědnost za škodu způsobenou:

- psem (jehož pojištěný vlastní nebo opatruje),
- v souvislosti s vlastnictvím nebo opatrováním jiných domácích a hospodářských zvířat včetně koní a skotu.

Pojištění se vztahuje i na odpovědnost osob, které jsou dočasně pověřeny vedením nebo opatrováním domácnosti a při této činnosti způsobí škodu jiné osobě než pojištěnému (např. chůva, pomocnice v domácnosti).

Z hlediska pojištění občanské odpovědnosti je důležitá specifikace územní platnosti pojištění. Zatímco ve starších pojistných smlouvách se za místo pojištění považuje území České republiky, v nově uzavřených pojistných smlouvách se územní platnost vztahuje na celou Evropu.

Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo držby nemovitosti

Stejně jako pojištění občanské odpovědnosti lze i pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo držby nemovitosti sjednat samostatně nebo formou připojištění k pojištění nemovitosti (rodinného domu, bytové jednotky, rekreační nemovitosti).

Pojištění se vztahuje na škodu způsobenou třetí osobě, ke které došlo v souvislosti s vlastnictvím nebo držbou nemovitosti, příp. pozemku, který k ní přísluší (např. neposypaný chodník). Pokud dojde ke škodě způsobené třetí osobě, vztahuje se pojištění i na odpovědnost pojištěného jako stavebníka při vykonávání stavebních prací.

3.5 Pojištění domácností

Je skutečností, že život každého jednotlivce je spojen s existencí nějaké domácnosti – místa, kde bydlí, přespává atd. S tím souvisí i vlastnictví předmětů, které slouží k potřebám jednotlivce, ale i členů domácnosti, ve které žije. Pojištění domácnosti se specializuje na pojištění souboru věcí movitých, jež tvoří zařízení domácnosti. Předmětem pojištění jsou i věci uložené mimo byt, v tzv. nebytových prostorech. Některé pojišťovny do domácnosti zahrnují i stavební součásti a příslušenství, které jsou spojeny s nemovitostí, ve které se domácnost nachází.

V rámci pojištění domácnosti je možné pojistit:

- osobní věci členů domácnosti a cizí věci, které členové domácnosti oprávněně užívají,

- kuchyňské a jiné domácí spotřebiče,
- peníze, ceniny a cenné papíry,
- klenoty a šperky, drahé kovy a kameny,
- audiovizuální a výpočetní techniku, optické přístroje,
- jízdní kola,
- stavební součásti a příslušenství přiléhající k vnitřním prostorám bytu (podlahy, obklady stropů a stěn, vestavný nábytek, zabudovaná kuchyňská linka včetně spotřebičů...) – u některých pojišťoven jako např. Kooperativa, pojišťovna a.s., VIG jsou pojištěny i stavební součásti a příslušenství přiléhající k nebytovým prostorám bytu,
- věci zvláštní hodnoty – věci mimořádné hodnoty (např. originály obrazů, sbírky, vybavení domácnosti ve vyšších cenových relacích – většinou nad 50 000,- Kč).

Pojištění domácností lze využít pro pojištění trvale obývané domácnosti (některé pojišťovny požadují mít v domácnosti trvalé bydliště) nebo přechodně obývané domácnosti (tzv. rekreační domácnost).

U rekreační domácnosti se předpokládá, že není tak luxusně vybavena jako trvale obývaná domácnost; většinou se nachází v samostatné budově v tzv. rekreačních zónách. Zpravidla se jedná o místa mimo trvale obývané zóny, z toho plyne i vyšší riziko vzniku škodných událostí. Řada pojišťoven proto nabízí pojištění rekreačních domácností s řadou výjimek a omezujících limitů nebo výluk, např. při pojištění cenností. Vyšší „rizikovosti“ samozřejmě odpovídá i pojistná sazba a následná výše pojistného.

Pojištění domácností se sjednává na pojistnou částku, která je horní hranicí pro pojistné plnění. Pojistné je následně tarifováno pojistnou sazbou (v promilích) z pojistné částky. Stanovení pojistné částky je důležité pro výpočet pojistného plnění v případě škodných událostí. V případě, že stanovená pojistná částka je nižší než pojistná hodnota domácnosti, dochází k tzv. podpojištění. Pojišťovny následně krátí pojistné plnění vynásobením výše škody poměrem pojistné částky a pojistné hodnoty.[12] Většina pojišťoven nabízí pomoc klientům při stanovení pojistné částky výpočtem minimální pojistné hodnoty. Minimální pojistná hodnota tvoří spodní hranici pro stanovení pojistné částky. Pro výpočet minimální pojistné hodnoty je důležitá

plocha obytné části bytu a ve většině případů i kategorie zařízení domácnosti. Samotnou pojistnou částku však vždy určuje pojistník.

Pro stanovení základní výše pojistného je důležité:

- stanovení pojistné částky,
- poloha místa pojištění v závislosti na stanovení rizika vzniku povodně nebo záplavy,
- poloha místa pojištění v závislosti na stanovení rizika odcizení,
- výše spoluúčasti,
- skladba pojistných rizik nebo nabízených balíčků pojištění u jednotlivých pojišťoven.

3.6 Pojištění nemovitostí

Pojištění budov je neméně důležité jako pojištění domácností, zahrnuje pojištění budov, které mohou být stejně jako domácnost trvale nebo přechodně obývané. K hlavním budovám bývají připojišťovány ještě další budovy a stavby, které se nacházejí na pozemku náležejícímu k hlavní budově. Většinou se jedná o drobné stavby (pergoly, dílny, ploty...), hospodářské budovy nebo zabudované bazény. Zatímco u pojištění hlavní budovy je směrodatná pojistná částka stanovená klientem, u pojištění tzv. vedlejších nebo ostatních budov a staveb bývá stanoven limit pojistného plnění.

V rámci pojištění nemovitostí lze pojistit:

- rodinný dům,
- bytovou jednotku,
- rekreační nemovitost (chata nebo chalupa),
- nemovitost „ve výstavbě“,
- garáž,
- vedlejší budovy (plot, garáž, bazén, studna, pergola, skleník...),
- movité věci = věci, které slouží k výstavbě, k opravě nebo údržbě nemovitosti, stavební materiál, dočasná zařízení staveniště – míchačka, lešení, stavební buňka...).

Pojištění nemovitostí „ve výstavbě“ bývá zvýhodněno slevou na pojistném. Při zájmu o pojištění stavby je vhodné zjistit výši slevy a dobu platnosti této slevy u jednotlivých pojišťoven.

Stejně jako u pojištění domácnosti, je i u pojištění rodinných domů, rekreačních nemovitostí nebo bytových jednotek důležité správné nastavení pojistné částky. Pro výpočet minimální pojistné hodnoty pojišťovny požadují informace o zastavěné ploše každého podlaží nemovitosti a způsobu provedení nemovitosti (běžná, luxusní nemovitost atd.). U některých pojišťoven je rozhodující i materiál, ze kterého je budova postavena (např. zděná budova, dřevostavba).

Nemovitosti lze pojistit na novou nebo časovou cenu. Novou cenou je myšleno uvedení poškozeného nebo zcela zničeného majetku do původního stavu. U časové ceny je pojistné plnění sníženo o procento opotřebení nebo jiného znehodnocení. Pro stanovení opotřebení nemovitosti řada pojišťoven využívá znaleckých posudků.

4 Charakteristika českého pojistného trhu

Téměř 98 % českého pojistného trhu tvoří 28 pojišťoven (příloha č. 2), které jsou členy České asociace pojišťoven. Největšími leadry na současném trhu jsou:

Česká pojišťovna, a.s.

Tradice České pojišťovny, a.s. sahá až do roku 1827 a souvisí se založením První české vzájemné pojišťovny. Zpočátku se zaměřovala na požární pojištění nemovitostí, jednou z velkých pojistných událostí, kterou řešila, byl požár Národního divadla v Praze v 19. století. Později své produkty rozšířila i o životní pojištění.

Po znárodnění v roce 1948 vznikla Československá pojišťovna, později Česká státní pojišťovna, která měla monopolní postavení až do roku 1991, kdy byl přijat zákon o pojišťovnictví. Ve vysokém konkurenčním prostředí stále drží své vedoucí postavení; objemem předepsaného pojistného, který v roce 2012 činil cca 32 mld. Kč a podílem na domácím trhu (cca 25,9 %) je největší pojišťovnou v České republice.

Česká pojišťovna je součástí holdingového podniku Generali PPF Holding, jehož vlastníky jsou finanční skupina PPF a Generali Group. Je univerzální pojišťovnou s více než 3900 zaměstnanci, 5600 obchodními zástupci a 4500 obchodními místy. V rámci zachování své tradice nabízí produkty z oblasti životního i neživotního pojištění určené pro širokou klientelu.[31]

Kooperativa, pojišťovna a.s., VIG

Pojišťovna Kooperativa vznikla v roce 1991 jako první soukromá pojišťovna v bývalém Československu a současně jako první pojišťovna na československém pojistném trhu po listopadové revoluci v roce 1989. Původně se jednalo o českou družstevní pojišťovnu, která se zaměřovala na pojištění podnikatelů. Později své portfolio rozšířila i o pojištění občanů a o životní pojištění. Současný název Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group svědčí o účasti zahraničních akcionářů. Největší majetkový podíl (89,65%) společnosti vlastní společnost Vienna Insurance Group Wiener Städtische Versicherung AG. Společnost vznikla v roce 1824,

patří k nejsilnějším společnostem v pojišťovnictví. Druhým hlavním vlastníkem a současně zakladatelem pojišťovny s podílem 8,28 % je Svaz českých a moravských výrobních družstev. Třetím hlavním vlastníkem a akcionářem je Majetkoprávní a podílová společnost Vltava s podílem na majetku 2,07 %.

S podílem ve výši cca 22 % na celkovém předepsaném pojistném je považována za druhou největší pojišťovnu na českém pojistném trhu. Pojišťovna Kooperativa je univerzální pojišťovnou; vzhledem k široké síti vlastní obchodní služby a poboček ji najdeme téměř ve všech větších městech České republiky. S počtem cca 4 tisíc zaměstnanců patří mezi největší firmy v Česku.

V současné době nabízí všechny dostupné produkty počínaje podnikatelským pojištěním a pojištěním hospodářských rizik, přes životní pojištění, pojištění majetku občanů, havarijní pojištění a od r. 1999 i pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla.[33]

Allianz pojišťovna, a.s.

První pobočka pojišťovny Allianz historicky sahá do roku 1890, kdy ve své pobočce v Berlíně „prodávala“ životní a požární pojištění. Na český trh vstoupila v roce 1993, zpočátku pouze s nabídkou životního pojištění. Později své produkty rozšířila o pojištění majetku občanů, o havarijní pojištění a od r. 1999 nabízí i tzv. povinné ručení.

Pojišťovna Allianz je dceřinou společností firmy Allianz New Europe Holding GmbH. Svou činností se zaměřuje na běžné občany, na firmy a podnikatele. V rámci občanského pojištění nabízí např. pojištění osob, odpovědnosti, pojištění majetku, havarijní pojištění, povinné ručení, golfové nebo penzijní pojištění. V současné době má cca 800 zaměstnanců a cca 2 tisíce pojišťovacích poradců, je řazena mezi tři největší pojišťovny v České republice.[28]

ČSOB Pojišťovna, a.s.

Pojišťovna ČSOB patří mezi univerzální pojišťovny na českém trhu. K založení pojišťovny došlo v roce 1994 s názvem Chmelařská vzájemná pojišťovna. V roce 1998

vstoupila do společnosti firma KBC Insurance N.V., která se následně stala 100 % vlastníkem Chmelařské vzájemné pojišťovny a změnila název společnosti na ČSOB Pojišťovna.

S historií pojišťovny ČSOB souvisí i založení Pojišťovny IB, a.s., která byla jednou z prvních polistopadových tuzemských pojišťoven na českém trhu. Založila ji v r. 1992 Investiční banka, a. s., následně se transformovala do IPB Pojišťovny a. s. Právě prodejem této pojišťovny vznikla 1. 1. 2003 ČSOB Pojišťovna a. s.

Díky silnému zázemí jedné z velkých evropských finančních skupin – KBC, nabízí široké portfolio produktů a řadí se mezi největší univerzální pojišťovny na českém trhu.[34]

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Česká podnikatelská pojišťovna a. s. byla v České republice založena 22. června 1995, povolení k pojišťovací činnosti získala v říjnu 1995 a 6. listopadu 1995 zahájila svou činnost v oblasti pojišťovnictví.

Hlavním a jediným akcionářem společnosti je od r. 2005 Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group. V současné době má cca 800 stálých zaměstnanců a díky silnému zázemí se řadí mezi největší pojišťovny v České republice; v roce 2011 byla vyhlášena jako největší poskytovatel povinného ručení. Zaměřuje se převážně na pojištění občanů, ale nabízí i produkty další – např. podnikatelské pojištění, pojištění odpovědnosti atd.[30]

Generali Pojišťovna, a.s.

Generali Pojišťovna a.s. je, stejně jako Česká pojišťovna, a.s., součástí finanční skupiny Generali PPF Holding. Patří mezi největší pojišťovny na světě a mezi největší evropské životní pojišťovny. Historie pojišťovny Generali sahá do roku 1831, kdy byla v Terstu založena Assicurazioni Generali. O rok později vstoupila do českých zemí a v roce 1920 založila pojišťovací ústav Moldavia Generali, která se v roce 1939 sloučila s pojišťovnou Sekuritas. V Československu pojišťovna působila do znárodnění soukromých pojišťoven v roce 1945.

Do České republiky opětovně vstoupila 23. července 1993 jako zastoupení rakouské pojišťovny Erste Allgemeine. Patří mezi významné pojišťovny na českém trhu, v současné době má cca 700 kmenových zaměstnanců. Svým klientům nabízí široký pojistný program, počínaje majetkovým pojištěním, přes pojištění odpovědnosti, pojištění motorových vozidel i pojištění podnikatelských a průmyslových rizik.[32]

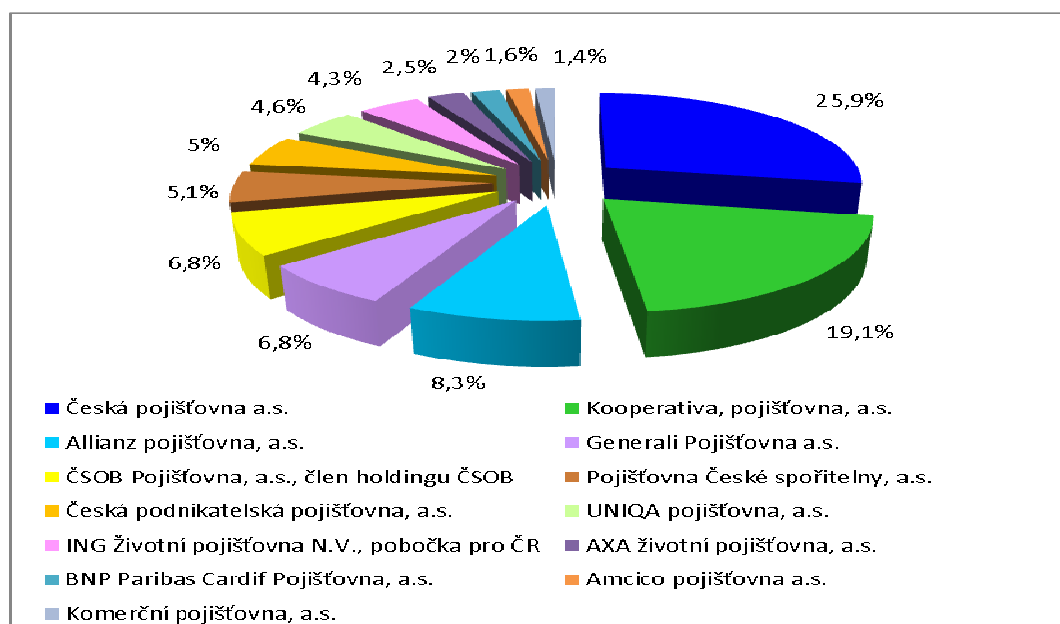
Na českém pojistném trhu působí mnoho dalších pojišťoven, např. Hasičská vzájemná pojišťovna, a. s., UNIQA pojišťovna, a.s., Wüstenrot pojišťovna a.s. nebo Slavia pojišťovna a.s. Jejich podíl na pojistném trhu s ohledem na majetkové pojištění je minimální.

5. Analýza výsledků dle vybraných ukazatelů

5.1 Podíl pojišťoven na pojistném trhu

Předepsané pojistné je cekové pojistné ze všech pojistných smluv daného pojistitele zaúčtovaného v daném účetním roce. Je také jedním z ukazatelů podílu na trhu (graf č. 1). V rámci České republiky si od roku 1991 drží vedoucí postavení na pojistném trhu v celkovém objemu předepsaného pojistného Česká pojišťovna a.s. s podílem 25,9% a Kooperativa, pojišťovna, a.s., jejíž podíl činí 19,1%. Obě pojišťovny jsou dlouhodobě velkými a stabilními hráči na českém pojistném trhu. Česká pojišťovna stále čerpá ze svého dřívějšího monopolního postavení, jejím „bohatstvím“ je velký pojistný kmen získaný v tomto období. Pojišťovna Kooperativa vstoupila na finanční trh v roce 1991 jako první soukromá pojišťovna a pro Českou pojišťovnu byla a je i v současnosti velkým konkurentem. Kooperativě se podařilo využít svého prvenství, vybudovala si silnou obchodní síť vlastních pojišťovacích zprostředkovatelů a obchodního zastoupení. Pobočky České pojišťovny a pojišťovny Kooperativa jsou téměř v každém městě; i to jim pomáhá udržet si vedoucí postavení na českém pojistném trhu.

Graf č. 1: Podíl na trhu dle celkového pojistného za rok 2012 (v %)

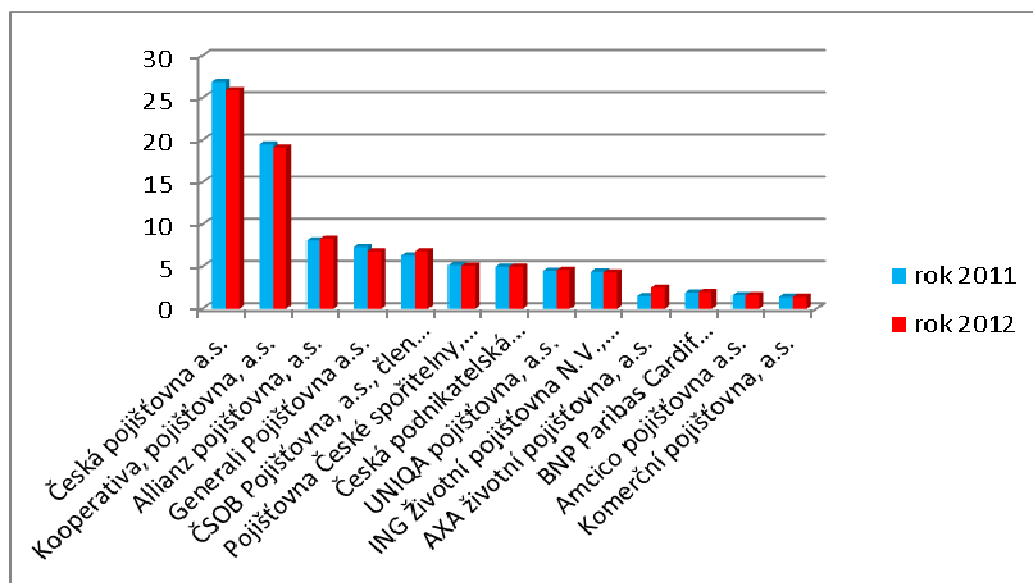

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

Dalšími významnými pojišťovny v ČR s podílem 8,3 % je Allianz pojišťovna a.s., Generali Pojišťovna a.s. a ČSOB Pojišťovna, a.s., u nichž je podíl na trhu shodně 6,8 %.

Dle sdělení ČAP ze října 2012 nadále dochází ke stagnaci vývoje českého pojistného trhu, meziročně došlo k navýšení předepsaného za 3. čtvrtletí 2012 pouze o 0,2 %. Minimální rozdíl v předepsaném pojistném je patrný z porovnání let 2011 a 2012 (graf č. 2). Příčinou stagnace je z velké míry ekonomická krize a v neposlední řadě i tlak konkurenčního prostředí na snižování výše pojistného, především v pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou motorovým vozidlem.

Graf č. 2: Meziroční porovnání podílu na trhu za r. 2011 a 2012 (v %)

Zdroj: Česká asociace pojišťoven, vlastní zpracování

5.2 Objem předepsaného pojistného v ČR

5.2.1 Celkový objem předepsaného pojistného

Do celkového objemu předepsaného pojistného je zahrnuto předepsané pojistné za životní i neživotní pojištění. Jak je patrné z tabulky č. 2 dochází od roku 2000 do roku 2008 k postupnému nárůstu pojistného. Rok 2002 byl, především v důsledku masivních povodní, pro další vývoj pojistného segmentu na území ČR přelomový. Masivní povodně znamenaly pro pojišťovny vysoký nárůst nákladů na vyplacené pojistné plnění. Vzhledem k těmto skutečnostem pojišťovny přehodnotily dosavadní nabídku pojistných produktů a přijaly řadu opatření – např. navýšení pojistného v rizikových oblastech, nemalé finanční částky byly vynaloženy na aktualizaci povodňových map. Vše se projevilo nárůstem předepsaného pojistného v roce 2003, kdy se objem předepsaného pojistného zvýšil o cca 15 mld. Kč (tj. o 16 %).

Tabulka č. 2: Celkové předepsané pojistné v letech 2000 - 2011 (v tis. Kč)

Rok	pojistné (v tis. Kč)	d_{1i}	k_i	b_i
2000	70 589 346		1	
2001	80 777 745	10 188 399	1,14	1,14
2002	90 939 098	10 161 353	1,13	1,29
2003	105 939 603	15 000 505	1,16	1,50
2004	112 575 425	6 635 822	1,06	1,59
2005	117 174 213	4 598 788	1,04	1,66
2006	119 947 890	2 773 677	1,02	1,70
2007	130 460 503	10 512 613	1,09	1,85
2008	137 197 615	6 737 112	1,05	1,94
2009	117 586 496	-19 611 119	0,86	1,67
2010	117 461 343	-125 153	1,00	1,66
2011	117 204 684	-256 659	1,00	1,66
Průměr	–	4 237 758	1,05	–

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

V letech 2004 – 2006 můžeme, i přes navýšení objemu předepsaného pojistného, hovořit o mírné stagnaci pojistného trhu. K výraznějšímu meziročnímu nárůstu

o cca 10,5 mld. Kč (9 %) došlo až v roce 2007. Rok 2009 vykázal v porovnání s předchozími lety výrazný propad předepsaného pojistného – o 14 %. Pokles je z části způsoben ekonomickou situací a stagnací trhu životního pojištění. Velký podíl na poklesu vývoje předepsaného pojistného má situace v pojištění motorových vozidel, především odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Příčinou je velký konkurenční tlak na snižování pojistného a stlačování cen na hranici ekonomické únosnosti.

V porovnání s rokem 2000 má vývoj objemu předepsaného pojistného vzrůstající tendenci, v roce 2009 cca o 67 %, v následujících letech 2010 a 2011 o 66 %. Nejúspěšnější v nárůstu objemu předepsaného pojistného v porovnání s výchozím rokem 2000 byly roky 2006 – 2008; v roce 2008 vzrostlo předepsané pojistné oproti roku 2000 téměř na dvojnásobek, tj. o 94 %. O tento nárůst se postarala všechna odvětví pojištění. Vzrostla oblíbenost životního pojištění, především jednorázově placeného, v oblasti neživotního pojištění se zvýšil zájem o majetkové a odpovědnostní pojištění. Průměrný koeficient růstu za sledované období 2000 – 2011 činí 5 %.

5.2.2 Vývoj předepsaného pojistného v pojištění domácností

V souvislosti s pojištěním majetku Česká asociace pojišťoven vyhláší kampaně pro zvýšení propojištěnosti občanů, důvodem jsou výsledky z pravidelných marketingových průzkumů, které poukazují na nedostatečnou pojistnou ochranu občanů ČR. V únoru 2012 vydala ČAP tiskové prohlášení:

“Zatímco ve vyspělých státech EU představují náklady na pojistné až 20 % z celkových výdajů, v ČR do pojištění vkládáme v průměru necelých 8 %. V České republice je každá druhá domácnost a každý třetí dům bez pojistné ochrany.” Ze zveřejněných průzkumů dále vyplývá, že pouze 23 % dotazovaných mělo zájem o sjednání pojištění z důvodu pojistné ochrany rodiny. Pojistná ochrana českých domácností je ve srovnání s vyspělými státy EU téměř třetinová.[29]

Nízký zájem o pojištění, především v posledních letech, je zřejmý z vývoje předepsaného pojistného (tabulka č. 3).

Tabulka č. 3: Předepsané pojistné v pojištění domácností v letech 2000 - 2011 (v tis. Kč)

Rok	pojistné (v tis. Kč)	d_{li}	k_i	B_i
2000	1 273 542		1	
2001	1 381 408	107 866	1,09	1,09
2002	1 474 807	93 399	1,07	1,16
2003	1 829 986	355 179	1,24	1,44
2004	1 937 683	107 697	1,06	1,52
2005	2 031 845	94 162	1,05	1,6
2006	2 117 087	85 242	1,04	1,66
2007	2 255 444	138 357	1,07	1,77
2008	2 408 784	153 340	1,07	1,89
2009	2 509 711	100 927	1,04	1,19
2010	2 561 935	52 224	1,02	2,01
2011	2 641 372	79 437	1,03	2,07
Průměr	–	124 348	1,07	–

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

Přesto, že v porovnání s rokem 2000 vzrostla výše předepsaného pojistného v pojištění domácností v roce 2011 na více než dvojnásobek (tj. nárůst o 107 %), průměrný meziroční nárůst pojistného je 7 %. Drobné i vyšší výkyvy jsou patrně reakcí na různé živelné katastrofy, které každoročně potrápí některé části ČR (tabulka č. 4). Od roku 2009 je patrný klesající trend růstu pojistného – 2009 nárůst o 4 %, 2010 nárůst o 2 %, 2011 nárůst o 3 %. Příčinou je pravděpodobně ekonomická situace, která “nutí” české domácnosti šetřit, ale často na nesprávných místech.

Tabulka č. 4: Živelní katastrofy v ČR v letech 2000 - 2011

Rok	měsíc	živelní událost
2000	březen	povodně
2002	srpen	povodně
2006	březen	povodně
2007	leden	orkán Kyril
2008	březen	vichřice Ema
2009	červen	povodně
2010	leden – březen	sněhová kalamita
2010	květen – červen	povodně
2010	srpen	krupobití
2011	srpen	krupobití

Zdroj: Vlastní zpracování

U předepsaného pojistného z pojištění domácnosti je vhodné modelovat trend, který může pomoci pojišťovněm předpovědět příjmy z pojistného na další období. Níže uvedená tabulka č. 5 znázorňuje vypočítané trendové funkce. Za nejvhodnější trendovou funkcí pro předpověď dalšího vývoje byl na základě hodnoty $R^2 = 0,9888$ vyhodnocen polynom třetího stupně.

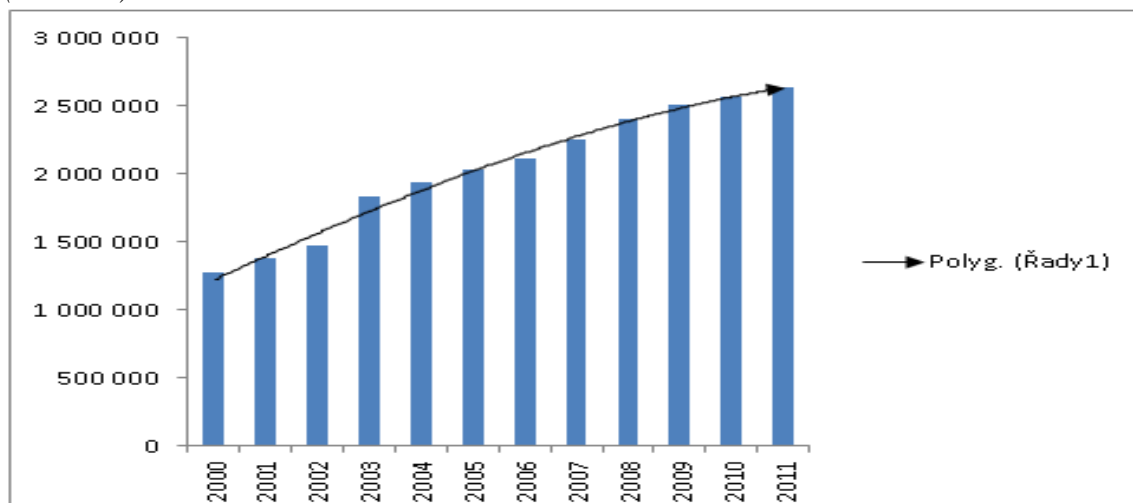
Tabulka č. 5: Trendové funkce předepsaného pojistného v pojištění domácností

Funkce	Rovnice	index determinace
Lineární	$y' = 1\,197\,852 + 128\,838x$	0,9736
Exponenciální	$y' = 1\,281\,161,55e^{0,07x}$	0,9399
Logaritmická	$y' = 1\,032\,937 + 601\,803\ln(x)$	0,9335
Polynom třetího stupně	$y' = 1\,060\,806 + 180\,023x - 2\,109x^2 - 161x^3$	0,9888
Kvadratická	$y' = 1\,038\,882 + 196\,968x - 5\,241x^2$	0,9886
Mocninná	$y' = 1\,156\,256x^{0,32}$	0,9600

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

Trend předepsaného pojistného na základě vyhodnocené trendové funkce je znázorněn v grafu č. 3.

Graf č. 3: Trend předepsaného pojistného v pojištění domácností v letech 2000 - 2011 (v tis. Kč)

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

Na základě predikce – výpočtu bodového a intervalového odhadu (tabulka č. 6) se předpokládá, že v následujících dvou letech bude docházet k nárůstu předepsaného pojistného.

Tabulka č. 6: Bodový a intervalový odhad předepsaného pojistného v pojištění domácností pro rok 2012 a 2013 (v tis. Kč)

Rok	odhad (v tis. Kč)	
	bodový	intervalový ($\alpha = 0,05$)
2012	2 690 967	(2 595 862; 2 786 072)
2013	2 725 980	(2 699 354; 2 752 606)

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

5.2.3 Vývoj předepsaného pojistného v pojištění budov a staveb

Nedostatečná pojistná ochrana může mít pro každého člověka likvidační účinky. I když z tiskové zprávy ČAP vyplývá nezodpovědnost Čechů v přístupu k ochraně svého majetku, z tabulky č. 7 je zřejmý meziroční nárůst předepsaného pojistného v průměru o 11 %. V porovnání s rokem 2000 došlo v roce 2011 k nárůstu předepsaného pojistného z pojištění budov a staveb o trojnásobek, tj. o 208 %.

K velkým meziročním nárůstům došlo v roce 2002 (o 16 %) a v roce 2004 (o 15 %), největší meziroční nárůst celkově o 30 % je patrný v roce 2003. Je možné předpokládat, že se jedná o důsledek ničivých živelních pohrom, především masivních povodní v roce 2002.

Meziroční vývoj je v dlouhodobém horizontu poměrně stabilní, i když s drobnými výkyvy. Od roku 2009 se i v pojištění budov a staveb začíná projevovat mírná stagnace, která je z větší části způsobena i ekonomickou situací a odráží se v rámci celého pojistného trhu. V pojištění budov a staveb můžeme pozorovat mírnou klesající tendenci, v meziročním rozsahu se od roku 2009 jedná o cca 1 %.

Tabulka č. 7: Předepsané pojistné v pojištění budov a staveb v letech 2000 – 2011 (v tis. Kč)

Rok	pojistné (v tis. Kč)	d_{1i}	k_i	b_i
2000	1 447 657		1	
2001	1 559 464	111 807	1,08	1,08
2002	1 806 521	247 057	1,16	1,25
2003	2 357 351	550 830	1,3	1,63
2004	2 717 291	359 940	1,15	1,88
2005	2 930 296	213 005	1,08	2,02
2006	3 134 089	203 793	1,07	2,16
2007	3 426 097	292 008	1,09	2,37
2008	3 691 346	265 249	1,08	2,55
2009	3 943 742	252 396	1,07	2,72
2010	4 208 507	264 765	1,07	2,91
2011	4 463 184	254 677	1,06	3,08
Průměr	–	274 139	1,11	–

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

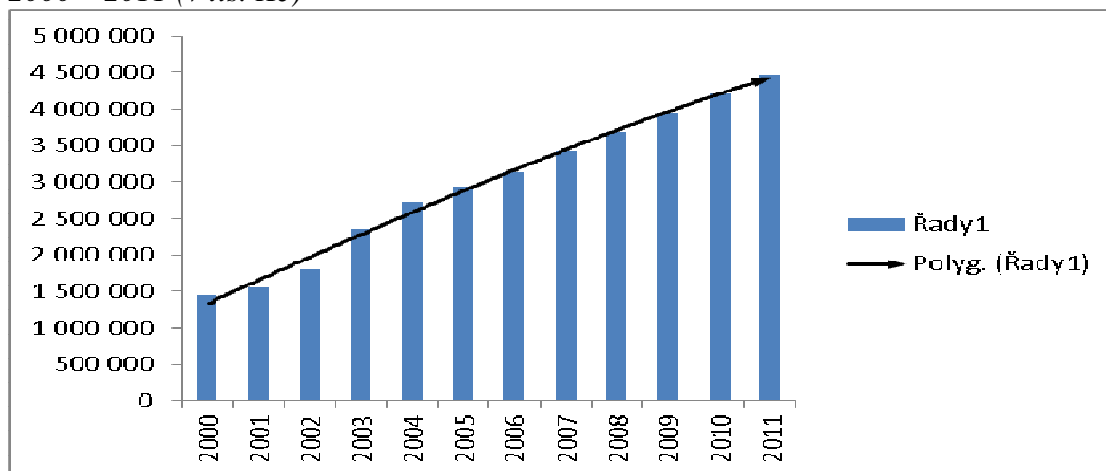
Z hlediska dalšího vývoje předepsaného pojistného v pojištění budov a staveb je vhodné využít trendové funkce. Zjištěné výsledky mohou pojišťovněm pomoci předpovědět budoucí příjmy z tohoto segmentu. Tabulka č. 8 znázorňuje výpočet trendových funkcí, nejvhodnější trendovou funkcí je polynom třetího stupně s hodnotou $R^2 = 0,9933$ (graf č. 4).

Tabulka č. 8: Trendové funkce předepsaného pojistného v pojištění budov a staveb

Funkce	Rovnice	index determinace
Lineární	$y' = 1\,133\,502 + 283\,122x$	0,9909
Exponenciální	$y' = 1\,418\,866,33e^{0,10x}$	0,9502
Logaritmická	$y' = 822\,651 + 1\,291\,512\ln(x)$	0,9061
Polynom třetího stupně	$y' = 1\,023\,248 + 320\,878x - 604x^2 - 202x^3$	0,9933
Kvadratická	$y' = 995\,670 + 342\,193x - 4\,544x^2$	0,9932
Mocninná	$y' = 1\,217\,320,81x^{0,50}$	0,9563

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

Graf č. 4: Trend předepsaného pojistného v pojištění budov a staveb v letech 2000 – 2011 (v tis. Kč)

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

Na základě výpočtů je dle bodového odhadu predikováno, že v následujících dvou letech bude docházet k nárůstu předepsaného pojistného v pojištění budov a staveb (tabulka č. 9).

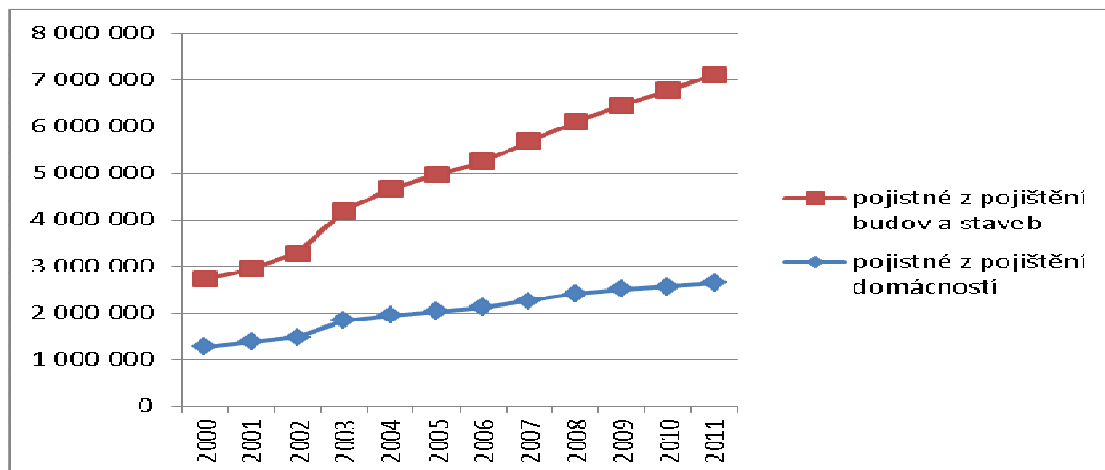
Tabulka č. 9: Bodový a intervalový odhad předepsaného pojistného v pojištění budov a staveb pro rok 2012 a 2013 (v tis. Kč)

Rok	odhad (v tis. Kč)	
	Bodový	intervalový ($\alpha = 0,05$)
2012	4 648 792	(4 488 562; 4 809 022)
2013	4 842 868	(4 796 846; 4 888 890)

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

Na rozdíl od pojištění domácnosti si lidé uvědomují, že ztráta střechy nad hlavou, zničení nebo poškození rodinného domu v důsledku živelní události může mít likvidační účinky pro celou rodinu. Každý zodpovídá sám za sebe a své blízké, není možné se spoléhat na stát. Jak je patrné z grafu č. 5, je možná právě toto jedním z důvodů, proč lidé věnují větší pozornost pojištění rodinného domu než domácnosti.

Graf č. 5: Porovnání vývoje předepsaného pojistného v pojištění domácností a v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011 (v tis. Kč)

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

5.3 Vyplacené pojistné plnění v České republice a jeho vývoj

Pojistné plnění je částka, která je vyplacena pojištěnému nebo poškozenému v případě nahodilé škodné události na základě sjednané pojistné smlouvy. Výši pojistného plnění stanoví likvidátor na základě pojistných podmínek a skutečností uvedených v pojistné smlouvě a zásad pro likvidaci pojistných událostí dle jednotlivých druhů pojistných událostí.

Jak znázorňuje tabulka č. 10, vývoj vyplaceného pojistného plnění má od roku 2000 vzrůstající tendenci, ve srovnání s obdobím roku 2000 došlo v roce 2011 k nárůstu vyplaceného pojistného plnění o 47 062 mil. Kč, což je nárůst o 126 %.

Průměrný meziroční nárůst vyplaceného pojistného plnění je 8 %, ale i zde zaznamenáváme menší či větší výkyvy. Zatímco v roce 2004 a 2005 je v meziročním porovnání patrné pokles vyplaceného pojistného plnění o 2 % a v roce 2005 dokonce o 8 %, v roce 2008 vidíme meziroční nárůst vyplaceného pojistného o 13 %. V roce 2002 dokonce o 48 %, což bylo o cca 18 503 mil. Kč více než v přecházejícím období roku 2001.

Tabulka č. 10: Celkový objem vyplaceného pojistného plnění v letech 2000 – 2011 (mil. Kč)

Rok	vyplacené poj. plnění (v mil. Kč)	d_{ii}	k_i	b_i
2000	37 160		1	
2001	38 679	1 519	1,04	1,04
2002	57 182	18 503	1,48	1,54
2003	59 653	2 471	1,04	1,61
2004	58 498	-1 155	0,98	1,57
2005	53 733	- 4 765	0,92	1,45
2006	56 448	2 715	1,05	1,52
2007	60 666	4 218	1,07	1,63
2008	68 853	8 187	1,13	1,85
2009	73 505	4 652	1,07	1,98
2010	80 095	6 590	1,09	2,16
2011	84 222	4 127	1,05	2,27
Průměr	–	4 278	1,08	–

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

Příroda je nevyzpytatelná a rozsah živelních událostí, které jsou nejčastější příčinou hlášených pojistných událostí, není možné dopředu přesně odhadnout. Právě živelní událost – povodně z roku 2002, které přišly ve dvou vlnách za sebou a postihly téměř celé území Česka, byly příčinou obrovského nárůstu ve vývoji vyplaceného pojistného plnění.

Přes skutečnost, že každoročně některou z částí ČR postihne živelní pohroma v podobě povodní, přívalových dešťů nebo krupobití, jedná se spíše o lokální záležitosti. Z pohledu celkového vývoje vyplaceného pojistného plnění můžeme hovořit spíše o stabilním vývoji bez větších výkyvů.

5.3.1 Vyplacené pojistné plnění v pojištění domácností

Vývoj vyplaceného pojistného plnění za sledované období roku 2000 – 2011 znázorňuje tabulka č. 11. Největší nárůst sledujeme v roce 2002, kdy došlo k navýšení vyplaceného pojistného plnění oproti předchozímu období roku 2001 o 162 %, tj.

o 1 004 968 tis. Kč. Naopak nejmenší nárůst, resp. pokles o 45 %, byl zaznamenán v roce 2003.

Tabulka č. 11: Vývoj vyplaceného pojistného plnění v pojištění domácností v letech 2000 – 2011 (v tis. Kč)

Rok	vyplacené poj. plnění (v tis. Kč)	d_{1i}	k_i	b_i
2000	726 731		1	
2001	617 514	-109 217	0,85	0,85
2002	1 622 482	1 004 968	2,63	2,23
2003	890 537	-731 945	0,55	1,23
2004	615 466	-275 071	0,69	0,85
2005	557 173	-58 293	0,91	0,77
2006	607 248	50 075	1,09	0,84
2007	557 954	-49 294	0,92	0,77
2008	569 807	11 853	1,02	0,78
2009	719 795	149 988	1,26	0,99
2010	858 651	138 856	1,19	1,18
2011	648 489	-210 162	0,76	0,89
Průměr	–	-7 113	1,08	–

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

I přes průměrný meziroční nárůst vývoje vyplaceného pojistného plnění, který činí 8 %, má celkový vývoj vyplaceného pojistného plnění v pojištění domácností nestabilní charakter. “Nestabilita” je způsobena nepředvídatelnými živelními událostmi, jejichž míru a následky není možné dopředu nijak odhadnout.

5.3.2 Vyplacené pojistné plnění v pojištění budov a staveb

Z tabulky č. 12 můžeme vidět opět nestabilní vývoj vyplaceného pojistného plnění v pojištění budov a staveb. K velkému nárůstu oproti předcházejícímu roku došlo v roce 2002, konkrétně o 469 %, což je 3 125 107 tis. Kč.

Nejmenší meziroční pokles byl zaznamenán v roce 2004, konkrétně o 66 %, 2 237 038 tis. Kč. Tento pokles byl mimořádnou výší vyplaceného pojistného

pojistného plnění v roce 2002 a 2003, kdy probíhala dolikvidace povodňových škod z roku 2002, z čehož plyne i výše pojistného plnění 3 386 214 tis. Kč.

Tabulka č. 12: Vývoj vyplaceného pojistného plnění v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011 (v tis. Kč)

Rok	vyplacené poj. plnění (v tis. Kč)	d_{1i}	k_i	b_i
2000	883 579		1	
2001	666 520	-217 059	0,75	0,75
2002	3 791 627	3 125 107	5,69	4,29
2003	3 386 214	-405 413	0,89	3,83
2004	1 149 176	-2 237 038	0,34	1,3
2005	1 025 531	-123 645	0,89	1,16
2006	2 449 556	1 424 025	2,39	2,77
2007	1 599 433	-850 123	0,65	1,81
2008	1 448 956	-150 477	0,91	1,64
2009	1 978 035	529 079	1,37	2,24
2010	2 923 399	945 364	1,48	3,31
2011	1 741 896	-1 181 503	0,6	1,97
Průměr	–	78 029	1,45	–

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

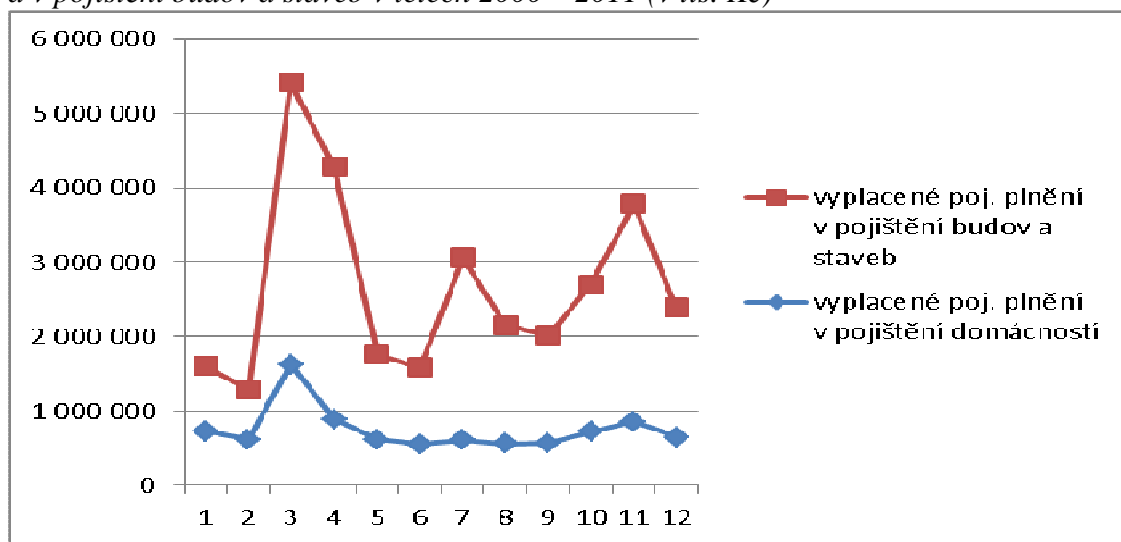
Průměrný meziroční nárůst vyplaceného pojistného plnění v pojištění budov a staveb je 45 %, což je 78 029 tis. Kč. Vývoj vyplaceného pojistného plnění v pojištění budov a staveb je značně nestabilní a plně odráží škody způsobené nepříznivými klimatickými podmínkami – např. povodně, záplavy v podobě přívalových dešťů, krupobití nebo sněhové kalamity v letech 2002, 2006 nebo 2010.

Výkyvy v podobě vyplaceného pojistného plnění v jednotlivých letech sledovaného období 2000 – 2011 v pojištění domácností a v pojištění budov a staveb jsou patrné i z grafu č. 6.

Situace v pojištění domácností je až na rok 2002, který můžeme považovat za mimořádný, oproti pojištění budov a staveb poměrně vyrovnaná s výkyvy menšího rozsahu. V pojištění budov a staveb vidíme velké rozdíly v jednotlivých sledovaných letech. Tyto rozdíly jsou způsobené právě živelními pojistnými událostmi. Z grafu

můžeme usuzovat, že častěji nebo ve větším rozsahu jsou přírodními katastrofami postiženy budovy a stavby než domácnosti.

Graf č. 6: Porovnání vývoje vyplaceného pojistného plnění v pojištění domácností a v pojištění budov a staveb v letech 2000 – 2011 (v tis. Kč)

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

Specifickým jevem majetkového pojištění je silná závislost na klimatických podmínkách. Ačkoliv za pomoci meteorologů je možné případné živelné katastrofy předvídat, je velmi obtížné dopředu odhadnout jejich následky. Tato skutečnost se projevuje výkyvy v objemu vyplaceného pojistného plnění za jednotlivá sledovaná období.

V souvislosti s klimatickými změnami a se vzrůstající frekvencí klimatických událostí probíhá řada diskusí. Předpokládá se, že v důsledku globálního oteplování vzroste teplota vzduchu do konce století min. o 2° C, zvýší se rychlost vzduchu. V důsledku narůstající teploty atmosféra dokáže udržet až o 11 % více vodní páry. Ve střední Evropě se klimatické změny projeví výraznějším obdobím sucha v letních měsících, zvýšená schopnost atmosféry udržet vodní páru bude mít za následek častější přívalové deště (včetně krupobití) a následné povodně.[29]

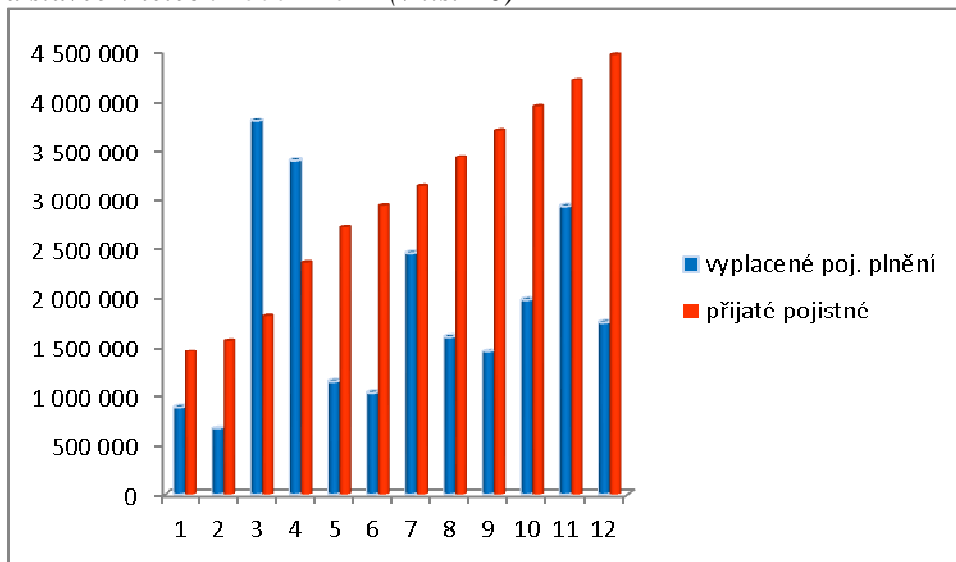
Nepředvídatelnost vlivu a následků klimatických změn klade vyšší nároky na pojistný sektor, pojišťovny si musí vytvářet dostatečné rezervy, aby mohly svým klientům nabídnout potřebné krytí vzniklých škod. V případě, že by výše pojistného plnění dosáhla takového objemu, které by pojišťovny nezvládly hradit ze svých

pojistných rezerv, přicházejí na řadu zajišťovny příslušných pojišťoven. Tato situace nastala již v roce 2002, kdy následky masivních povodní dosáhly mimořádných rozměrů.

Z grafu č. 7 je patrný velký nárůst vyplaceného pojistného plnění v pojištění budov a staveb, který v letech 2002 a 2003 převýšil objem přijatého pojistného v tomto segmentu. Zatímco v roce 2002 bylo na pojistném plnění vyplaceno 3 791 627 tis. Kč, přijaté pojistné činilo “pouze” 1 806 521 tis. Kč, v roce 2003 činilo přijaté pojistné 2 357 351 tis. Kč, vyplacené pojistné plnění 3 386 214 tis. Kč (tabulka č. 8 a 13). Celkově za toto období bylo vyplacené pojistné plnění o 3 013 969 tis. Kč vyšší než přijaté pojistné.

Nárůst byl způsoben povodněmi v roce 2002, vzniklé škody byly následně likvidovány ještě v roce 2003. Výraznou úlohu při výplatě pojistného plnění za toto období sehráli zajišťovatelé jednotlivých pojišťoven.

Graf č. 7: Poměr vyplaceného poj. plnění a přijatého pojistného v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011 (v tis. Kč)

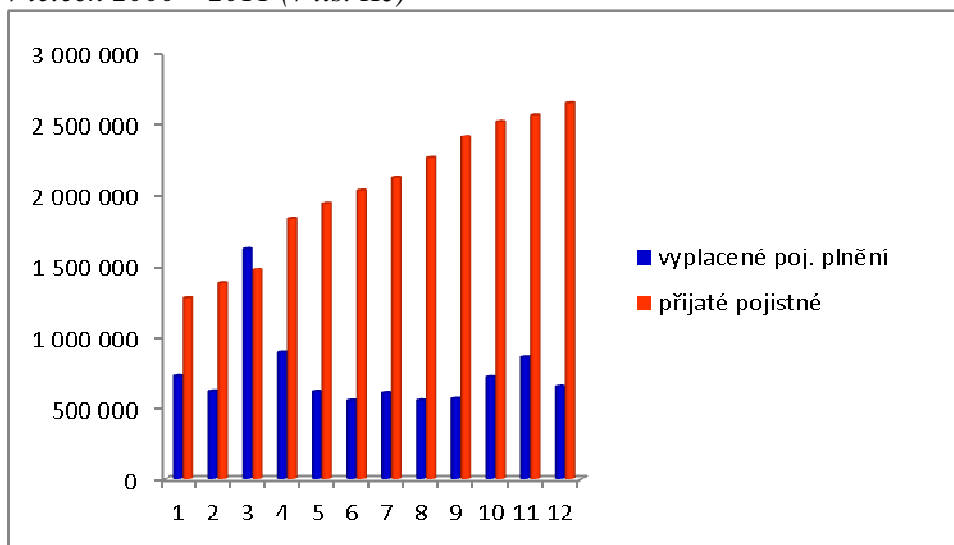

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

Následky masivních povodní z roku 2002 se projeví i v pojištění domácností, kde vyplacené pojistné plnění v roce 2002 převýšilo objem přijatého pojistného o cca 147 675 tis. Kč (graf č. 8). Škody způsobené na souboru zařízení jednotlivých domácností zdaleka nedosahovaly takových rozměrů jako v pojištění budov, i zde však

v roce 2002 se hrála významnou roli úloha zajišťovatelů. Vzhledem k výši vyplaceného pojistného plnění měli zajišťovatelé značný vliv i na opatření, ke kterým řada pojišťoven následně přistoupila (např. úprava pojistných sazeb).

Graf č. 8 : Poměr vyplaceného poj. plnění a přijatého pojistného v pojištění domácností v letech 2000 – 2011 (v tis. Kč)

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

5.4 Vývoj počtu vyřízených a nevyřízených pojistných událostí

5.4.1 Vyřízené pojistné události v pojištění domácností

Vývoj počtu vyřízených pojistných událostí v pojištění domácností za sledované období let 2000 – 2011 je znázorněn v tabulce č. 13. Celkově bylo za toto období vyřízeno 865 010 pojistných událostí, z toho nejvíce pojistných událostí bylo vyřízeno v roce 2002, konkrétně 94 912, v roce 2000 bylo vyřešeno 88 310 a v roce 2003 pojišťovny vyřešili 82 134 pojistných událostí. Nejméně pojistných událostí, konkrétně 55 609, bylo vyřízeno v roce 2008.

V roce 2002 byl zaznamenán největší nárůst pojistných událostí – o 22 %, v počtech ks 17 101. Celkově bylo za sledované období vyřešeno v průměru 72 084 škod ročně, došlo k poklesu pojistných událostí na 68 %, průměrný koeficient růstu činil 0,97 %. Z tabulky č. 13 jsou dále patrné výkyvy v počtu vyřízených pojistných,

navýšení počtu vyřízených pojistných událostí vidíme v letech 2002, 2009 a 2010. Oproti počátečnímu období roku 2000 došlo v roce 2011 k poklesu o 32 %, konkrétně o 28 269 vyřízených pojistných událostí v pojištění domácností.

Tabulka č. 13: Vývoj počtu vyřízených pojistných událostí v pojištění domácností v letech 2000 – 2011 (v ks)

Rok	vyřízené poj. události (v ks)	d_{li}	k_i	b_i
2000	88 310		1	
2001	77 811	-10 499	0,88	0,88
2002	94 912	17 101	1,22	1,07
2003	82 134	-12 778	0,87	0,93
2004	72 314	-9 820	0,88	0,82
2005	67 652	-4 662	0,94	0,77
2006	67 043	-609	0,99	0,76
2007	62 550	-4 493	0,93	0,71
2008	55 609	-6 941	0,89	0,63
2009	63 691	8 082	1,15	0,72
2010	72 943	9 252	1,15	0,83
2011	60 041	-12 902	0,82	0,68
Průměr	72 084	-2 570	0,97	–

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

5.4.2 Nevyřízené pojistné události v pojištění domácností

Tabulka č. 14 znázorňuje vývoj počtu nevyřízených pojistných událostí v pojištění domácností. Celkově nebylo za sledované období let 2000 – 2011 vyřešeno 75 317 pojistných událostí.

Největší meziroční nárůst nevyřízených pojistných událostí zaznamenáváme v letech 2009 a 2010, kdy v roce 2009 došlo k meziročnímu nárůstu počtu nevyřízených pojistných událostí o 58 % a v roce 2010 o 46 %. Zároveň byl v těchto letech zaznamenán největší meziroční nárůst nevyřízených pojistných událostí, konkrétně v roce 2009 nebylo dořešeno 3 043 a v roce 2010 dokonce 3 778 škod.

Za sledované období došlo k nárůstu počtu nevyřízených pojistných událostí v průměru o 13 %, oproti počátečnímu období v roce 2000 došlo v roce 2011 k nárůstu o 192 %, konkrétně o 7 245 nevyřízených pojistných událostí v pojištění domácností.

Tabulka č. 14: Vývoj počtu nevyřízených pojistných událostí v pojištění domácností v letech 2000 - 2011 (v ks)

Rok	nevyřízené poj. události (v ks)	d_{li}	k_i	b_i
2000	3 779		1	
2001	3 539	-240	0,94	0,94
2002	4 986	1 447	1,41	1,32
2003	6 031	1 045	1,21	1,6
2004	5 650	-381	0,94	1,5
2005	4 311	-1 339	0,76	1,14
2006	4 784	473	1,11	1,27
2007	5 680	896	1,19	1,5
2008	5 223	-457	0,92	1,38
2009	8 266	3 043	1,58	2,19
2010	12 044	3 778	1,46	3,19
2011	11 024	-1 020	0,92	2,92
Průměr	–	659	1,13	–

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

5.4.3 Vyřízené pojistné události v pojištění budov a staveb

Vývoj počtu vyřízených pojistných událostí v pojištění budov a staveb za období let 2000 – 2011 je znázorněn v tabulce č. 15. Celkově bylo za toto období vyřešeno 1 135 908 pojistných událostí. Největší počet pojistných událostí, tj. 212 555, byl vyřešen v roce 2011, naopak nejnižší počet vyřízených pojistných událostí byl ukončen v roce 2001, konkrétně 53 697.

K největšímu meziročnímu nárůstu počtu vyřízených pojistných událostí došlo v roce 2002; kdy byl zaznamenán nárůst o 113 %, v počtu to znamenalo 60 519 vyřízených pojistných událostí. Z hlediska počtu vyřízených pojistných událostí došlo k největšímu meziročnímu nárůstu v roce 2011; nárůst činil 99 403 vyřízených škod.

Tabulka č. 15: Vývoj počtu vyřízených poj. událostí v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011 (v ks)

Rok	vyřízené poj. události (v ks)	d_{1i}	k_i	b_i
2000	68 286		1	
2001	53 697	-14 589	0,79	0,79
2002	114 216	60 519	2,13	1,67
2003	68 269	-45 947	0,6	1
2004	60 070	-8 199	0,88	0,88
2005	61 513	1 443	1,02	0,9
2006	122 506	60 993	1,99	1,79
2007	106 073	-16 433	0,87	1,55
2008	76 232	-29 841	0,72	1,12
2009	79 339	3 107	1,04	1,16
2010	113 152	33 813	1,43	1,66
2011	212 555	99 403	1,88	3,11
Průměr	–	13 115	1,21	–

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

V tabulce jsou patrné výkyvy jak v počtu vyřízených pojistných událostí, tak v meziročním vývoji. V průměru dochází k meziročnímu nárůstu vyřízených pojistných událostí o 21 %, což v průměru znamená meziroční nárůst o 13 115 vyřízených škod. Nárůst počtu vyřízených pojistných událostí v roce 2011 oproti původnímu stavu v roce 2000 činí 144 269 vyřízených událostí, což představuje nárůst o 211 %.

5.4.4 Nevyřízené pojistné události v pojištění budov a staveb

Vývoj počtu nevyřízených pojistných událostí v pojištění budov a staveb v letech 2000 – 2011 znázorňuje tabulka č. 16. Celkově nebylo za sledované období vyřízeno 104 147 pojistných událostí.

K největšímu meziročnímu nárůstu v počtu nevyřízených pojistných událostí došlo v roce 2002, konkrétně o 17 573 kusů, oproti předchozímu období se jedná

o nárůst o cca 739 %. Naopak k největšímu meziročnímu poklesu v počtu nevyřízených pojistných událostí došlo v roce 2003, konkrétně o 14 427 ks, což je pokles oproti předchozímu období o 72 %. Průměrně docházelo k meziročnímu nárůstu o 75 %, tj. 1 400 nevyřízených pojistných událostí. Nárůst počtu nevyřízených pojistných událostí v pojištění budov a staveb v roce 2011 oproti počátečnímu stavu v r. 2000 je 15 401 nevyřízených událostí, což je nárůst o 727 %.

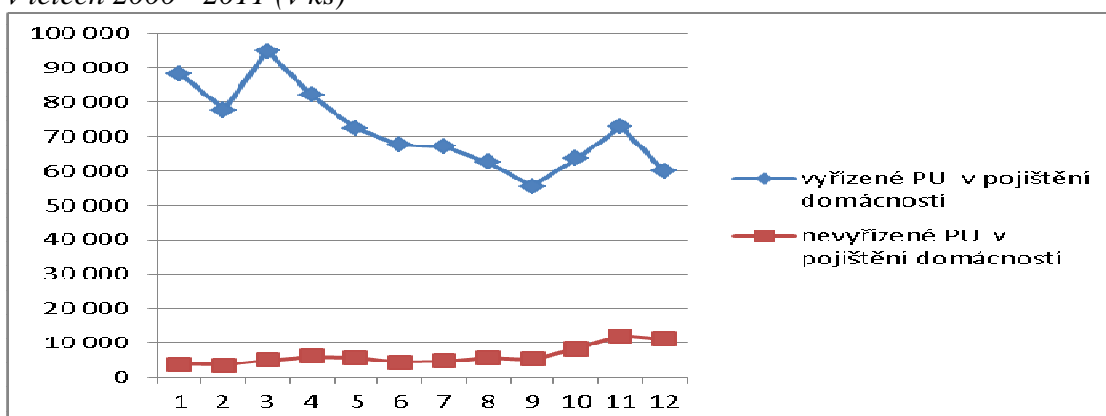
Tabulka č. 16: Vývoj počtu nevyřízených pojistných událostí v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011 (v ks)

Rok	nevyřízené poj. události (v ks)	d_{1i}	k_i	b_i
2000	2 119		1	
2001	2 379	260	1,12	1,12
2002	19 952	17 573	8,39	9,42
2003	5 525	-14 427	0,28	2,61
2004	4 882	-643	0,88	2,3
2005	5 700	818	1,17	2,69
2006	6 165	465	1,08	2,91
2007	6 483	318	1,05	3,06
2008	7 980	1 497	1,23	3,77
2009	8 901	921	1,12	4,2
2010	16 541	7 640	1,86	7,81
2011	17 520	979	1,06	8,27
Průměr	–	1 400	1,75	–

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

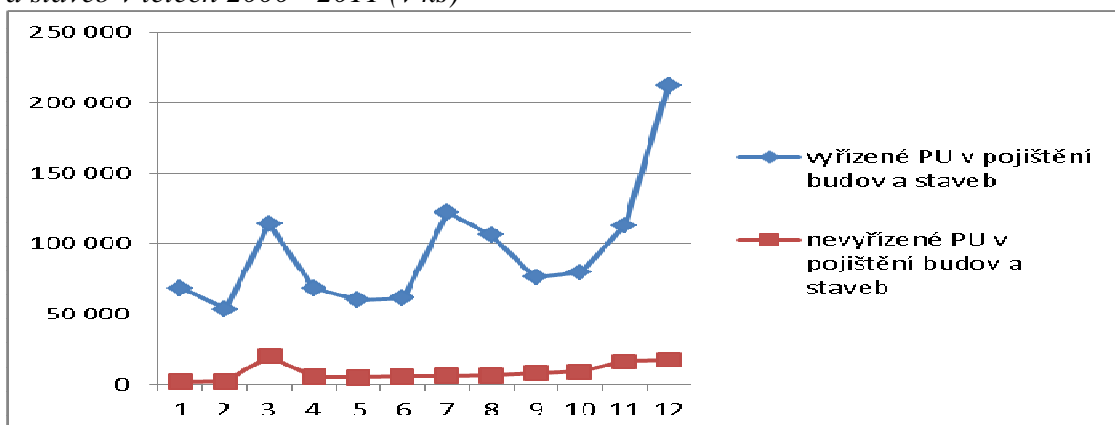
Rozdíl v počtu vyřešených a nevyřešených pojistných událostí v pojištění domácností a v pojištění budov a staveb je znázorněn v grafu č. 9 a 10. Z vývoje pojistných událostí je patrné, že nevyřízené pojistné události tvoří z celkového pohledu pouze nepatrnou část. Značné výkyvy v počtu vyřízených pojistných událostí jsou reakcí na klimatické změny a rozsahu způsobených škod.

Graf č. 9: Počet vyřízených a nevyřízených pojistných událostí v pojištění domácností v letech 2000 - 2011 (v ks)

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

Graf č. 10: Počet vyřízených a nevyřízených pojistných událostí v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011 (v ks)

Zdroj: ČAP, vlastní zpracování

Počet vyřízených a nevyřízených pojistných událostí je i jedním z ukazatelů činnosti pojišťovny. Pojišťovny se v rámci svých kampaní předhánějí v termínu, do kdy bude vyřešena případná pojistná událost. Vlivem náhlých živelních škod může dojít k vysokému nárůstu nevyřízených pojistných událostí. Na druhou stranu je třeba říci, že

“zdržení” výplaty pojistného plnění je často zaviněno přístupem klientů, kteří podklady důležité pro výpočet a následnou výplatu pojistné události mnohdy dokládají se značným zpožděním.

5.5 Situace na trhu s pojištěním majetku občanů

Jedním z rozhodujících kritérií při sjednání pojistné smlouvy je výše pojistného. Cena - pojistné je ovlivněna řadou faktorů – např. pojistnou sazbou, pojistnou částkou, spoluúčastí, rozsahem pojistných rizik, výší poskytnuté slevy, ale především místem pojištění. Místo pojištění je posuzováno z hlediska ohrožení povodní nebo záplavou, u pojištění domácnosti jsou stanoveny ještě tzv. rizikové zóny odcizení. Hlavním kritériem pro stanovení sazby a tím i výše pojistného, je zjištění povodňové zóny.

Klasifikace povodňové zóny

Povodeň a záplava jsou významnými a mnohdy podceňovanými pojistnými riziky. Velkou zkouškou nejen pro pojišťovny, ale i pro klienty byly povodně v Čechách a na Moravě v minulých letech.

První mimořádné povodně zasáhly část Moravy v roce 1997. Následky byly katastrofální – ekonomické škody činily 63 mld. Kč, vyplacená pojistná plnění 9,7 mld. Kč. Od této doby neuplynul rok, kdy by nebyla tímto živlem zasažena část České republiky. V letech 1998 a 2000 postihly naše území povodně o něco mírnější, o čemž svědčí i rozsah škod – pojišťovny vyplatily cca 1,6 mld. Kč.

Mimořádný rozměr měly povodně v roce 2002, které postihly téměř celé území Česka hned ve dvou vlnách – 8. a 13. srpna. Jednalo se o druhou velkou povodeň za posledních 5 let, která překročila tzv. 100-letou vodu. Zasažené byly nejen rodinné domy a domácnosti, ale i velká města vč. Prahy, kde došlo k zaplavení metra. Zaplaveny byly i průmyslové podniky v okolí vodních toků Vltavy a Labe. Celkové škody dosáhly téměř 70 mld. Kč, vyplacené pojistné plnění dosáhlo mimořádné částky - téměř 34 mld. Kč. Významnou úlohu při řešení povodňových škod sehráli zajistitelé, kteří pojistitelům uhradili téměř 93% těchto škod.

Vzniklé škody byly důvodem pro úpravu pojistných produktů jednotlivých pojišťoven. Řada pojistitelů i s ohledem na vzrůstající tlak zajistitelů přehodnotila

podmínky pojištění tohoto rizika, nastavila nové výluky nebo omezující limity pojistného plnění, příp. vyšší spoluúcast. Jedním z provedených opatření byla úprava tzv. povodňových map, součástí každého pojištění musí být identifikace místa pojištění s ohledem na pravděpodobnost výskytu povodní (graf č. 11). Při této identifikaci pojistitelé využívají systém rizikových zón, který je neustále aktualizován.

Zóna 1 – nízké riziko – mimo předpokládané rizikové území záplav

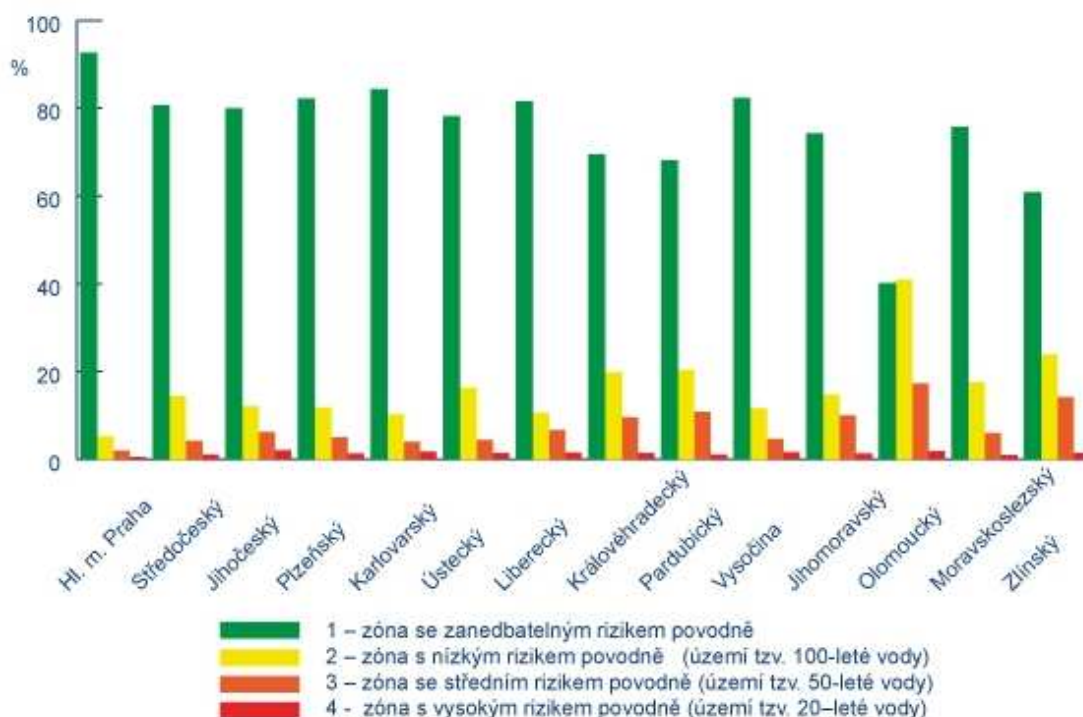
Zóna 2 - zvýšené riziko – území se zvýšenou pravděpodobností povodně nebo záplavy

Zóna 3 – střední riziko – území s vysokou pravděpodobností povodně nebo záplavy

Zóna 4 - vysoké riziko – území s nejvyšší pravděpodobností povodně nebo záplav

Klasifikace povodňové zóny ovlivňuje výši pojistného v podobě sazby, případně i limitu pojistného plnění pro toto riziko (tabulka č. 18).

Graf č. 11: Rozložení povodňových zón v ČR

Zdroj: Česká asociace pojišťoven

Každá pojišťovna má svůj systém stanovení povodňových zón, datové údaje však většinou odpovídají zaměření prostřednictvím systému České asociace pojišťoven. Pojištění majetku v zóně 4 a v některých případech i v zóně 3 může majitelům přinést

radu problémů. Klientům, kteří byli povodní postiženi již několikrát, pojišťovny nabízejí pojištění pouze s výlukou povodně a záplavy.

Digitální povodňová mapa ČAP je zdarma veřejně přístupná. Vzhledem k opakujícím se povodním se řada míst v České republice stává nepojistitelná (graf č. 11), proto by klienti měli zvážit toto riziko již při výstavbě nebo koupi nemovitosti.

Povodeň nebo záplava je často podceňována především u klientů, kteří nežijí v blízkosti vodních toků nebo se jejich nemovitosti nacházejí na vyvýšeném místě. Pod vidinou „levného“ pojištění si sjednají pojistnou smlouvu s výlukou rizika povodeň a záplava. Ale právě u nemovitostí nacházejících se na vyvýšeném místě bývají monitorovány škody způsobené častými přívalovými dešti. Většina z těchto míst se nachází v 1. nejméně rizikové povodňové zóně.

Přístup vybraných pojišťoven ke klasifikaci povodňové zóny

Pojišťovny ověřují místo pojištění z hlediska stanovení povodňové zóny a zjišťují počet škod v místě pojištění způsobených rizikem povodně nebo záplavy za určité časové období (tabulka č. 17). Oba údaje jsou důležité pro stanovení výsledné klasifikace povodňové zóny.

Tabulka č. 17: Přístup vybraných pojišťoven ke klasifikaci rizika „povodeň, záplava“

Pojišťovna	Povodňová zóna				Tolerance škod za "x" posledních let	spoluúčast pro riziko "povodeň, záplava"
	1	2	3	4		
Allianz pojišťovna, a.s.	pouze 3 povodňové zóny: A, B, C (C = výluka rizika)				nezjišťuje, počet škod je důležitý pouze pro závěrečnou obchodní slevu	povodeň 1% min. 15.000 Kč, záplava 3.000 Kč
Česká podnikatelská pojišťovna	riziko je nutné připojistit			vyloučeno	nezjišťuje se	základní dle PS
Česká pojišťovna, a.s.	bez limitu	max. do 50.000,- Kč (lze dopojistit za příplatek)	max. do 50.000,- Kč (lze dopojistit za příplatek)	vyloučeno	škody za posledních 10 let - netoleruje žádnou škodu	1% min. 10.000,- Kč, u domácnosti 1% min. 5000 Kč
Kooperativa pojišťovna, a.s., VIG	bez limitu	bez limitu	bez limitu	vyloučeno	ve 2. a 3. PZ tolerance max. 1 škody/za 20 let zpátky, v 1. PZ tolerance 0 škod	1% min. 10.000,- Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Například Kooperativa pojišťovna, a.s., kromě stanovení povodňové zóny sleduje výskyt těchto škod v místě pojištění za posledních 20 let. Přičemž, nachází-li se místo pojištění v 1. povodňové zóně a v posledních 20-ti letech se zde vyskytla povodeň nebo záplava pouze jednou, automaticky se místo pojištění zařadí do vyšší rizikové skupiny, tj. do povodňové zóny 2. Ve 2. a 3. povodňové zóně je tolerován výskyt povodně nebo záplavy pouze jednou. Pokud je v povodňové zóně 1 – 3 výskyt škod z povodně nebo záplavy vyšší než jedna, automaticky je toto riziko vyloučeno. Automatická výluka platí pro všechna místa nacházející se v povodňové zóně 4. Kooperativa nenabízí žádné limity pro riziko povodeň, záplava, rozhodující je výše pojistné částky. Riziko je součástí základního pojištění s individuální spoluúčastí 1% min. 10 000 Kč.

Česká pojišťovna nabízí “povodeň a záplavu” v 1. povodňové zóně do výše pojistné částky. Pokud se místo pojištění nachází ve 2. nebo ve 3. povodňové zóně, nabízí pojištění s limitem 50 000 Kč, vyšší limit lze za příplatek dopojistit. Česká pojišťovna dále zjišťuje počet škod způsobených povodní nebo záplavou za posledních 10 let, netoleruje žádnou škodu za toto období. Spoluúčast je shodná s pojišťovnou Kooperativa – 1% min. 10 000 Kč.

Pro pojišťovnu Allianz je rozhodující zaměření místa pojištění dle povodňové zóny, počet škod v posledních letech má vliv pouze na výši závěrečného pojistného, nikoliv na pojistnou sazbu. Pojišťovna rozlišuje povodeň a záplavu rozdílnou spoluúčastí - povodeň 1% min. 15.000 Kč, záplava 3.000 Kč.

Česká podnikatelská pojišťovna v základním pojištění toto riziko vůbec nenabízí, vždy je nutné si jej dopojistit. Pro vyšší sazby je rozhodující zaměření místa pojištění, nikoliv počet škod.

Častými událostmi bývají škody způsobené vystoupaním kapaliny z odpadního potrubí, kdy v důsledku silných atmosférických srážek nebo povodně či záplavy dochází k zahlcení kanalizace. U některých pojišťoven jsou tyto škody hrazeny právě z pojistného rizika „povodeň, záplava“, jinde se musí samostatně připojistit.

5.5.1 Porovnání nabídek vybraných pojišťoven

Pro posouzení nabídky pro pojištění rodinného domu a domácnosti byly osloveny tyto pojišťovny:

- Allianz, pojišťovna a.s.,
- Kooperativa, pojišťovna a.s., VIG,
- Česká pojišťovna, a.s.,
- Česká podnikatelská pojišťovna a.s., VIG.

Zadání bylo pro všechny pojišťovny shodné – pojištění rodinného domu a domácnosti v malé obci ve všech nabízených variantách:

Pojistné částky:

Rodinný dům: 4 000 000 Kč

Domácnost: 500 000 Kč

Povodňová zóna: 1

Počet škod v posledních letech z rizika povodně nebo záplavy: 0

Nabídky byly zpracovány na obchodních místech vybraných pojišťoven za běžných podmínek.

Allianz, pojišťovna a.s.

Pojišťovna Allianz nabízí svým klientům tři varianty na pojištění budovy a domácnosti (tabulka č. 18). Varianty se liší rozsahem pojistných rizik a limity pojistného plnění pro jednotlivá rizika (příloha č. 6, 7, 8).

Základní varianta NORMAL u pojištění budovy zahrnuje pouze základní živelná rizika – požár, výbuch, imploze, úder blesku, pád letadla, vichřice, krupobití, vodovodní škody a odcizení (krádež i loupež) s limitem max. 10 000 za jeden pojistný rok. Další pojistná rizika jako např. tíha sněhu, námraza, povodeň nebo záplava pojišťovna nabízí od variant OPTIMAL. Pokud by klient požadoval navíc i riziko přepětí, podpětí, vandalismus, vystoupaní vody z kanalizace, zkrat na elektromotorech, poškození fasády zvířaty nebo náhradu za ztrátu vody, musí zvolit nejširší variantu – EXKLUZIV.

Všechny varianty zahrnují asistenční služby, které lze využít max. 2x ročně. Limit pro každý asistenční zásah je 2 000 Kč, u varianty EXKLUZIV dokonce 4 000 Kč.

Podobně pojišťovna Allianz postupuje u pojištění domácnosti. Výčet pojistných rizik u jednotlivých variant pojištění je podobný jako u pojištění budovy, v nejvyšší variantě je navíc nabízeno pojištění skel all risk, škody způsobené vodou z akvária nebo poruchu chladicího zařízení. Zatímco nabídka pro pojištění budovy zahrnuje spoluúčast ve výši 3 000 Kč, pojištění domácnosti lze sjednat bez spoluúčasti.

K nabídce klient pro lepší orientaci obdrží přehled pojistných rizik a limitů pojistného plnění (příloha č. 8). V přehledu je také uvedeno, jaké limity se vztahují pouze na první škodu.

Tabulka č. 18: Nabídka pojišťovny Allianz

Allianz 	pojištění budovy			pojištění domácnosti		
	NORMAL	OPTIMAL	EXKLUZIV	NORMAL	OPTIMAL	EXKLUZIV
Roční pojistné	1 862 Kč	3 724 Kč	5 027 Kč	612 Kč	735 Kč	1 225 Kč
Použitá sleva	30%			30%		
Spoluúčast	3 000			0		

Zdroj: Pojišťovna Allianz, vlastní zpracování

Použitá sleva 30 % je sleva za bezeškodní průběh pojištění, slevu za roční frekvenci placení pojišťovna nenabízí. Pro pojištění rodinného domu a domácnosti je nutné vyhotovit dvě pojistné smlouvy.

Kooperativa pojišťovna a.s., VIG

Kooperativa nabízí svým klientům dvě varianty pojištění, pojištění rodinného domu a domácnosti lze zahrnout do jedné pojistné smlouvy v produktu OPTIMUM, ve kterém byla vypracována nabídka uvedená v tabulce č. 19. Pojištění budovy a domácnosti v jedné smlouvě má své výhody – na pojištění se vztahuje zvýhodněná sazba a v případě pojistné události se odečítá pouze jedna spoluúčast. Nabídka byla zpracována ve var. PRIMA nebo KOMFORT (rodinný dům i domácnost), klient může tyto varianty libovolně kombinovat – např. je možné pojistit rodinný dům do var. PRIMA a domácnost do var. KOMFORT a naopak.

Tabulka č. 19: Nabídka pojišťovny Kooperativa

 Kooperativa <small>VIENNA INSURANCE GROUP</small>	pojištění budovy a domácnosti	
	PRIMA	KOMFORT
Roční pojistné	3 600 Kč	5 362 Kč
Použitá sleva	25%	25%
Spoluúčast	1 000 Kč	1 000 Kč

Zdroj: Pojišťovna Kooperativa, vlastní zpracování

Minimální spoluúčast nabízená pojišťovnou je 1 000 Kč, vyšší spoluúčast 3 000 Kč nebo 5 000 Kč je zvýhodněna slevou 10 nebo 15 %. Pro vybrané skupiny věcí – např. pojištění elektromotorů nebo skel je spoluúčast 10 % min. 200 Kč.

Varianta PRIMA a KOMFORT (příloha č. 9 a 10) se liší rozsahem pojistných rizik a limity pojistného plnění. Nabídka pojišťovny Kooperativa je poměrně jednoduchá – již základní varianta PRIMA zahrnuje veškerá živelní rizika včetně vodovodních škod, povodně a záplavy vč. vystoupaní kapaliny z odpadního potrubí a nárazu dopravního prostředku. U pojištění nemovitostí je navíc zahrnuto poškození elektromotorů zkratem nebo přepětím, u domácnosti vandalismus a odcizení. Veškerá živelní rizika nejsou omezena limitem pojistného plnění, rozhodující je výše pojistné částky. Pojištění vedlejších objektů není v nabídce zahrnuto, v případě zájmu je lze dopojistit.

Varianta KOMFORT u pojištění nemovitosti navíc zahrnuje odcizení, vandalismus, aerodynamický třesk, poškození zateplení budovy zvířetem, únik vody, přepětí, podpětí, zatečení atmosférických srážek a havárie potrubí.

Varianta KOMFORT u pojištění domácnosti kromě pojistných rizik var. PRIMA (živelní rizika, odcizení, vandalismus) obsahuje přepětí, podpětí, poškození skel all risk vč. sklokeramické desky, únik vody z akvária nebo jiné nádrže, poruchu chladicího zařízení, zatečení atmosférických srážek a havárii rozvodů. V pojištění domácnosti jsou zahrnuté stavební součásti s limitem 10 nebo 20 % dle zvolené varianty pojištění, tento limit si klient může libovolně navýšit. Pojišťovna nemá stanovené limity na jednotlivá rizika, ale v pojistné smlouvě nebo v pojistných podmínkách jsou uvedeny limity na jednotlivé věci – např. elektronika, cennosti, stavební součásti, věci zvláštní hodnoty,

zvířata, peníze, věci sloužící k výdělečným účelům atd. Limity ve var. KOMFORT jsou oproti variantě PRIMA dvojnásobné.

Na variantu KOMFORT jsou vázány asistenční služby poskytované zdarma. Klient je může využít max. 2x během jednoho pojistného roku, limit pro každý asistenční zásah je 2 000 Kč. Veškeré limity jsou roční bez omezení počtu pojistných událostí nebo na každou pojistnou událost, pojištění na první riziko Kooperativa nenabízí.

Pojišťovna nabízí slevu za roční frekvenci placení ve výši 5 % a obchodní slevu max. 20 %, dále slevu na první pojistné ve výši 250 Kč za sjednané povinné ručení a 100 Kč za způsob platby formou inkasa nebo SIPO. Ke každé nabídce klient obdrží pojistné podmínky a přehled pojistných rizik a limitů pojistného plnění (příloha č. 11, 12).

Česká pojišťovna, a.s.

Česká pojišťovna nabízí svým klientům možnost výběru z pěti variant pro pojištění stavby i domácnosti (tabulka č. 20 a 21). Rozdíl mezi jednotlivými variantami spočívá především v rozsahu pojistných rizik, výše limitů zůstává zpravidla shodná. U pojištění stavby je zahrnuté pojištění vedlejších staveb vč. skleníků, limit je pevně daný podle výše pojistné částky a varianty pojištění, není možné jej navýšit (příloha č. 13 a 14).

Tabulka č. 20: Nabídka České pojišťovny - stavba

 ČESKÁ POJIŠŤOVNA	pojištění stavby				
	Start	Standard	Exclusive	Exclusive Plus	Exclusive Max
Roční pojistné	3 436 Kč	4 674 Kč	5 019 Kč	5 295 Kč	5 896 Kč
Použitá sleva	30%				
Spoluúčast	1 000 Kč				

Zdroj: Česká pojišťovna, vlastní zpracování

Tabulka č. 21: Nabídka České pojišťovny - domácnost

	pojištění domácnosti				
	Start	Standard	Exclusive	Exclusive Plus	Exclusive Max
Roční pojistné	1 492 Kč	2 132 Kč	2 263 Kč	2 772 Kč	3 177 Kč
Použitá sleva	30%				
Spoluúčast	1 000 Kč				

Zdroj: Česká pojišťovna, vlastní zpracování

Varianta “Start” zahrnuje pouze základní živelní rizika – požár, blesk, vichřice, krupobití, tíha sněhu. Od varianty “Standard” je součástí pojistných rizik povodeň, záplava, vodovodní škody, přepětí, u stavby dále pojištění skel “all risk” a u domácnosti je navíc riziko odcizení. Skla jsou v domácnosti pojištěna až od varianty Exclusive, která u pojištění staveb zahrnuje odcizení nebo poškození či zničení stavebních součástí. K nejvyšší variantě Exclusive Max pojišťovna nabízí benefit v podobě fixace ceny na 5 let, chytrého telefonu, garance výplaty pojistného plnění do 2 dnů nebo elektronický archiv domácnosti.

Česká pojišťovna nabízí rozsáhlé možnosti v oblasti asistenčních služeb počínaje přivoláním zámečnicka při zablokování dveří od varianty Standard až po převoz do nemocnice u pojištění domácnosti ve var. Exclusive Max, která u pojištění stavby nabízí v rámci asistenčních služeb sekání dřeva nebo úklid sněhu.

Pojišťovna neumožňuje pojištění domácnosti a stavby v rámci jedné pojistné smlouvy, pro případné připojištění odpovědností je nutné sjednat take samostatnou smlouvu. Níže uvedená nabídka zahrnuje spoluúčast ve výši 1 000 Kč, min. výše spoluúčasti je 500 Kč. Kromě stanovení povodňové zóny pojišťovna rozlišuje tzv. zónu vichřice, při stanovení pojistné částky umožňuje odchylku 15 % od výše minimální pojistné hodnoty. Sleva ve výši 30 % je maximální, další slevy např. za frekvenci placení nejsou možné. Při sjednání pojištění klient obdrží modelaci s výčtem pojistných rizik a limitů pojistného plnění.

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Česká podnikatelská pojišťovna nenabízí žádné “balíčky” pojistných rizik. Nabídka pojišťovny zahrnuje základní nebo rozšířené pojištění. Základní rozsah

zahrnuje pouze omezený počet živelních rizik – požár, výbuch, přímý úder blesku, pád letadla, vichřice, krupobití. V rozšířené variantě jsou živelní rizika doplněna např. o sesuv půdy, tíhu sněhu a námrazy, vodovodní škody, zpětné vystoupení vody z odpadního potrubí, atmosférické srážky, poškození nebo zničení elektrospotřebičů a elektroniky zkratem nebo přepětím (souhrnný výčet je uveden v příloze č. 15). Další žádaná rizika jako odcizení, vandalismus, povodeň a záplava je nutné k základnímu nebo rozšířenému rozsahu připojistit. Tato rizika jsou zahrnuta v níže uvedené modelaci pojištění (tabulka č. 22).

Minimální nabízená spoluúčast je 500 Kč pro pojištění domu i domácnosti, klient si může zvolit spoluúčast vyšší. Pojišťovna nabízí slevu ve výši 10 % a slevu za roční frekvenci placení ve výši 6 %.

Tabulka č. 22: Nabídka České podnikatelské pojišťovny

	pojištění budovy a domácnosti	
	základní	rozšířená
Roční pojistné	6 527 Kč	7 521 Kč
Použitá sleva	10%	10%
Spoluúčast	500 Kč	500 Kč

Zdroj: Česká podnikatelská pojišťovna, vlastní zpracování

Zájemci o pojištění obdrží kalkulaci, která zahrnuje výčet požadovaných pojistných rizik, výši spoluúčasti, pojistných částek, slevy a výši pojistného. Součástí kalkulace není přehled pojistných limitů, je na klientovi, aby si případné limity vyhledal v pojistných podmínkách, které jsou mu předány společně s nabídkou.

Orientace v nabídkách pojišťoven není pro běžného občana vůbec jednoduchá. Zatímco “velké” pojišťovny nabízejí svým klientům podrobné předhledy s výčtem pojistných rizik a limitů pojistného plnění, menší pojišťovny (např. ČPP) zahrnují do své kalkulace pouze základní údaje a zbytek si klient musí vyhledat v pojistných podmínkách. Na první pohled se může zdát, že jsou nabídky téměř totožné a odlišná je pouze výše pojistného. Pokud se ale budeme zabývat jednotlivými nabídkami podrobněji, zjistíme, že např. Kooperativa nabízí u pojištění domácnosti v základní variantě PRIMA veškerá živelní rizika včetně povodně a záplavy, vystoupaní kapaliny z odpadního potrubí, vodovodních škod a k tomu i odcizení a vandalismus. ČPP tato rizika nabízí pouze v rozšířené variantě, Česká pojišťovna až od var. Standard.

Velké rozdíly jsou i ve výši pojistných limitů. Česká pojišťovna má většinou limity pevně dané u všech nabízených variant pojištění. Allianz nebo Kooperativa nabízejí ve vyšších variantách vyšší rozsah nejen v oblasti pojistných rizik, ale i ve výši pojistných limitů. Může se zdát, že např. limit na vandalismus u pojištění budovy Kooperativa nabízí příliš nízký (nezjištěný vandal 30 000 Kč) a Allianz naopak velmi vysoký (nezjištěný vandal max. 150 000 Kč). Ačkoliv se výše limitu tváří jednoznačně, pojišťovna Allianz hradí pouze první škodu v rámci jednoho pojistného roku. Kooperativa nemá omezený počet škod, limitem označuje maximální možné plnění ze všech pojistných událostí v rámci jednoho pojistného roku.

Rozdíly můžeme najít i ve výši pojistného plnění, resp. v tom, do jaké výše pojišťovny hradí v nových cenách a kdy zohledňují stupeň opotřebení. Pokud se zabýváme pojištěním rodinného domu a domácnosti, určitě bude klienty zajímat rozsah plnění v případě škody na věcech, které mají na pozemku uloženy (např. zahradní nábytek). Česká pojišťovna má tyto věci pojištěny do výše 10 000 Kč pouze na základní živelní rizika (např. vichřici), u Kooperativy jsou tyto věci pojištěny do výše 5 % z pojistné částky a na rizika, která se vztahují na pojištění celé domácnosti. Jsou to rozdíly, které nejsou na první pohled vidět, ale mohou být pro spoustu klientů důležité. Proto není vhodné volit pojišťovnu pouze podle výše pojistného, ale především podle rozsahu pojištění.

5.6 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření proběhlo v období od 1. listopadu 2013 do 30. listopadu 2013, podoba dotazníku je uvedena v příloze č. 16. Šetření probíhalo formou osobního kontaktu, celkově se dotazníkového šetření zúčastnilo 200 respondentů, z toho 71 (tj. 35,5%) žen a 129 (tj. 64,5%) mužů.

Dotazníkového šetření se zúčastnili respondenti ve věku 18 a více let, kteří byli rozděleni do 4 věkových kategorií (tabulka č. 23). Jednou ze zjišťovaných informací bylo, kolik lidí má sjednáno majetkové pojištění. Z celkového počtu zúčastněných pouze 25 osob (12,5 %) bylo nepojištěných, tzn. neměli v současné době sjednané žádné pojištění, ačkoliv byli vlastníky rodinného domu, bytové jednotky nebo žili ve své vlastní domácnosti. Naopak 175 osob (tj. 87,5 %) přistupuje k ochraně svého

majetku zodpovědně. Téměř 64% respondentů z celkového počtu nepojištěných tvořili zástupci věkové skupiny 18 – 26 let.

Tabulka č. 23: Počet pojištěných a nepojištěných respondentů

věková struktura	sjednáno pojištění		celkem
	ano	ne	
18 – 26	17	16	33
27 – 45	69	2	71
46 – 60	54	3	57
61 a více	35	4	39
Celkem	175	25	200

Zdroj: Dotazníkové šetření

Největší zastoupenou skupinou byli lidé ve věku 27 – 45 let. Tato věková skupina s počtem 71 respondentů tvořila 35,50 %, naopak nejméně zastoupená byla skupina ve věku 18 – 26 let, která s počtem 33 respondentů tvořila pouhých 16,50 % z celkového vzorku zúčastněných.

Všichni oslovení respondenti žijí na území Jihočeského kraje, především v oblasti Českých Budějovic a okolí.

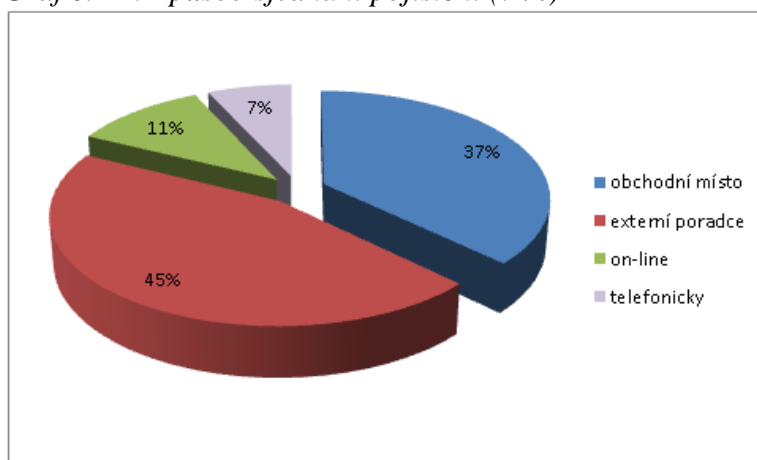
Způsob sjednání majetkového pojištění

Nabízené možnosti:

- na obchodním místě příslušné pojišťovny,
- prostřednictvím externího poradce (např. makléř),
- prostřednictvím internetu (on-line),
- telefonicky.

Pojišťovny nabízejí svým klientům možnost sjednání pojistné smlouvy z pohodlí svého domova - prostřednictvím internetu nebo po telefonu. Téměř 82 % (tj. 144) oslovených respondentů sjednalo své pojistné smlouvy na obchodním místě (tj. 45 %, 65 osob) příslušné pojišťovny nebo prostřednictvím externího zástupce (37 %, 79 osob). Z výše uvedeného šetření vyplývá, že i přes technické vymoženosti dnešní doby většina respondentů stále upřednostňuje osobní kontakt (graf č. 12).

Graf č. 12: Způsob sjednání pojištění (v %)

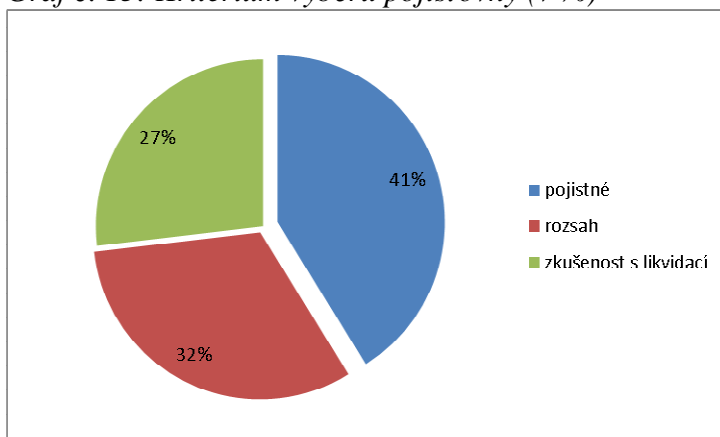
Zdroj: Dotazníkové šetření

Kritérium výběru pojišťovny

Z hlediska výběru pojišťovny měli respondenti odpovědět na otázku, jaké kritérium je pro výběr pojišťovny z jejich pohledu rozhodující (graf č. 13). Na výběr měli z těchto možností:

- celkové pojistné,
- rozsah pojistných nebezpečí,
- vlastní zkušenosti s likvidací pojistných událostí nebo doporučení známých.

Graf č. 13: Kritérium výběru pojišťovny (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření

Pro 41 % (tj. 72) respondentů je rozhodujícím faktorem pro sjednání pojistné smlouvy cena – výše pojistného, 32 % (tj. 56) respondentů dává přednost rozsahu pojištění, tzn. správnému nastavení pojistné smlouvy s ohledem na rozsah pojistných

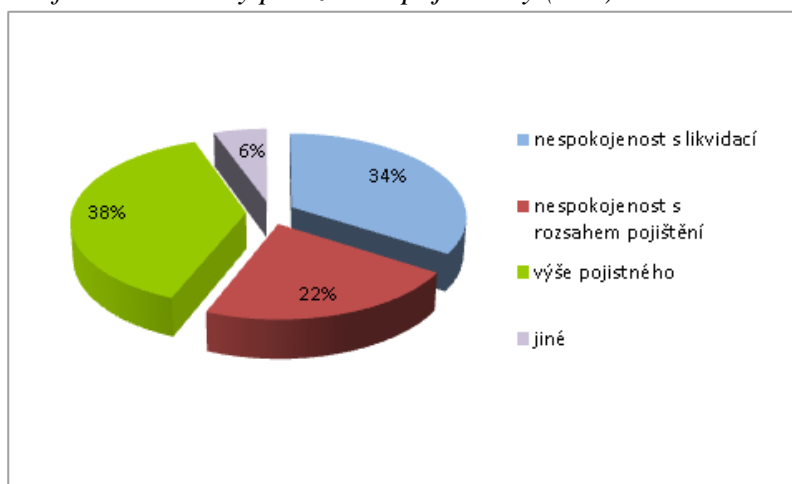
rizik, výše pojistné částky nebo limitů pojistného plnění. 27 % (tj. 47) respondentů vychází při sjednání pojištění ze zkušeností vlastních nebo svých blízkých při likvidaci pojistné události.

Změna pojišťovny a důvody změny

Ze souboru pojištěných respondentů jich 91 (52 %) v posledních 5 letech přistoupilo ke změně pojišťovny. Nejčastějším důvodem pro přechod k jiné pojišťovně byla výše pojistného, pro tuto možnost se vyslovilo 38 % (tj. 35) dotazovaných. Dalších 31 dotazovaných přistoupilo ke změně pojišťovny z důvodu nespokojenosti při likvidaci pojistné události, tato skupina tvořila 34 % z 91 pojištěných. O něco méně, 22 %, což je 20 respondentů, změnilo svou pojišťovnu z důvodu nedostatečného rozsahu pojištění. Pouze 5 dotazovaných (6 %) mělo pro změnu pojišťovny jiný důvod (graf č. 14).

Podle informací z České asociace pojišťoven nemusí být při nespokojenosti s výší pojistného plnění vždy chyba na straně pojišťovny. Z dotazníkového šetření vyplývá, že hlavním kritériem pro uzavření pojistné smlouvy je výše pojistného. Roční pojistné je stanoveno sazbou, pojistnou částkou a rozsahem pojištění. Klienti často, ve snaze získat “levné” pojištění, stanovují nízkou pojistnou částku a neuvědomují si, že se vystavují tzv. podpojištění. Pojistná částka by měla odpovídat nové ceně majetku – např. pokud shoří rodinný dům, měla by pojistná částka pokrýt náklady na znovupořízení srovnatelné nemovitosti. Pokud je pojistná částka nižší, přistoupí pojišťovny ke krácení pojistného plnění v poměru podpojištění.

Graf č. 14: Důvody pro změnu pojišťovny (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření

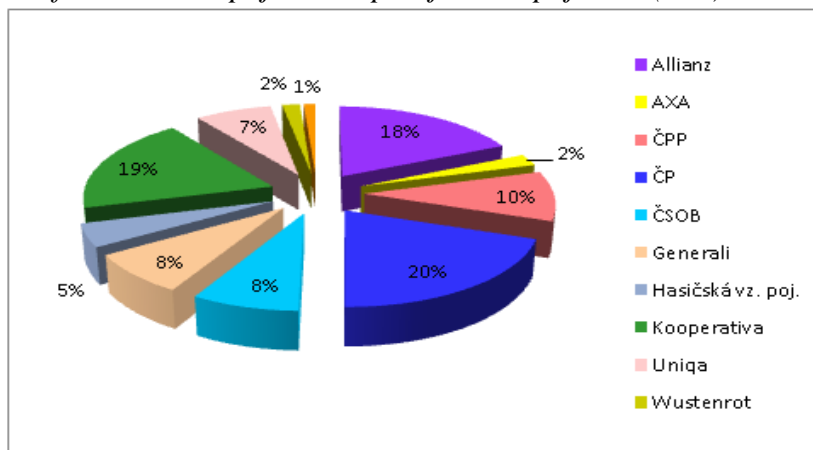
Z důvodu nízkého nastavení pojistné částky klient neobdrží pojistné plnění v takové výši, aby pokrylo náklady na opravu poškozeného domu. Cítí se být poškozený jednáním pojišťovny a vypovídá pojistnou smlouvu z důvodu nespokojenosti s likvidací pojistné události. Pokud ale při volbě nové pojišťovny bude rozhodujícím kritériem opět výše pojistného, může se dostat do podobných problémů.

Podíl pojišťoven při sjednání pojištění

V dotazníkovém šetření bylo dále zjišťováno, kde vybraní respondenti mají v současné době sjednanou pojistnou smlouvu na pojištění svého majetku (graf č. 15). Jak vyplývá z informací ČAP, největší podíl na trhu v předepsaném pojistném má v současné době Česká pojišťovna, a. s. (25,9 %), následně Kooperativa, pojišťovna a. s. (19,1 %) a Allianz pojišťovna a. s. (8,3 %).

Z výsledků dotazníkového šetření můžeme potvrdit, že jmenované pojišťovny s největším podílem na pojistném trhu mají i nejvyšší zastoupení mezi respondenty. U České pojišťovny je v současné době pojištěno 20 % dotazovaných (tj. 35), 19 % (33 z celkového počtu pojištěných respondentů) má platnou pojistnou smlouvu u pojišťovny Kooperativa a 18 % (32 osob) tvoří klienti pojišťovny Allianz.

Graf č. 15: Podíl pojišťoven při sjednání pojištění (v %)

Zdroj: Dotazníkové šetření

Test závislosti mezi věkem a využitím internetových srovnávačů

Z dotazníkového šetření vyplývá, že většina respondentů sjednala pojištění na obchodním místě vybrané pojišťovny nebo prostřednictvím externího poradce. Přes tuto skutečnost ale 47 z celkového počtu 175 pojištěných respondentů, tj. 27 %, využilo před sjednáním pojistné smlouvy internetových srovnávačů (viz tabulka č. 24).

Tabulka č. 24: Využití internetových srovnávačů

věková struktura	využití intern. srovnávačů		celkem
	ano	ne	
18 - 26	11	6	17
27 - 45	23	46	69
46 - 60	12	42	54
61 a více	1	34	35
celkem	47	128	175

Zdroj: dotazníkové šetření

Stanovení nulové hypotézy:

H_0 : Neexistuje statisticky významná závislost mezi věkem a využitím internetového srovnávače.

Pomocí vzorce (2.15) byl proveden výpočet teoretických četností a následně pomocí vzorce (2.14) χ^2 – test.

$$\chi^2 = 24,72345$$

Kritická hodnota χ^2 byla vypočtena za pomoci programu Excel, funkce CHISQ.INV (chikvadrát na hladině α 0,05 se 3 stupni volnosti):

$$\chi^2_{(0,05)(3)} = 7,814728$$

Z výše uvedeného porovnání vypočtené a kritické hodnoty vyplývá, že testové kritérium je větší než kritická hodnota. Hypotézu H_0 o neexistenci závislosti zamítáme a můžeme tedy onu závislost mezi věkem a využitím internetových srovnávačů předpokládat.

Velký rozmach internetových srovnávačů je patrný zejména v posledních letech, do budoucna se dá předpokládat, že jejich význam ještě poroste. Pojišťovny by své

internetové srovnávače měly přizpůsobit tak, aby byly zajímavé a srozumitelné pro všechny věkové skupiny.

Test závislosti mezi věkem a kritériem výběru pojišťovny

Při tomto testu probíhá zjištění, zda hlavní kritérium pro výběr pojišťovny je ovlivněno věkovou strukturou. Údaje jsou čerpány z tabulky č. 25.

Tabulka č. 25: Kritéria výběru pojišťovny dle věkové struktury

věková struktura	kritéria pro výběr pojišťovny			celkem
	pojistné	Rozsah	zkušenost s likvidací	
18 – 26	6	7	4	17
27 – 45	23	25	21	69
46 – 60	18	20	16	54
61 a více	25	4	6	35
Celkem	72	56	47	175

Zdroj: dotazníkové šetření

Stanovení nulové hypotézy:

H_0 : Neexistuje statisticky významná závislost mezi věkem a kritériem pro výběr pojišťovny.

Jelikož méně než 20% z teoretických četností (pouze 1 z osmi) je menší než 5, není nutné agregovat řádky respondentů a můžeme použít χ^2 – test:

$$\chi^2 = 17,44093$$

Kritická hodnota χ^2 byla vypočtena za pomoci programu Excel, funkce CHISQ.INV (chikvadrát na hladině α 0,05 se 6 stupni volnosti):

$$\chi^2_{(0,05)(6)} = 12,59159$$

Vzhledem k tomu, že testové kritérium $>$ kritická hodnota, hypotézu H_0 o neexistenci závislosti zamítáme a můžeme tedy onu závislost mezi věkem a hlavním kritériem výběru pojišťovny předpokládat. Jedná se o důležité zjištění pro pojišťovny, které mohou své marketingové kampaně cíleně zaměřit na jednotlivé věkové skupiny.

Test závislosti mezi věkem a způsobem sjednání pojistné smlouvy

Z údajů uvedených v tabulce č. 26 je testováno, zda je způsob sjednání pojistné smlouvy ovlivněn věkovou skupinou.

Tabulka č. 26: Způsob sjednání pojistné smlouvy

věková struktura	sjednáno				celkem
	obchodní místo	externí poradce	on-line	telefonicky	
18 - 26	7	1	7	2	17
27 - 45	27	31	6	5	69
46 - 60	21	28	4	1	54
61 a více	10	19	2	4	35
celkem	65	79	19	12	175

Zdroj: Dotazníkové šetření

Stanovení nulové hypotézy:

H_0 : Neexistuje statisticky významná závislost mezi věkem a způsobem sjednání pojistné smlouvy.

Vzhledem k tomu, že více než 20% teoretických četností je menší než 5 (tabulka č. 27), bylo nutné sečíst první a druhý řádek (věková kategorie 18 – 26 a 27 – 45) a třetí a čtvrtý řádek (věková kategorie 46 – 60 a 61 a více) – viz tabulka č. 28.

Tabulka č. 27: Teoretické četnosti

věková struktura	sjednáno				celkem
	obchodní místo	externí poradce	on-line	telefonicky	
18 - 26	6,3142857	7,6742857	1,8457143	1,16571429	17
27 - 45	25,628571	31,148571	7,4914286	4,73142857	69
46 - 60	20,057143	24,377143	5,8628571	3,70285714	54
61 a více	13	15,8	3,8	2,4	35
celkem	65	79	19	12	175

Zdroj: Dotazníkové šetření

Tabulka č. 28: Upravené teoretické četnosti po sloučení skupin

věková struktura	Sjednáno				Celkem
	obchodní místo	externí poradce	on-line	telefonicky	
18 – 45	31,942857	38,822857	9,3371429	5,8971429	86
46 a více	33,057143	40,177143	9,6628571	6,1028571	89
Celkem	65	79	19	12	175

Zdroj: Dotazníkové šetření

Výpočet je proveden pomocí vzorce (2.14).

$$\chi^2 = 5,849134$$

Výpočet kritické hodnoty χ^2 (na hladině α 0,05 se 3 stupni volnosti):

$$\chi^2_{(0,05)(3)} = 7,814728$$

Jelikož testové kritérium < kritická hodnota, hypotézu H_0 o neexistenci závislosti nezamítáme. Ze statistického hlediska můžeme předpokládat, že neexistuje závislost mezi věkem a způsobem sjednání smlouvy.

5.7 Návrhy a doporučení

Majetkové pojištění je silně závislé na změně klimatických podmínek. Jakákoliv živelná událost, která způsobí škody větších rozměrů se projeví v nárůstu objemu vyplaceného pojistného plnění a v počtu vyřízených a nevyřízených pojistných událostí. Vzhledem ke globálnímu oteplování se dá předpokládat, že význam pojištění v zájmu ochrany majetku do budoucna poroste.

Porovnání nabídek jednotlivých pojišťoven podle cenových kalkulací není možné, resp. nebylo by dostatečně vypovídající. Každá pojišťovna nabízí více variant pojištění. Jednotlivé varianty se liší rozsahem pojistných rizik, limity pojistného plnění a v neposlední řadě i výší pojistného. Klient, který žije v blízkosti vodního toku, určitě bude požadovat pojištění povodně a záplavy. Pokud je jeho dům vybaven nějakým elektronickým zařízením, určitě využije i možnost pojištění rizika „přepětí“. Každý potenciální zájemce o pojištění by měl zvážit nejen své finanční možnosti, ale

především by si měl zvážit své potřeby s ohledem na rozsah pojistného krytí, výši pojistné částky nebo limitů pojistného plnění. Vzhledem k tomu, že nabídky pojišťoven jsou rozsáhlé a pro laika mnohdy nepřehledné, bylo by vhodné využít i pomoci finančních poradců nebo oslovit pojišťovací makléře. Ti nejsou vázáni pouze na jednoho pojistitele a mohou klientovi předložit srovnatelné nabídky různých pojišťoven.

Dotazníkové šetření prokázalo, že klienti nejčastěji sjednávají pojistné smlouvy na obchodním místě příslušné pojišťovny nebo prostřednictvím externích zástupců. Hlavním kritériem pro výběr pojišťovny byla výše pojistného, důvodem pro změnu pojišťovny nespokojenost s likvidací pojistné události. Nespokojenost s likvidací pojistné události nebo s výší pojistného plnění je často spojena s nedostatečným pojistným krytím. I zde se ukazuje, že volba pojištění pouze na základě výše pojistného, nemusí být vždy správná. Jedním z rozhodujících faktorů pro sjednání pojistné smlouvy by měl být rozsah pojistných rizik, výše pojistné částky a limitů.

Při testování závislostí byla prokázána závislost mezi věkem a využitím internetových srovnávačů. Vzhledem k velkému rozmachu internetových srovnávačů by se pojišťovny měly zaměřit na přizpůsobení a zjednodušení internetových srovnávačů i pro klienty vyšších věkových skupin. Dále byla prokázána závislost mezi věkem a hlavním kritériem výběru pojišťovny. Obě prokázané závislosti jsou důležitou informací pro pojišťovny, které se mohou v rámci svých marketingových kampaní cíleně zaměřit na jednotlivé věkové skupiny. Potřebám jednotlivých skupin mohou přizpůsobit i propagační letáky a reklamní akce.

6 Závěr

Pojistný trh v České republice má z hlediska dlouhodobého vývoje rostoucí charakter, což prokázala i analýza vývoje předepsaného pojistného za sledované období roku 2000 – 2011. V porovnání s rokem 2000 došlo v roce 2011 k nárůstu objemu předepsaného pojistného o 46,6 mld. Kč a dosáhlo celkové úrovně 117,2 mld. Kč. Pojišťovnictví je součástí finančního trhu, proto na jeho vývoj působí řada faktorů. Jedním z těchto faktorů je ekonomický vývoj a růst životní úrovně obyvatelstva. Zatímco v roce 2008 jsme zaznamenali nárůst předepsaného pojistného oproti roku 2000 o 94 % (66,6 mld. Kč), od roku 2009 má růst pojistného trhu klesající trend. Příčinou může být přetrvávající celosvětová ekonomická krize, která nastala v roce 2008. Předepsané pojistné je ovlivněno řadou dalších faktorů – např. vyšší pojistných sazeb a pojistných částek. Řada pojišťoven přistoupila k aktualizaci stávajících pojistných smluv, dochází k navyšování pojistných částek i pojistného. Součástí neživotního pojištění je pojištění občanského a podnikatelského majetku. Vývoj majetkového pojištění je silně ovlivněn vznikem neočekávaných živelních událostí. Živelné katastrofy se zdatelně projevují v nárůstu předepsaného pojistného, po masivních povodních v roce 2002 došlo k meziročnímu nárůstu předepsaného pojistného o 16 % (15 mld. Kč). Příčinou zvýšeného nárůstu předepsaného pojistného byl jednak zvýšený zájem o pojištění ze strany klientů a v neposlední řadě i opatření pojišťoven v podobě zvýšených sazeb pojištění.

Zvýšený objem předepsaného pojistného po živelných katastrofách je zřejmý z občanského pojištění, především z pojištění budov a staveb a domácností. V pojištění domácností došlo v roce 2011 oproti výchozímu roku 2000 k nárůstu předepsaného pojistného o 1,36 mld. Kč, což je nárůst o 107 %. V pojištění budov došlo oproti roku 2000 k nárůstu o 207 % (3 mld. Kč). Meziročně dochází přes mírné výkyvy k nárůstu objemu předepsaného pojistného u domácností o 7 %, u nemovitostí dokonce o 11 %. Pro vývoj předepsaného pojistného v pojištění domácností a budov byla vytvořena predikce pro dvě následující období. V pojištění domácností i v pojištění budov by mělo docházet k nárůstu vývoje předepsaného pojistného. Předepsané pojistné v pojištění domácností by v roce 2012 mělo činit 2 690 967 tis. Kč a v roce 2013 je předpokládán nárůst na 2 725 980 tis. Kč. V oblasti pojištění budov je pro rok 2012 předpokládán

nárůst předepsaného pojistného na 4 648 792 tis. Kč a pro rok 2013 dokonce 4 842 868 tis. Kč.

Živelné události v podobě ničivých povodní, krupobití nebo vichřice, které každoročně ohrožují některou z částí ČR se projevují nárůstem objemu vyplaceného pojistného plnění. Celkový objem vyplaceného pojistného plnění meziročně roste o 8 %. Od počátku sledovaného období došlo v roce 2011 k nárůstu vyplaceného pojistného plnění o 127 % na 84 222 mil. Kč. Zatímco v období let 2004 – 2005 nedošlo k žádným větším živelným událostem, což se projevilo meziročním poklesem objemu vyplaceného pojistného plnění o 2 % v roce 2004 a v roce 2005 o 8 %, od roku 2006 každoročně příroda způsobila velké škody v podobě povodní, vichřice, orkánu, sněhové kalamity nebo krupobití. Výsledkem byl meziroční nárůst celkového objemu vyplaceného pojistného plnění o 5 – 13 %. K nárůstu vyplaceného pojistného plnění logicky dochází i v pojištění domácností – v průměru o 8 %, u pojištění budov dokonce o 45 %. Přes průměrný meziroční nárůst vyplacené pojistné plnění u pojištění domácností v roce 2011 v porovnání s výchozím obdobím roku 2000 pokleslo o 11 % (na 648 489 tis. Kč). Naopak u pojištění budov došlo k nárůstu vyplaceného pojistného plnění oproti roku 2000 o 97 %, tj. na 1 741 896 tis. Kč. Objem vyplaceného pojistného plnění je silně závislý na klimatických podmínkách; přírodní katastrofy a jejich následky je velmi obtížné dopředu odhadnout.

Součástí práce bylo porovnání konkrétních nabídek na pojištění domácnosti a rodinného domu u vybraných pojišťoven. Výsledek analýzy poukázal na skutečnost, že jsou velké rozdíly v nabídce pojišťoven nejen mezi výší pojistného, ale především v rozsahu nabízených variant pojištění, v rozsahu pojistných rizik a limitů pojistného plnění. Přes skutečnost, že součástí kalkulace pojištění bývají pojistné podmínky a přehled pojistných rizik a limitů, stále je spousta informací, které by měl potenciální zájemce o pojištění vědět. Tyto informace je možné získat pouze prostudováním pojistných podmínek. Všechny tyto skutečnosti mají vliv nejen na výši pojistného, ale především na kvalitu pojištění.

Součástí práce bylo dotazníkové šetření, kterého se zúčastnilo 200 respondentů, z toho 175 respondentů mělo sjednané majetkové pojištění. Respondenti byli rozděleni do 4 věkových skupin – 18–26 let, 27–45 let, 46–60 let a 61 a více let. 45 % dotazovaných sjednalo pojištění prostřednictvím externího poradce a 37 %

na obchodním místě pojišťovny. Rozhodujícím faktorem pro sjednání pojištění byla výše pojistného (41 %), poté následoval rozsah pojištění (32 %). 47 ze 175 pojištěných respondentů využilo před sjednáním pojistné smlouvy internetových srovnávačů. Dále byla testována závislost mezi věkem a využitím serverů, které slouží k porovnání výše pojistného. Tato závislost byla prokázána. Pojišťovnám bylo doporučeno upravit internetové srovnávače tak, aby byly srozumitelné a zajímavé pro všechny věkové skupiny. Prokázána byla i závislost mezi věkem a kritériem pro výběr pojišťovny. Získané informace mohou pojišťovny využít při svých marketingových kampaních, kde se mohou cíleně zaměřit na jednotlivé věkové skupiny. Potřebám jednotlivých skupin mohou přizpůsobit i propagační letáky a reklamní akce.

Pojišťovny by měly přizpůsobit marketingové kampaně na podporu a propagaci kritérií dle věkových skupin. Na závěr proběhl test závislosti mezi věkem a způsobem sjednání pojistné smlouvy. Tato závislost nebyla prokázána.

Zájemci o pojištění by měli pečlivě zvážit volbu pojišťovny v závislosti na všech kritériích – cena, pojistná rizika, limity pojistného plnění, dostupnost pojišťovny z hlediska obchodního zastoupení, přístup pojišťovny k vyřízení pojistných událostí. Výše pojistného by nikdy neměla být jediným faktorem pro sjednání pojistné smlouvy. Potenciální klienti by se při výběru pojištění i pojišťovny neměli spoléhat pouze na sebe nebo na internetové srovnávače, ale měli by se obrátit na odborníka v podobě pojišťovacího zprostředkovatele nebo přímo na obchodní místa jednotlivých pojišťoven, kde získají maximum informací.

7 Seznam literatury

- [1] ANDĚL, Jiří. *Statistické metody*. 4. vyd. Praha: MatfyzPress, 2007, 299 s. ISBN 978-80-7378-003-8.
- [2] ARLT, Josef. *Moderní metody modelování ekonomických časových řad*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 1999, 307 s. ISBN 80-716-9539-4.
- [3] ARLT, Josef a Markéta ARLTOVÁ. *Finanční časové řady: [vlastnosti, metody modelování, příklady a aplikace]*. 1. vyd. Praha: Grada, 2003, 220 s. ISBN 80-247-0330-0.
- [4] BOHMAN, Ludvík a Magdalena WAWERKOVÁ. *Zákon o pojistné smlouvě: komentář*. Praha: Linde, 2009, 335 s. ISBN 978-807-2017-553.
- [5] ČÁMSKÝ, František. *Pojistná matematika v životním a neživotním pojištění*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004, 115 s. ISBN 80-210-3385-1.
- [6] ČEJKOVÁ, Viktória. *Pojistný trh*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2002, 119 s. ISBN 80-247-0137-5.
- [7] ČEJKOVÁ, Viktória. *Pojišťovnictví- praktikum*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1996, 206 s. ISBN 80-210-1448-2.
- [8] ČEJKOVÁ, Viktória, Jindřiška ŠEDOVÁ a Dana MARTINOVIČOVÁ. *Základy pojišťovnictví*. Vyd. 1. Brno: Vysoké učení technické, 1997, 145 s. ISBN 80-214-0968-1.
- [9] DAŇHEL, Jaroslav. *Kapitoly z pojistné teorie*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2002, 139 s. ISBN 80-245-0306-9.
- [10] DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Pojišťovnictví*. 1.vyd. Praha: VŠE, 1997, 138 s. ISBN 80-707-9092-X.
- [10] DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Pojišťovnictví a pojištění*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2000, 118 s. ISBN 80-245-0023-X.

- [11] DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. vyd. - přeprac. Praha: Ekopress, 2009, 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.
- [12] DUCHÁČKOVÁ, Eva a Jaroslav DAŇHEL. A KOL. *Pojistné trhy: změny v postavení pojišťovnictví v globální éře*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2012, 252 s. ISBN 978-80-7431-078-2.
- [13] DUCHÁČKOVÁ, Eva a Jaroslav DAŇHEL. *Teorie pojistných trhů*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007, 216 s. ISBN 978-80-7431-015-7.
- [14] HINDLS, Richard, Stanislava HRONOVÁ, Jan SEGER a Jakub FISCHER. *Statistika pro ekonomy*. 8. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007, 415 s. ISBN 978-80-86946-43-6.
- [15] HORA, Jan, Jaroslava ŠULCOVÁ a Aleš ZUZAŇÁK. *Příručka pro zprostředkovatele pojištění*. Praha: Linde, 2004, 249 s. Praktické ekonomické příručky. ISBN 80-720-1488-9.
- [16] KAHOUN, Vilém, Vladimír VURM a Božena KUČEROVÁ. *Vybrané kapitoly z pojišťovnictví*. 1. vyd. Praha: Triton, 2008, 87 s. ISBN 978-807-3871-307.
- [17] SEGER, Jan a Richard HINDLS. *Statistické metody v ekonomii*. 1.vyd. Jinonice: 1993, 445 s. ISBN 80-857-8726-1.
- [18] SVATOŠ, Marek. *[Nový občanský zákoník: rejstřík : redakční uzávěrka 26. 3. 2012]*. Ostrava: Sagit, 2012, 320 s. ÚZ, 900. ISBN 978-80-7208-920-8.
- [19] SVATOŠOVÁ, Libuše. *Příklady ze statistiky*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2006, 141 s. ISBN 978-80-213-1467-2.
- [20] SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody I*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, 2007, 134 s. ISBN 978-802-1316-720.
- [21] SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody II*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, 2008, 107 s. ISBN 978-802-1317-369.

- [22] SVATOŠOVÁ, Libuše a Marie PRÁŠILOVÁ. *Statistické metody v příkladech*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, 2007, 212 s. ISBN 978-802-1316-737.
- [23] SVATOŠOVÁ, Libuše a Marie PRÁŠILOVÁ. *Zdroje a zpracování sociálních a ekonomických dat*. Vyd. 1. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2004. ISBN 80-213-1171-1.
- [24] TRÁVNÍČKOVÁ, Zdeňka. *Pojišťovnictví*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 1997, 105 s. ISBN 80-704-0211-3.
- [25] VÁVROVÁ, Eva, Marta DOLOŽÍLKOVÁ a Roman STUHLÍK. *Pojišťovnictví – Vybrané kapitoly pro základní kurs*. 1. vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2000. ISBN 978-80-7157-487-3.
- [26] VOŽENÍLEK, Václav a Alexander CHLAŇ. *Pojišťovnictví*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2003, 139 s. ISBN 80-719-4564-1.
- [27] ZACH, Jan. *Statistické metody*. 1. vyd. Brno: Vysoká škola zemědělská, 1994, 218 s. ISBN 80-715-7111-3.

Elektronické zdroje:

- [28] Allianz, pojišťovna a.s.
www.allianz.cz
- [29] Česká asociace pojišťoven
www.cas.cz
- [30] Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.
www.cpp.cz
- [31] Česká pojišťovna, a.s.
www.ceskapojistovna.cz
- [32] ČSOB Pojišťovna, a.s.
www.csobpoj.cz

[33] Generali pojišťovna, a.s.

www.generali.cz

[34] Kooperativa pojišťovna, a.s.

www.koop.cz

8 Seznam tabulek, obrázků a grafů

- Tabulka č. 1: Kontingenční tabulka – schéma
- Tabulka č. 2: Celkového předepsané pojistné v letech 2000 - 2011
- Tabulka č. 3: Předepsané pojistné v pojištění domácností v letech 2000 - 2011
- Tabulka č. 4: Živelní katastrofy v ČR v letech 2000 - 2011
- Tabulka č. 5: Trendové funkce předepsaného pojistného v pojištění domácností
- Tabulka č. 6: Bodový a intervalový odhad předepsaného pojistného v pojištění domácností pro rok 2012 a 2013
- Tabulka č. 7: Předepsané pojistné v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011
- Tabulka č. 8: Trendové funkce předepsaného pojistného v pojištění budov a staveb
- Tabulka č. 9: Bodový a intervalový odhad předepsaného pojistného v pojištění budov a staveb pro rok 2012 a 2013
- Tabulka č. 10: Celkový objem vyplaceného pojistného plnění v letech 2000 - 2011
- Tabulka č. 11: Vývoj vyplaceného pojistného plnění v pojištění domácností v letech 2000 - 2011
- Tabulka č. 12: Vývoj vyplaceného pojistného plnění v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011
- Tabulka č. 13: Vývoj počtu vyřízených pojistných událostí v pojištění domácností v letech 2000 - 2011
- Tabulka č. 14: Vývoj počtu nevyřízených pojistných událostí v pojištění domácností v letech 2000 - 2011
- Tabulka č. 15: Vývoj počtu vyřízených pojistných událostí v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011
- Tabulka č. 16: Vývoj počtu nevyřízených pojistných událostí v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011
- Tabulka č. 17: Přístup vybraných pojišťoven ke klasifikaci rizika “povodeň, záplava”
- Tabulka č. 18: Nabídka pojišťovny Allianz
- Tabulka č. 19: Nabídka pojišťovny Kooperativa
- Tabulka č. 20: Nabídka České pojišťovny – stavba
- Tabulka č. 21: Nabídka České pojišťovny – domácnost
- Tabulka č. 22: Nabídka České podnikatelské pojišťovny

Tabulka č. 23: Počet pojištěných a nepojištěných respondentů

Tabulka č. 24: Využití internetových srovnávačů

Tabulka č. 25: Kritéria výběru pojišťovny dle věkové struktury

Tabulka č. 26: Způsob sjednání pojistné smlouvy

Tabulka č. 27: Teoretické četnosti

Tabulka č. 28: Upravené teoretické četnosti

Seznam obrázků:

Obrázek č. 1: Pojišťovnictví

Obrázek č. 2: Česká asociace pojišťoven

Seznam grafů:

Graf č. 1: Podíl na trhu dle celkového pojistného za rok 2012

Graf č. 2: Meziroční porovnání podílu na trhu za r. 2011 a 2012

Graf č. 3: Trend předepsaného pojistného v pojištění domácností v letech 2000 - 2011

Graf č. 4: Trend předepsaného pojistného v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011

Graf č. 5: Porovnání vývoje předepsaného pojistného v pojištění domácností a v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011

Graf č. 6: Porovnání vývoje vyplaceného pojistného plnění v pojištění domácností a v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011

Graf č. 7: Poměr vyplaceného pojistného plnění a přijatého pojistného v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011

Graf č. 8: Poměr vyplaceného pojistného plnění a přijatého pojistného v pojištění domácností v letech 2000 - 2011

Graf č. 9: Počet vyřízených a nevyřízených pojistných událostí v pojištění domácností v letech 2000 - 2011

Graf č. 10: Počet vyřízených a nevyřízených pojistných událostí v pojištění budov a staveb v letech 2000 - 2011

Graf č. 11: Rozložení povodňových zón v ČR

Graf č. 12: Způsob sjednání pojištění

- Graf č. 13: Kritérium výběru pojišťovny
Graf č. 14: Důvody pro změnu pojišťovny
Graf č. 15: Podíl pojišťoven při sjednání pojištění

9 Přílohy

- Příloha č. 1: Vývoj pojišťovnictví v ČR – historický přehled
- Příloha č. 2: Členské pojišťovny ČAP v roce 2013
- Příloha č. 3: Soubor pojistných odvětví neživotního pojištění
- Příloha č. 4: Základní pojmy
- Příloha č. 5: Živelní pojistná rizika
- Příloha č. 6: Allianz pojišťovna a.s. – pojištění budov a staveb - rozsah pojistných rizik
- Příloha č. 7: Allianz pojišťovna a.s. – pojištění domácnosti – rozsah pojistných rizik
- Příloha č. 8: Allianz pojišťovna a.s. – pojistné limity
- Příloha č. 9: Kooperativa, pojišťovna a.s., VIG - pojištění budov a staveb – rozsah pojistných rizik
- Příloha č. 10: Kooperativa, pojišťovna a.s., VIG - pojištění domácnosti – rozsah pojistných rizik
- Příloha č. 11: Kooperativa, pojišťovna a.s., VIG – přehled pojištění rodinného domu
- Příloha č. 12: Kooperativa, pojišťovna a.s., VIG – přehled pojištění domácnosti
- Příloha č. 13: Česká pojišťovna, a.s. – pojištění domácností - rozsah pojistných rizik
- Příloha č. 14: Česká pojišťovna, a.s. – pojištění staveb - rozsah pojistných rizik
- Příloha č. 15 : Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. – kalkulace pojištění – rozsah poj. rizik
- Příloha č. 16: Dotazník k pojištění majetku občanů

Příloha č. 1

Vývoj pojišťovnictví v ČR – historický přehled [8]

I.	Prvopočátky pojišťovnictví v českých zemích	1699	návrh Jana Kryštofa Bořka na zavedení obligatorního požárního pojištění
		1777	založení Pojišťovny proti škodám z ohně na polních zásobách, nábytku, nářadí a dobytku v Brandýse nad Labem
II.	Vznik prvních pojišťoven	1827	založení První české vzájemné pojišťovny v Praze
		1829	založení Moravsko-slezské vzájemné pojišťovny v Brně
III.	Rozvoj pojistného trhu	1850 - 1918	vlny zakládání nových českých pojišťoven a pojišťovacích spolků
		1918 - 1938	etapa rozvoje pojišťoven a pojišťovacích spolků v období existence samostatné Československé republiky
IV.	Útlum českého pojišťovnictví	1939 - 1945	protektorát Čechy a Morava
V.	Znárodnění pojišťovnictví zestátněním	1945	znárodnění zestátněním celkem 733 pojišťoven, pojišťovacích spolků a zahraničních reprezentací
VI.	Monopolizace	1946	vytvoření pěti pojišťoven - národních podniků
		1948	monopol jedné pojišťovny
VII.	Státní pojištění	1948 - 1968	působení jedné pojišťovny
		1969	vznik České státní pojišťovny a Slovenskej štátnej poisťovne
VIII.	Znovuvytváření českého pojistného trhu	1991 - 1995	rozpad monopolu a zakládání nových pojišťoven
		1996 - 1997	36 komerčních pojišťoven s licencií MF ČR na českém pojistném trhu k 31.12.1996

Příloha č. 2

Členské pojišťovny České asociace pojišťoven v r. 2013

AEGON	AEGON Pojišťovna, a.s.
Allianz	Allianz pojišťovna, a.s.
AXA ŽP	AXA životní pojišťovna a.s.
AXA	AXA pojišťovna a.s.
BASLER	Basler Lebensversicherungs – AG pobočka pro Českou republiku
CARDIF	BNP Paribas Cardif Pojišťovna, a.s.
ČPP	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
ČP	Česká pojišťovna a.s.
ČP ZDRAVÍ	Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s.
ČSOBP	ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB
D.A.S.	D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a.s.
ERGO	ERGO pojišťovna, a.s.
ERV	ERV pojišťovna, a.s. (dříve Evropská Cestovní Pojišťovna, a.s.)
GP	Generali Pojišťovna a.s.
HVP	Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.
HDI	HDI Versicherung AG, organizační složka
ING	ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku
KP	Komerční pojišťovna, a.s.
KOOP	Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
MAXIMA	MAXIMA pojišťovna, a.s.
MetLife	MetLife pojišťovna a.s.
PČS	Pojišťovna České spořitelny, a.s., Vienna Insurance Group
PVZP	Pojišťovna VZP, a.s.
SLAVIA	Slavia pojišťovna a.s.
TRIGLAV	Triglav pojišťovna, a.s.
UNIQA	UNIQA pojišťovna, a.s.
WÜST	Wüstenrot pojišťovna a.s.
WÜST – ŽP	Wüstenrot, životní pojišťovna, a.s.

Členové se zvláštním statutem

AIDA	AIDA česká sekce Mezinárodního sdružení pro pojistné právo
ČKP	Česká kancelář pojistitelů
EGAP	Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.

Příloha 3

Soubor pojistných odvětví neživotního pojištění¹

1. Úrazové pojištění

- a) s jednorázovým plněním,
- b) s plněním povahy náhrady škody,
- c) s kombinovaným plněním,
- d) cestujících.

2. Pojištění nemoci

- a) s jednorázovým plněním,
- b) s plněním povahy náhrady škody,
- c) s kombinovaným plněním,
- d) soukromé zdravotní pojištění.

3. Pojištění škod na pozemních dopravních prostředcích jiných než drážních vozidlech

- a) motorových,
- b) nemotorových.

4. Pojištění škod na drážních vozidlech.

5. Pojištění škod na leteckých dopravních prostředcích.

6. Pojištění škod na plavidlech

- a) říčních a průplavových,
- b) jezerních,
- c) námořních.

7. Pojištění přepravovaných věcí včetně zavazadel a jiného majetku bez ohledu na použitý dopravní prostředek.

8. Pojištění škod na majetku jiném než uvedeném v bodech 3 až 7 způsobených

- a) požárem,
- b) výbuchem,
- c) vichřicí,
- d) přírodními živly jinými než vichřicí (např. blesk, povodeň, záplava),
- e) jadernou energií,
- f) sesuvem nebo poklesem půdy.

¹ Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví (příloha č. 1, část B)

9. Pojištění jiných škod na majetku jiném než uvedeném v bodech 3 až 7 vzniklých krupobitím nebo mrazem, anebo jinými pojistnými nebezpečími (např. loupeží, krádeží nebo škody způsobené lesní zvěří), nejsou-li tato zahrnuta v bodě 8, včetně pojištění škod na hospodářských zvířatech způsobených nákazou nebo jinými pojistnými nebezpečími.

10. Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající

- a) z provozu pozemního motorového a jeho přípojného vozidla,
- b) z činnosti dopravce,
- c) z provozu drážního vozidla.

11. Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo užití leteckého dopravního prostředku, včetně odpovědnosti dopravce.

12. Pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo užití říčního, průplavového, jezerního nebo námořního plavidla, včetně odpovědnosti dopravce.

13. Všeobecné pojištění odpovědnosti za škodu jinou než uvedenou v odvětvích č. 10 až 12

- a) odpovědnost za škodu na životním prostředí,
- b) odpovědnost za škodu způsobenou jaderným zařízením,
- c) odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku,
- d) ostatní.

14. Pojištění úvěru

- a) obecná platební neschopnost,
- b) vývozní úvěr,
- c) splátkový úvěr,
- d) hypoteční úvěr,
- e) zemědělský úvěr.

15. Pojištění záruky (kauce)

- a) přímé záruky,
- b) nepřímé záruky.

16. Pojištění různých finančních ztrát vyplývajících

- a) z výkonu povolání,
- b) z nedostatečného příjmu,
- c) ze špatných povětrnostních podmínek,

- d) ze ztráty zisku,
- e) ze stálých nákladů,
- f) z nepředvídaných obchodních výdajů,
- g) ze ztráty tržní hodnoty,
- h) ze ztráty pravidelného zdroje příjmu,
- i) z jiné nepřímé obchodní finanční ztráty,
- j) z ostatních finančních ztrát.

17. Pojištění právní ochrany.

18. Pojištění pomoci osobám v nouzi během cestování nebo pobytu mimo místa svého bydliště, včetně pojištění finančních ztrát bezprostředně souvisejících s cestováním.

Příloha č. 4

Základní pojmy

Pojistná smlouva - smlouva o finančních službách, ve které se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu pojistné plnění a pojistník se zavazuje platit pojistné.

Pojistitel - právnická osoba, která má oprávnění k provozování pojišťovací činnosti podle zvláštního zákona.

Pojistník - osoba, která s pojistitelem uzavřela pojistnou smlouvu a vznikla jí tak povinnost platit pojistné.

Pojištěný - osoba, na jejíž život, zdraví, majetek, odpovědnost za škodu nebo jiné hodnoty pojistného zájmu se soukromé pojištění vztahuje.

Pojistné riziko - ochrana proti nahodilé pojistné události; souhrn rizik, které jsou kryté sjednaným pojištěním tak, jak jsou převzata pojišťovnou.

Pojistné - vlastně úplata pojistiteli za poskytování pojistné ochrany, kterou je povinen hradit ten, kdo uzavřel pojistnou smlouvu, tj. pojistník. Rozlišujeme pojistné běžné a pojistné jednorázové.

Běžné pojistné - pojistné za dohodnuté pojistné období – roční, pololetní, čtvrtletní, příp. měsíční.

Jednorázové pojistné - pojistné za celou dobu pojištění.

Součástí pojistné smlouvy je informace o splatnosti pojistného – běžné pojistné je zpravidla splatné první den pojistného období, jednorázové pojistné v den počátku pojištění.

Pojistná částka - smluvně dohodnutá finanční částka v pojistné smlouvě, která určuje horní hranici pojistného plnění. Pojistná částka se na návrh pojistníka stanoví v pojistné

smlouvě tak, aby odpovídala pojistné hodnotě pojištěného majetku v době uzavření pojistné smlouvy.

Pojistná hodnota - pojistná hodnota je nejvyšší možná majetková újma, která může v důsledku nahodilé pojistné události nastat.

Podpojištění - podpojištění je stav, kdy pojistná částka dohodnutá v pojistné smlouvě je nižší, než je pojistná částka dohodnutého majetku. Pojišťovny následně přistupují ke krácení pojistného plnění v poměru:

$$\text{Pojistné plnění} = \text{škoda} \times \frac{\text{pojistná částka}}{\text{pojistná hodnota}}$$

Pojistná událost - nahodilá skutečnost blíže označená v pojistné smlouvě nebo ve zvláštním právním předpisu, na který se pojistná smlouva odvolává, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění.

Příloha č. 5

Živelní pojistná rizika

Požár - oheň, který vznikl mimo určené ohniště nebo který určené ohniště opustil a který se vlastní silou rozšířil nebo byl pachatelem úmyslně rozšířen. Požárem není působení užitkového ohně a jeho tepla, žhnutí a doutnání s omezeným přístupem vzduchu ani působení tepla při zkratu v elektrickém vedení nebo elektrickém zařízení, pokud se plamen vzniklý zkratem dále nerozšířil. Některé pojišťovny mají riziko rozšířené o „průvodní jevy požáru“ (tj. **požár a jeho průvodní jevy**) – tj. teplo a zplodiny hoření vznikající při požáru a dále působení hasební látky použité při zásahu proti požáru.

Výbuchem - náhlý ničivý projev tlakové síly spočívající v rozpínavosti plynů nebo par. Výbuchem se rozumí i prudké vyrovnání tlaku (imploze), některé pojišťovny mají ve svých pojistných podmínkách riziko “imploze” uvedené samostatně. Výbuchem není aerodynamický třesk nebo výbuch ve spalovacím prostoru spalovacího motoru a jiných zařízení, ve kterých se energie výbuchu cílevědomě využívá.

Úder blesku - přímé a bezprostřední působení energie blesku nebo teploty jeho výboje na pojištěné věci. Za úder blesku se nepovažuje dočasné přepětí v elektrorozvodné nebo komunikační síti, k němuž došlo v důsledku působení blesku na toto vedení.

Povodeň – přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje místo pojištění mimo koryto vodního toku. Povodní je i stav, kdy voda z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod.

Záplava – vytvoření souvislé vodní plochy, která po určitou dobu stojí nebo proudí v místě pojištění.

Vichřice - dynamické působení hmoty vzduchu, která se pohybuje rychlostí 20,8 m/s a vyšší. Za škodu způsobenou vichřicí se považují i škody způsobené vržením jiného předmětu vichřicí na pojištěnou věc.

Krupobití - pád kousků ledu vytvořených v atmosféře.

Tíha sněhu nebo námrazy - destruktivní působení nadměrné hmotnosti sněhu nebo námrazy na konstrukce budov. Za “nadměrnou” se považuje taková hmotnost sněhu nebo námrazy, která se v dané oblasti běžně nevyskytuje. Za škody způsobené tíhou sněhu nebo námrazy se nepovažuje působení rozpínavosti ledu a prosakování tajícího sněhu nebo ledu.

Sesuv nebo zřícení lavin - jev, kdy masa sněhu nebo ledu se náhle uvede do pohybu a řítí se do údolí.

Sesouvání půdy, zřícení skal nebo zemin - pohyb hornin z vyšších poloh svahu do nižších, ke kterému dochází působením přírodních sil nebo v důsledku lidské činnosti při porušení podmínek rovnováhy svahu. Sesouváním půdy není klesání zemského povrchu do centra Země v důsledku působení přírodních sil nebo v důsledku lidské činnosti, pokles rovinatého terénu nebo změny základových poměrů staveb (např. promrzáním, sesycháním, podmáčením půdy bez porušení rovnováhy svahů).

Zemětřesení - otřesy zemského povrchu vyvolané pohybem zemské kůry. Z hlediska pojištění by mělo zemětřesení dosahovat alespoň 6. stupně mezinárodní stupnice MSK-64, udávající makroseizmické účinky zemětřesení, a to v místě pojištění (nikoliv v epicentru).

Pád stromů, stožárů nebo jiných předmětů - tzn. takový pohyb tělesa, který má znaky pádu způsobeného zemskou gravitací.

Příloha č. 6

Allianz pojišťovna, a. s.

Pojištění budov a staveb

Rozsah pojištění / poj. rizika	Varianty		
	NORMAL	OPTIMAL	EXKLUZIV
Požár	✓	✓	✓
Výbuch	✓	✓	✓
Imploze	✓	✓	✓
úder blesku	✓	✓	✓
pád letadla	✓	✓	✓
vichřice, krupobití	✓	✓	✓
voda z vodovodního zařízení	✓	✓	✓
krádež vloupáním, loupež	✓	✓	✓
povodeň, záplava	•	✓	✓
sesuv hornin, lavin, zemin	•	✓	✓
tíha sněhu	•	✓	✓
pád stromů, stožárů a jiných předmětů	•	✓	✓
náraz vozidla	•	✓	✓
mráz (na vodovodu a topném systému)	•	✓	✓
Zemětřesení	•	✓	✓
rozbití skla (nepojištěným nebezpečím)	•	✓	✓
rázová vlna nadzvukových letadel	•	•	✓
znečištění kouřem	•	•	✓
vystoupení vody z kanalizace	•	•	✓
přepětí (úder blesku, napěťová špička)	•	•	✓
Podpětí	•	•	✓
vandalismus	•	•	✓
atmosférické srážky	•	•	✓
chybná funkce sprinkleru	•	•	✓
zkrat v elektromotorech	•	•	✓
náhrada za ztrátu vody	•	•	✓
poškození fasády zvířaty a hmyzem	•	•	✓
VIP Garance (lze připojistit k var. Exk.)	•	•	✓

Zdroj: Pojistné podmínky pojišťovny Allianz, vlastní zpracování

Příloha č. 7

Allianz pojišťovna, a. s.

Pojištění domácnosti

Rozsah pojištění/poj. rizika	Varianty		
	NORMAL	OPTIMAL	EXKLUZIV
Požár	✓	✓	✓
Výbuch	✓	✓	✓
Imploze	✓	✓	✓
úder blesku	✓	✓	✓
pád letadla	✓	✓	✓
vichřice, krupobití	✓	✓	✓
voda z vodovodního zařízení	✓	✓	✓
krádež vloupáním, loupež	✓	✓	✓
povodeň, záplava	•	✓	✓
sesuv hornin, lavin, zemin	•	✓	✓
tíha sněhu	•	✓	✓
pád stromů, stožárů a jiných předmětů	•	✓	✓
náraz vozidla	•	✓	✓
mráz (na vodovodu a topném systému)	•	✓	✓
Zemětřesení	•	✓	✓
loupežné přepadení	•	✓	✓
rázová vlna nadzvukových letadel	•	•	✓
znečištění kouřem	•	•	✓
vystoupení vody z kanalizace	•	•	✓
přepětí (úder blesku, napěťová špička)	•	•	✓
Podpětí	•	•	✓
vandalismus	•	•	✓
atmosférické srážky	•	•	✓
chybná funkce sprinkleru	•	•	✓
porucha chladicího zařízení	•	•	✓
rozbití skla (nepojištěným nebezpečím)	•	•	✓
voda z akvária	•	•	✓
VIP Garance (lze připojistit k var. Exk.)	•	•	✓

Zdroj: Pojistné podmínky pojišťovny Allianz, vlastní zpracování

Příloha č. 8

Limity
pojistného
plnění

Pojištění majetku a odpovědnosti občanů

Pojištění budovy

Pojistná nebezpečí a pojištěný majetek	Varianta NORMAL	Varianta OPTIMAL	Varianta EXKLUZIV
Vedlejší stavby	nehradí se	10%	15%
doplňkově pojištěné vedlejší stavby	nesjednáno	nesjednáno	nesjednáno
Škody způsobené mrazem	nehradí se	2%	5%
Následná škoda (mimo krádež vloupáním, loupež nebo vandalismus včetně následných škod)	5%	10%	15%
Krádež vloupáním a loupež stavebních součástí, materiálů, mechanismů a nářadí – za pojistný rok	max. 10 000 Kč	max. 30 000 Kč	max. 150 000 Kč pro budovy ve výstavbě, max. 500 000 Kč pro budovy dokončené
Vandalismus – první škoda	nehradí se	nehradí se	max. 150 000 Kč
Ostatní škody na stavebním materiálu, mechanismech a nářadí (mimo krádeže vloupáním a loupeže) – za pojistný rok	max. 10 000 Kč	max. 30 000 Kč	max. 150 000 Kč
Rozbití skla z jiné příčiny než pojištěným nebezpečím – první škoda	nehradí se	max. 10 000 Kč	max. 150 000 Kč
Škoda způsobená ztrátou vody - první škoda	nehradí se	nehradí se	max. 150 000 Kč
Škody způsobené zkratem - za pojistný rok	nehradí se	nehradí se	max. 150 000 Kč
Mobilní hasicí přístroje, vybavení hydrantové skříně a zařízení uzamčené společně prádelny – za pojistný rok	nehradí se	max. 30 000 Kč	max. 150 000 Kč
Movité věci ve vlastnictví bytového družstva nebo ve vlastnictví SVJ – za pojistný rok	nehradí se	max. 50 000 Kč	max. 150 000 Kč
Poškození zateplené fasády zvířaty a hmyzem – za pojistný rok	nehradí se	nehradí se	max. 150 000 Kč
Skleníky - první škoda	nehradí se	nehradí se	max. 150 000 Kč
Atmosférické srážky - první škoda	nehradí se	nehradí se	max. 20 000 Kč
Náhradní ubytování - max. po dobu 8 měsíců	nehradí se	nehradí se	max. 20 000 Kč
Chybná funkce sprinkleru - první škoda	nehradí se	nehradí se	max. 150 000 Kč
Ztráta nájemného (pouze pro bytové domy)	nehradí se	nehradí se	nehradí se

Pojištění domácnosti

Pojistná nebezpečí a pojištěný majetek	Varianta NORMAL	Varianta OPTIMAL	Varianta EXKLUZIV
Cennosti – celkem (za 1 věc)	10% (10%)	20% (5%)	40% (10%)
- doplňkově pojištěné cennosti	nesjednáno	nesjednáno	nesjednáno
- v uzamčeném trezoru	20% (10%)	40% (10%)	80% (15%)
Peníze a cenniny	nehradí se	1%	3%
- v uzamčeném trezoru	nehradí se	5%	6%
Vklady	1%	2%	5%
- v uzamčeném trezoru	2%	5%	10%
Stavební součásti ve vlastnictví pojištěného	5%	10%	20%
- doplňkově pojištěné stavební součásti	nesjednáno	nesjednáno	nesjednáno
Zvířectvo	1%	2%	5%
Malá plavidla - za pojistný rok	max. 20 000 Kč	max. 30 000 Kč	max. 70 000 Kč
Příslušenství a náhradní součástky vozidel	max. 20 000 Kč	max. 30 000 Kč	max. 70 000 Kč
Vedlejší prostory	2%	5%	10%
- navýšení limitu vedlejších prostorů	nelze sjednat	nesjednáno	nesjednáno
Věci mimo místo pojištění (loupežné přepadení)	nehradí se	2%	5%
Náhradní ubytování – max. po dobu 8 měsíců	5%	10%	20%
Vyčistění a vysušení	1%	2%	5%
Následná škoda	10%	20%	40%
Škody způsobené mrazem na topném systému a vodovodním zařízení	nehradí se	2%	5%
Vandalismus – první škoda	nehradí se	nehradí se	10%
Atmosférické srážky – první škoda	nehradí se	nehradí se	20%
Rozbití skla z jiné příčiny než pojištěným nebezpečím – první škoda	nehradí se	nehradí se	10%
Škody způsobené poruchou chladicího zařízení - za pojistný rok	nehradí se	nehradí se	5%
Chybná funkce sprinkleru - první škoda	nehradí se	nehradí se	5%

Příloha č. 9

Kooperativa, pojišťovna a.s., VIG

Pojištění budov a staveb

Rozsah pojištění/poj. Rizika		Varianty	
		PRIMA	KOMFORT
Živelní	požár a jeho průvodní jevy; výbuch; přímý úder blesku; vichřice; krupobití; sesouvání půdy, zřícení skal nebo zemin, sesouvání nebo zřícení lavin; zemětřesení; tíha sněhu nebo námrazy; působení kouře; pád stromů, stožárů nebo jiných věcí	✓	✓
	povodeň, záplava		
	zřícení letadla, jeho části nebo jeho nákladu;		
	náraz dopravního prostředku, jeho části nebo jeho nákladu		
	vodovodní nebezpečí		
Pojištění elektromotorů (zkrat nebo přepětí)		✓	✓
Krádež s překonáním překážky nebo loupež (v místě pojištění)		•	✓
Vandalismus (zjištěný, nezjištěný) vč. sprejerství		•	✓
Přepětí		•	✓
Podpětí		•	✓
Zatečení atmosférických srážek		•	✓
Aerodynamický třesk		•	✓
Mechanické poškození zateplení zvířetem		•	✓
Únik vody (vodné, stočné)		•	✓
Havárie rozvodů		•	✓
Domácí asistence		•	✓

Zdroj: Pojistné podmínky pojišťovny Kooperativa, vlastní zpracování

Příloha č. 10

Kooperativa, pojišťovna a.s., VIG

Pojištění domácností

Rozsah pojištění/poj. rizika		Varianty	
		PRIMA	KOMFORT
Živelní	požár a jeho průvodní jevy; výbuch (vč. imploze); přímý úder blesku; vichřice; krupobití; sesouvání půdy, zřícení skal nebo zemín, sesouvání nebo zřícení lavin; zemětřesení; tíha sněhu nebo námrazy; působení kouře; pád stromů, stožárů nebo jiných věcí		
	povodeň, záplava	✓	✓
	zřícení letadla, jeho části nebo jeho nákladu;		
	náraz dopravního prostředku, jeho části nebo jeho nákladu		
	vodovodní nebezpečí		
Krádež s překonáním překážky nebo loupež (v místě pojištění)		✓	✓
Loupež mimo místo pojištění		✓	✓
Vandalismus (zjištěný, nezjištěný) vč. sprejerství		✓	✓
Přepětí		•	✓
Podpětí		•	✓
Zatečení atmosférických srážek		•	✓
Únik vody z akvária nebo jiné nádrže		•	✓
Porucha chladicího zařízení		•	✓
Havárie potrubí		•	✓
Výměna vložky zámků vstupních dveří (v případě odcizení klíčů)		•	✓
Pojištění skel "All risk" vč. sklokeramické desky		•	✓
Náhradní ubytování		✓	✓
Domácí asistence		•	✓

Zdroj: Pojistné podmínky pojišťovny Kooperativa, vlastní zpracování

Příloha č. 11

Přehled pojištění rodinného domu

Pojištění se týká škod způsobených:

K O M F O R T	P	► požárem a jeho průvodními jevy ► výbuchem ► přímým úderem blesku ► povodní nebo záplavou (nebyla-li z pojištění vyloučena) ► vichřicí ► krupobitím ► sesouváním půdy ► zřícením skal nebo zemín ► sesouváním nebo zřícením lavín ► zemětřesením ► tíhou sněhu nebo námrazy ► působením kouře ► zřícením letadla, jeho části nebo jeho nákladu ► nárazem dopravního prostředku, jeho části nebo jeho nákladu ► pádem stromů, stožárů nebo jiných věcí ► kapalinou unikající z vodovodních zařízení nebo médiem vytékajícím z hasicích zařízení ► přetlakem nebo zamrznutím kapaliny ► na elektromotorech zkratem nebo přepětím (výjimka - limit plnění uveden níže)	Pojistné plnění až do výše: pojistné částky pro hlavní budovu 4 000 000 Kč
	R	► krádeží s překonaním překážky nebo loupeží ► vandalismem ► aerodynamickým třeskem	
	M	► dočasným přepětím v síti ► podpětím v síti ► zatečením atmosférických srážek ► mechanickým poškozením zateplení pláště budovy zvířetem ► únikem vody (vodné, stočné) ► havárií rozvodů	Pojistné plnění do výše limitu - viz níže

Limity pojistného plnění	PRIMA	KOMFORT
Movité předměty*	35 000 Kč	70 000 Kč
Stavební součásti a příslušenství sloužící k podnikatelské činnosti	25 000 Kč	50 000 Kč
Elektromotory - zkrat nebo přepětí	10 000 Kč	10 000 Kč
Nezjištěný vandal		30 000 Kč
Přepětí, podpětí		30 000 Kč
Zatečení atmosférických srážek		20 000 Kč
Mechanické poškození zateplení vnějšího pláště budovy jakýmkoli zvířetem		20 000 Kč
Únik vody v důsledku pojistné události způsobené vodovodním nebezpečím (vodné, stočné)		20 000 Kč
Havárie rozvodů (nad rámec havárie rozvodů vodovodních zařízení způsobených přetlakem nebo zamrznutím kapaliny v nich).		5 000 Kč
Odcizení zabudovaného příslušenství budov a ostatních staveb (při výstavbě)		100 000 Kč
- jde-li o odcizení uvnitř budovy zabezpečené minimálně způsobem uvedeným v čl. 6, odst.10) písm. b) ZPP M-300/14		250 000 Kč
Úklid a úprava pozemku příslušejícího k hlavní budově po živelní pojistné události		10 000 Kč

* Movité předměty (stavební materiál; věci sloužící k výstavbě, opravám nebo údržbě pojištěné hlavní budovy nebo vedlejších objektů, s výjimkou ručního nářadí; dočasné objekty zařízení staveniště potřebné k výstavbě hlavní budovy)

Domácí asistence

Pomoc v případě náhlé poruchy nebo havárie
Automaticky a zdarma k variantě pojištění KOMFORT

Příloha č. 12

Přehled pojištění domácnosti

Pojištění se týká škod způsobených:

K O M F O R T	<p>► požárem a jeho průvodními jevy ► výbuchem ► přímým úderem blesku ► povodní nebo záplavou (nebyla-li z pojištění vyloučena) ► víchřicí ► krupobitím ► sesouváním půdy ► zřícením skal nebo zemín ► sesouváním nebo zřícením lavín ► zemětřesením ► tíhou sněhu nebo námrazy ► působením kouře ► zřícením letadla, jeho části nebo jeho nákladu ► nárazem dopravního prostředku nebo jeho nákladu ► pádem stromů, stožárů nebo jiných věcí ► kapalinou unikající z vodovodních zařízení nebo médiem vytékajícím z hasicích zařízení ► přetlakem nebo zamrznutím kapaliny ► krádeží s překonáním překážky nebo loupeží ► vandalismem</p>	Pojistné plnění až do výše: pojistné částky domácnosti 500 000 Kč
	<p>► v důsledku dočasného přepětí v síti ► podpětím v síti ► únikem vody z akvária či jiné nádrže</p>	
	<p>► zatečením atmosférických srážek ► poruchou chladicího zařízení ► havárií rozvodů ► na sklech jakoukoli nahodilou událostí</p>	Pojistné plnění do výše limitu - viz níže

Limity pojistného plnění	PRIMA	KOMFORT
Peněžní hotovost, zneužití platebních karet a jiných dokumentů	10 000 Kč	20 000 Kč
Zvířata	30 000 Kč	60 000 Kč
Věci sloužící k výtěžným účelům nebo k výkonu povolání	30 000 Kč	60 000 Kč
Náklady na náhradní ubytování	30 000 Kč	60 000 Kč
Věci uložené v nebytovém prostoru rodinného domu	75 000 Kč	75 000 Kč
Pojistná událost vzniklá mimo místo pojištění	25 000 Kč	25 000 Kč
Zatečení atmosférických srážek		20 000 Kč
Porucha chladicího zařízení		10 000 Kč
Havárie rozvodů (nad rámec havárie rozvodů vodovodních zařízení způsobených přetlakem nebo zamrznutím kapaliny v nich)		5 000 Kč
Skla - poškození nebo zničení jakoukoli nahodilou událostí		25 000 Kč

Domácí asistence

Pomoc v případě náhlé poruchy nebo havárie
Automaticky a zdarma k variantě pojištění **KOMFORT**

Příloha č. 13

Česká pojišťovna, a.s.

Pojištění domácnosti

Rozsah pojištění/poj. rizika	Varianta					
	Start	Standard	Exclusive	Exclusive Plus	Exclusive Max	
Živelní (požár, blesk, vichřice, krupobití, tíha sněhu)	✓	✓	✓	✓	✓	
Povodeň a záplava	•	✓	✓	✓	✓	
Vodovodní škoda (voda vytékající z vodovodního zařízení, potrubí)	•	✓	✓	✓	✓	
Odcizení (krádež vloupáním v místě pojištění)	•	✓	✓	✓	✓	
Odcizení (loupež v místě pojištění)	•	✓	✓	✓	✓	
Asistence Standard (zámečnický při zablokování dveří)	•	✓	✓	✓	✓	
Pojištění skel "All-Risk" (skleněné výplně, akvária)	•	lze připojistit	✓	✓	✓	
Přepětí	•	lze připojistit	✓	✓	✓	
Asistence Nadstandard (navíc úhrada náhradního ubytování)	•	•	✓	✓	✓	
Odcizení loupeží (loupežné přepadení mimo místo pojištění - území ČR)	•	lze připojistit	lze připojistit	✓	✓	
Zatečení atmosférických srážek	•	•	•	✓	✓	
Věci v zavazadl. prostoru auta	•	•	•	•	✓	
Sklokeramická deska v rámci pojištění skel	•	•	•	•	✓	
Porucha chladicího zařízení (znehodnocení obsahu)	•	•	•	lze připojistit	✓	
Asistence Exclusive - domácnost (převoz z/do nemocnice)	•	•	lze připojistit	lze připojistit	✓	
Vandalismus	•	•	lze připojistit	lze připojistit	✓	
Sprejerství v rámci vandalismu	•	•	•	•	✓	
Benefit	Fixace ceny na 5 let	•	•	•	•	✓
	Peníze za jednoduchou škodu do 2 dnů	•	•	•	•	✓
	Elektronický archiv domácnosti	•	•	•	•	✓
	Chytrý telefon	•	•	•	•	✓

Zdroj: Pojistné podmínky České pojišťovny, vlastní zpracování

Příloha č. 14

Česká pojišťovna, a.s.

Pojištění budov a staveb

Rozsah pojištění/poj. rizika	Varianta				
	Start	Standard	Exclusive	Exclusive Plus	Exclusive Max
Živelní (požár, blesk, vichřice, krupobití, tíha sněhu)	✓	✓	✓	✓	✓
Povodeň a záplava	•	✓	✓	✓	✓
Vodovodní škoda (voda vytékající z vodovodního zařízení, potrubí)	•	✓	✓	✓	✓
Pojištění skel "All-Risk" (skleněné výplně, lodžie, terasy)	•	✓	✓	✓	✓
Asistence Standard (zámečnick při zablokování dveří)	•	✓	✓	✓	✓
Odcizení (krádež nebo loupež)	•	lze připojistit	✓	✓	✓
Poškození nebo zničení stavebních součástí	•	lze připojistit	✓	✓	✓
Přepětí	•	lze připojistit	✓	✓	✓
Asistence Nadstandard (navíc úhrada náhradního ubytování)	•	•	✓	✓	✓
Poškození zateplené fasády (ptáci, hlodavci, hmyz apod.)	•	•	•	✓	✓
Pojištění porostů na pozemku (škody způsobené živly, odcizení)	•	•	•	✓	✓
Asistence Exclusive - stavba (navíc úklid sněhu, sekání dřeva)	•	•	lze připojistit	lze připojistit	✓
Vandalismus	•	•	lze připojistit	lze připojistit	✓
Sprejerství v rámci vandalism	•	•	•	•	✓
Ztráta vody (náhrada výdajů za nežádoucí únik vody)	•	•	•	•	✓
Náraz vozidla (poškození plotu, stavby)	•	•	•	•	✓

Zdroj: Pojistné podmínky České pojišťovny, vlastní zpracování

Příloha č. 15

Česká podnikatelská pojišťovna a.s.

Rozsah pojištění – základní:

KALKULACE

pro pojištění majetku a odpovědnosti občanů typ DOMEX

POJIŠTĚNÍ STAVEB / REKREAČNÍCH STAVEB

Hlavní stavba: **rodinný dům**

Rozsah pojištění:

Základní rozsah	Poj. nebezpečí: požár; výbuch; přímý úder blesku do pojištěné věci; pád letadla nebo sportovního létajícího zařízení nebo jeho částí; vichřice; krupobití.
Odcizení, vandalismus	Ano (volitelné připojištění k základnímu a rozšířenému rozsahu pojištění). Pojistné nebezpečí: odcizení věci krádeží nebo loupeží; úmyslné poškození nebo zničení (vandalismus). Pojištění se sjednává na I. riziko.
Povodeň, záplava	Ano (volitelné připojištění k základnímu a rozšířenému rozsahu pojištění).

POJIŠTĚNÍ DOMÁCNOSTI / REKREAČNÍ DOMÁCNOSTI

Rozsah pojištění:

Základní rozsah	Poj. nebezpečí: požár; výbuch; přímý úder blesku do pojištěné věci; pád letadla nebo sportovního létajícího zařízení nebo jeho částí; vichřice; krupobití.
Odcizení, vandalismus	Ano (volitelné připojištění k základnímu a rozšířenému rozsahu pojištění). Pojistné nebezpečí: odcizení věci krádeží nebo loupeží; úmyslné poškození nebo zničení (vandalismus). Pojištění se sjednává na I. riziko.
Povodeň, záplava	Ano (volitelné připojištění k základnímu a rozšířenému rozsahu pojištění).

Rozsah pojištění - rozšířený rozsah:

KALKULACE

pro pojištění majetku a odpovědnosti občanů typ DOMEX

POJIŠTĚNÍ STAVEB / REKREAČNÍCH STAVEB

Hlavní stavba: **rodinný dům**

Rozsah pojištění:

Rozšířený rozsah	Poj. nebezpečí: požár; výbuch; přímý úder blesku do pojištěné věci; pád letadla nebo sportovního létajícího zařízení nebo jeho částí; vichřice; krupobití; aerodynamický třesk; kouř; mráz na vodovodním a topném systému; náraz dopravního prostředku; pád stromů, stožárů nebo jiných věcí, pokud nejsou součástí pojištěné věci nebo souboru pojištěných věcí; sesuv nebo zřícení sněhových lavin; sesuv půdy, zřícení skal nebo zemín; tíha sněhu a námrazy; únik kapaliny z technického zařízení; zemětřesení; zpětné vystoupení vody z odpadního potrubí; poškození nebo zničení elektromotorů a elektronických zařízení přepětím a zkratem; poškození nebo zničení skel z jiných příčin.
Odcizení, vandalismus	Ano (volitelné připojištění k základnímu a rozšířenému rozsahu pojištění). Pojistné nebezpečí: odcizení věci krádeží nebo loupeží; úmyslné poškození nebo zničení (vandalismus). Pojištění se sjednává na I. riziko.
Povodeň, záplava	Ano (volitelné připojištění k základnímu a rozšířenému rozsahu pojištění).

POJIŠTĚNÍ DOMÁCNOSTI / REKREAČNÍ DOMÁCNOSTI

Rozsah pojištění:

Rozšířený rozsah	Poj. nebezpečí: požár; výbuch; přímý úder blesku do pojištěné věci; pád letadla nebo sportovního létajícího zařízení nebo jeho částí; vichřice; krupobití; sesuv půdy, zřícení skal nebo zemín; zemětřesení; sesuv nebo zřícení sněhových lavin; pád stromů, stožárů nebo jiných věcí, pokud nejsou součástí pojištěné věci nebo souboru pojištěných věcí; tíha sněhu a námrazy; aerodynamický třesk; kouř; únik kapaliny z technického zařízení; náraz dopravního prostředku; mráz na vodovodním a topném systému; atmosférické srážky; zpětné vystoupení vody z odpadního potrubí; poškození nebo zničení elektrospotřebičů a elektroniky přepětím a zkratem; poškození nebo zničení skel z jiných příčin.
Odcizení, vandalismus	Ano (volitelné připojištění k základnímu a rozšířenému rozsahu pojištění). Pojistné nebezpečí: odcizení věci krádeží nebo loupeží; úmyslné poškození nebo zničení (vandalismus). Pojištění se sjednává na I. riziko.
Povodeň, záplava	Ano (volitelné připojištění k základnímu a rozšířenému rozsahu pojištění).

Příloha č. 16

Dotazník k pojištění majetku občanů

1. Jaký je Váš věk?

- 18 – 26 let
- 27 – 45 let
- 46 – 60 let
- 61 let a více

2. Jaké je Vaše pohlaví:

- Muž
- Žena

3. Máte sjednáno pojištění domácnosti nebo nemovitosti (rodinného domu, byt. jednotky)?

- Ano
- Ne *(pokud ne, pokračujte otázkou č. 10)*

4. Využíváte nebo využil/a jste při výběru pojišťovny služeb internetových srovnávačů?

- Ano
- Ne

5. Při výběru pojišťovny bylo rozhodující:

- Celkové pojistné
- Rozsah pojistných nebezpečí
- Vlastní zkušenosti s likvidací pojistných událostí nebo doporučení známých

6. Pojistnou smlouvu jste sjednal/a:

- Na obchodním místě příslušné pojišťovny
- Prostřednictvím externího poradce (např. makléř)
- Prostřednictvím internetu (on-line)
- Telefonicky

7. Řešil/a jste někdy v souvislosti s Vaším majetkem pojistnou událostí?

- Ano
- Ne *(pokud ne, pokračujte otázkou č. 7)*

8. Byl/a jste spokojena s likvidací pojistné události (s jednáním pojišťovny, s dobou vyřízení škody, s výší poskytnutého pojistného plnění)?

- Ano
- Ne

9. Změnil/a jste v posledních 5 letech svou pojišťovnu?

- Ano
- Ne *(pokud ne, pokračujte otázkou č. 9)*

10. Jaký byl důvod pro změnu pojišťovny?

- Nespokojenost s likvidací pojistné události
- Nespokojenost s rozsahem pojistných rizik
- Vysoká cena pojistného (výhodnější nabídka jiné pojišťovny)
- Jiné

11. U kterého z níže uvedených pojišťovacích subjektů jste v současné době jste pojištěn/a:

- Allianz pojišťovna, a.s.
- AXA pojišťovna a.s.
- Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
- Česká pojišťovna a.s.
- ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB
- Generali Pojišťovna a.s.
- Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.
- Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
- MAXIMA pojišťovna, a.s.
- Slavia pojišťovna a.s.
- UNIQA pojišťovna, a.s.
- Wüstenrot pojišťovna a.s.
- Jiná pojišťovna